

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Krakowie
za rok 2010**

Kraków 2011

SPIS TREŚCI

1.	Informacje ogólne	4
1.1.	Plan wydatków Systemu Pomocy Społecznej.....	5
1.2.	Realizacja dochodów Gminy Miejskiej Kraków w 2010 roku w zakresie pomocy społecznej	7
1.3.	Istotne zmiany w funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w 2010 roku	7
1.3.1.	Zmiany w zakresie zlecania zadań podmiotom niepublicznym	7
1.3.2.	Realizacja zadań z zakresu wspierania działalności charytatywnej	8
1.4.	Pozyskiwanie środków poza budżetem miasta na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2010	9
2.	Pomoc środowiskowa.....	11
2.1.	Praca socjalna, kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej	11
2.2.	Projekty socjalne realizowane na rzecz klientów przez filie MOPS i Dział Pomocy Bezdomnym MOPS.....	14
2.3.	Zadania priorytetowe Dzielnic, Dzielnicowe Konkursy Grantowe.....	18
2.4.	Zadania powierzone Dzielnicom w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych	19
2.5.	Pomoc finansowa dla osób i rodzin w środowisku lokalnym	19
2.6.	Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	21
2.6.1.	Realizacja programu	21
2.6.2.	Realizacja posiłków przyznawanych dzieciom na podstawie decyzji dyrektora szkoły	21
2.7.	Pomoc udzielana osobom i rodzinom z tytułu strat poniesionych w wyniku zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych oraz klęsk żywiołowych lub ekologicznych.	22
2.7.1.	Pomoc udzielona osobom poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej – powódź	22
2.7.1.1.	Pomoc finansowa.....	22
2.7.1.2.	Pomoc udzielana osobom i rodzinom rolniczym poszkodowanym w wyniku powodzi	23
2.7.1.3.	Zasiłki powodziowe na cele edukacyjne.....	24
2.7.1.4.	Darowizny na rzecz osób poszkodowanych na skutek powodzi.....	24
2.8.	Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. ..	24
2.8.1.	Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	25
2.8.2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	25
2.8.3.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	26
2.9.	Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	27
2.10.	Realizacja projektu „Małopolska strefa aktywizacji i zatrudnienia”.....	28
2.11.	Realizacja Programu pracy z rodziną z problemami opiekuńczo -wychowawczymi oraz projektu finansowanego ze środków MPiPS „Program pracy z rodzinami wieloproblemowymi”	29
2.12.	Praca socjalna „na ulicy” w środowisku osób małoletnich zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i demoralizacją.....	30
2.12.1.	Projekt „Streetwork – skuteczny kontakt”	30
2.12.2.	Zlecenie zadania prowadzenia pracy socjalnej Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL	31
2.13.	Program Edukacyjny na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce	31
2.14.	Program Zdrowotny – badania dzieci romskich. Pielęgniarka romska	31
2.15.	Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS	32
2.16.	Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej.....	32
2.17.	Powództwa o roszczenia alimentacyjne.....	33
2.18.	Pogrzeby	33
2.19.	Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”	33
2.20.	Współpraca dla rozszerzania oferty wsparcia dla klientów.....	35
2.20.1.	Pomoc uzyskana w ramach akcji	35
2.20.2.	Współpraca z partnerami	36
2.20.3.	Wsparcie działalności charytatywnej.....	37
2.21.	Kluby Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej	39
2.21.1.	Klub Integracji Społecznej MOPS.....	39
2.21.2.	Zlecenie realizacji zadania, prowadzenie Klubu Integracji Społecznej	40
2.21.3.	Wspieranie realizacji zadania, polegającego na dofinansowaniu prowadzenia Centrum Integracji Społecznej	41
2.22.	Pomoc na rzecz osób bezdomnych	41
2.22.1.	Świadczenia na rzecz bezdomnych.....	42
2.22.2.	Zapewnienie schronienia	43
2.22.3.	Wspieranie działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.....	44
2.22.4.	Organizacja wieczery wigilijnej dla osób bezdomnych	46
3.	Pomoc specjalistyczna	48
3.1.	System specjalistycznego wsparcia dziecka i rodziny	48
3.1.1.	Działania o charakterze profilaktycznym – placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego	49
3.1.2.	Zapewnienie opieki całonocnej dzieciom jej pozbawionym.....	50
3.1.2.1.	Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego.....	50
3.1.2.2.	Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze	51
3.1.2.3.	Niezawodowe rodziny zastępcze	51
3.1.2.4.	Całonocne placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	53
3.1.3.	Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki	54

3.1.4.	Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	55
3.1.5.	Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze	55
3.1.6.	Interwencja Kryzysowa	56
3.1.7.	Poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne i terapia rodzin	56
3.1.7.1.	Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne realizowane przez MOPS	56
3.1.7.2.	Poradnictwo psychologiczne i terapia realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie GMK	58
3.1.8.	Poradnictwo telefoniczne	58
3.2.	Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w ramach pomocy specjalistycznej	59
3.2.1.	Dzienne Ośrodki Wsparcia	59
3.2.1.1.	Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych	60
3.2.1.2.	Środowiskowe domy samopomocy	60
3.2.2.	Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi	61
3.2.3.	Domy Pomocy Społecznej	61
3.2.4.	Rodzinne domy pomocy	63
4.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	65
4.1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	65
4.2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	66
4.3.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	66
4.4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	67
4.5.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	67
4.6.	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.	68
5.	Inne działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	70
5.1.	Aplikowanie o środki, w trybie konkursowym, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013	70
5.2.	Współpraca międzynarodowa w roku 2010	70
5.2.1.	Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem	70
5.2.2.	Współpraca z miastem Lipsk	70
5.2.3.	Zakres pozostałej współpracy międzynarodowej	71
5.3.	Projekt PROGRESS „Zwiększenie dostępu do środowiskowych form opieki dla osób starszych mieszkających w domach”	71
5.4.	Staża i wizyty studyjne	71
5.5.	Praktyki studenckie realizowane w MOPS	72
5.6.	Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	73
5.7.	Konferencje, seminaria, szkolenia	73
5.8.	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników MOPS	74
5.9.	Współpraca z mediami	75
5.9.1.	Konferencje prasowe	75
5.10.	Serwis internetowy MOPS Kraków	76
6.	Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury	78
6.1.	Wdrożenie systemów informatycznych	78
6.2.	Obsługa organizacyjna Ośrodka	78
6.3.	Zamówienia publiczne	78
6.4.	Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS	79

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Zadaniem pomocy społecznej jest również podejmowanie działań zapobiegających tym sytuacjom. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka; podejmuje również działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

Wśród zadań pomocy społecznej jest przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy społecznej w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, zadania ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym.

MOPS jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, wchodzi w skład Systemu Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Kraków, utworzonego uchwałą Nr XIII/106/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 marca 1999 r. w sprawie Systemu Pomocy Społecznej Miasta Krakowa, zmienionej uchwałą Nr XCIV/888/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2001 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr LXIII/579/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 października 2004 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem Nr 1460 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 sierpnia 2005 roku (z późn. zm.) - tekst oraz teksty zmian dostępne na stronie www.mops.krakow.pl. (link bezpośredni :http://www.mops.krakow.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=12&Itemid=20.)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w ramach działań własnych oraz koordynacji i nadzoru nad 30 placówkami publicznymi i 93 niepublicznymi. Placówki systemu pomocy społecznej to domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, placówki specjalistycznego poradnictwa, ośrodek interwencji kryzysowej, ośrodek dla osób dotkniętych przemocą, placówki pomocy bezdomnym, kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej.

W zakresie rehabilitacji społecznej MOPS realizuje zadania, których celem jest ograniczenie skutków niepełnosprawności, poprzez dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Realizując zapisy ustawy o zatrudnieniu socjalnym, MOPS prowadzi i zleca prowadzenie klubów integracji społecznej, które organizują m. in. prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne. MOPS zapewnia też dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej.

Wyzwaniem władz samorządowych jest troska o zrównoważony rozwój Miasta. Zapewnienie takich warunków uczestnictwa w rozwoju, które nie pogłębią lokalnych różnicowań poziomu życia, a także służyć będą zniwelowaniu różnic, które powstały wcześniej, jest również jednym z celów organizacji systemu pomocy społecznej w Krakowie.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań pomocy społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2007-2013, przyjęta Uchwałą Nr 51/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 31 stycznia 2007 roku. Strategia została zaktualizowana w 2010 roku Uchwałą nr 1335/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2010 roku, w sprawie przyjęcia Harmonogramu Realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2010 – 2013.

W 2010 roku w sferze zainteresowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie znalazło się około 5% mieszkańców Krakowa. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą społeczną 21 391 rodzin, składających się z 38 271 osób. Udzielono pomocy m. in. 5 286 rodzinom z dziećmi, 2 412 rodzinom niepełnym oraz 5 194 rodzinom emerytów i rencistów. Wśród klientów pomocy społecznej w 2010 roku 53% stanowiły kobiety a 47% mężczyźni. Najlicniejszą grupą wiekową, której MOPS udzielił pomocy w 2010 roku, to osoby pomiędzy 40 a 60 rokiem życia – stanowią one 30% wszystkich klientów ośrodka. Wśród pozostałych, 28% to osoby, które nie ukończyły 20 lat, 22% w wieku od 20 do 40 lat, natomiast pozostałe 20% to osoby powyżej 60 roku życia. Patrząc na wykształcenie osób objętych pomocą w roku 2010, największą grupę - 40%, stanowią klienci z wykształceniem średnim. 28% podopiecznych MOPS to osoby posiadające wykształcenie podstawowe, a 27% nie posiada żadnego wykształcenia. Osób z wyższym wykształceniem, którym MOPS udzielił pomocy w roku 2010 było 5%.

1.1. Plan wydatków Systemu Pomocy Społecznej

Zadania GMK realizowane przez system pomocy społecznej	Wykonanie 31.12.2010r.
1	3
wydatki bieżące, w tym:	239 238 378,92 zł
- środki własne	163 965 489,02 zł
- dotacja z budżetu państwa	69 280 373,86 zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	5 992 516,04 zł
	44 286 182,00 zł
	(w tym MOPS: 10 871 139,94 zł
w tym: dotacje dla organizacji pozarządowych	SO: 33 415 042,06 zł)
wydatki inwestycyjne, w tym	6 298 858,34 zł
- środki własne	3 459 014,68 zł
- dotacja z budżetu państwa	1 976 546,43 zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	863 297,23 zł
Suma	245 537 237,26 zł

Zadania GMK realizowane przez MOPS *	Wykonanie 31.12.2010r.
1	3
wydatki bieżące, w tym:	139 018 163,71 zł
- środki własne	87 517 612,51 zł
- dotacja z budżetu państwa	45 508 035,16 zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	5 992 516,04 zł
	44 286 182,00 zł
w tym: dotacje dla organizacji pozarządowych	(w tym MOPS: 10 871 139,94 zł SO: 33 415 042,06 zł)
wydatki inwestycyjne, w tym	108 929,66 zł
- środki własne	- zł
- dotacja z budżetu państwa	- zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	108 929,66 zł
Suma	139 127 093,37 zł

* wykazano również wydatki ujęte w planie finansowym SO

Zadania GMK realizowane przez jednostki pomocy społecznej	Wykonanie 31.12.2010r.
1	3
wydatki bieżące, w tym:	100 220 215,21 zł
- środki własne	76 447 876,51 zł
- dotacja z budżetu państwa	23 772 338,70 zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	- zł
wydatki inwestycyjne, w tym	6 189 928,68 zł
- środki własne	3 459 014,68 zł
- dotacja z budżetu państwa	1 976 546,43 zł
- dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	754 367,57 zł
Suma	106 410 143,89 zł

Zadania z zakresu pomocy społecznej, realizowane są również przez organizacje pozarządowe. W 2010 roku zapewniły one środki własne w wysokości 3 953 092,95 zł, co pozwoliło obniżyć udział środków Gminy Miejskiej Kraków.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych są współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (środki pozabudżetowe). W roku 2010 wysokość środków PFRON wyniosła 13 466 296 zł, w tym środki MOPS to 12 904 274 zł, a środki GUP – 562 022 zł.

1.2. Realizacja dochodów Gminy Miejskiej Kraków w 2010 roku w zakresie pomocy społecznej

Dochody Gminy Miejskiej Kraków	Wykonanie dochodów 31.12.2010 r.
1	2
Dochody zrealizowane przez MOPS	7 784 797,19 zł
Dochody zrealizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej	13 000 438,41 zł
Domy Pomocy Społecznej	12 469 184,55 zł
Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze	210 568,97 zł
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	7 429,55 zł
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy	85,00 zł
Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej	313 170,34 zł
Dochody zrealizowane przez system pomocy społecznej	20 785 235,60 zł

Dochody własne	Wykonanie dochodów własnych 31.12.2010 r.
1	2
Dochody własne zrealizowane przez MOPS	200 766,23 zł
Dochody własne zrealizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej	963 132,04 zł
Domy Pomocy Społecznej	614 103,58 zł
Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze	283 177,37 zł
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	8 574,25 zł
Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy	- zł
Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej	57 276,84 zł
Dochody własne zrealizowane przez system pomocy społecznej	1 163 898,27 zł

1.3. Istotne zmiany w funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w 2010 roku

1.3.1. Zmiany w zakresie zlecenia zadań podmiotom niepublicznym

Zadania z zakresu pomocy społecznej mogą być zlecane podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych (podmiotom niepublicznym). Formy zlecenia to:

- powierzenie podmiotowi niepublicznemu realizacji całego zadania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji,

- wspieranie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Do 31 marca 2010 MOPS przekazywał dotacje na realizację zadań zleczonych podmiotom niepublicznym, w szczególności na prowadzenie placówek systemu pomocy społecznej oraz wykonywanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta. W tym okresie przekazał podmiotom niepublicznym dotacje na realizację 116 zadań z zakresu pomocy społecznej, działalności charytatywnej oraz zatrudnienia socjalnego w wysokości 10 871 140 zł.

Zgodnie z art. 249 ust.3 oraz ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009, Nr 157 poz. 1240), podmioty niepubliczne otrzymują dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym, od 1 kwietnia 2010 roku, środki finansowe przeznaczone na realizację zadań zostały przesunięte z planu finansowego MOPS do Wydziału Świadczeń Socjalnych UMK (obecnie Wydział Spraw Społecznych), który przekazuje je wykonawcom zleceń.

MOPS nadal ogłasza i rozstrzyga konkursy na realizację zadań, kontroluje realizowane przez podmioty niepubliczne zadania oraz nadzoruje poprawność ich rozliczania.

W roku 2010, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), MOPS przeprowadził 20 postępowań w formie otwartych konkursów ofert. Jedno z postępowań dotyczące rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych wszczęto w 2009 roku.

Pozytywnie rozstrzygnięto 16 konkursów, 4 konkursy nie zakończyły się wyłonieniem podmiotu realizującego zadanie. Łącznie dokonano wyboru 17 podmiotów realizujących 16 zadań publicznych, 7 konkursów dotyczyło zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych w ramach Zadań Priorytetowych Dzielnic.

1.3.2. Realizacja zadań z zakresu wspierania działalności charytatywnej

W związku z reorganizacją Wydziału Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa wprowadzoną Zarządzeniem nr 1785/2009 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 13 sierpnia 2009 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Sportu i Inicjatyw Społecznych, zadania Wydziału w zakresie wspierania działalności charytatywnej, od 2010 roku przejął do realizacji Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie.

Ośrodek realizuje działania polegające na wspieraniu działalności charytatywnej, o której mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, z uwzględnieniem działań z zakresu profilaktyki i rehabilitacji uzależnień oraz do zawierania umów i aneksów do umów w sprawie wspierania działalności charytatywnej, z uwzględnieniem działań z zakresu profilaktyki i rehabilitacji uzależnień. *(szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” str.37 oraz str. 44)*

1.4. Pozyskiwanie środków poza budżetem miasta na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2010

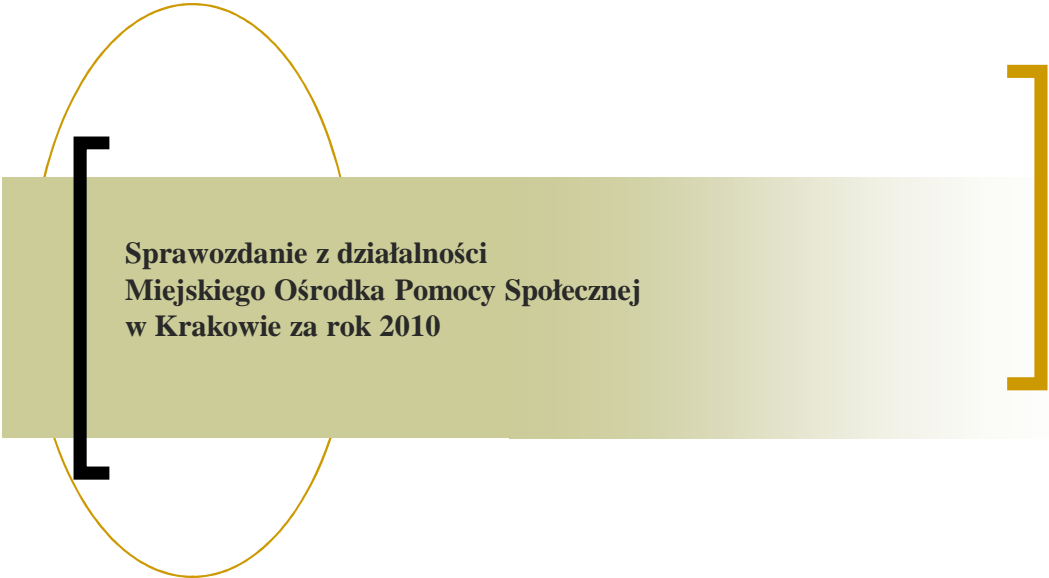
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie uzyskał w ramach konkursów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej:

- dofinansowanie w wysokości 112 000 zł, na realizację 3 projektów dotyczących opieki nad dzieckiem i rodziną, (szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” str. 29, „Pomoc specjalistyczna ”str. 52),
- dofinansowanie w wysokości 50 000 zł na realizację projektu w ramach konkursu „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych” (szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” str. 40).

W 2010 roku MOPS kontynuował realizację 2 projektów konkursowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki: „Streetwork – skuteczny kontakt” oraz „Małopolska strefa aktywizacji i zatrudnienia”. (szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” str. 30 oraz str. 28)

Ośrodek kontynuuje również realizację projektu systemowego „Pora na aktywność”, którego budżet, wraz ze środkami partnerów, na rok 2010 wyniósł 6 577 528,64 zł. (szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” str. 27)

Tytuł projektu	Wykonanie na 31.12. 2010
„Mowa- rozmowa-porozumienie. Jak żyć z nastolatkiem”	54 975,02 zł
„Pukam do drzwi dorosłości. Wspieranie rozwoju wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej”	21 908,58 zł
„Program pracy z rodziną wieloprotblemową”	34 780,09 zł
„Opiekun środowiskowy”	49 993,08 zł
„Małopolska strefa aktywizacji i zatrudnienia”	76 167,99 zł
„Streetwork- skuteczny kontakt”	806 295,14 zł
„Pora na aktywność”	5 004 419,69 zł
SUMA	6 048 539,59 zł

A decorative graphic consisting of a light green horizontal bar with a white-to-green gradient. A thin gold circle is partially visible behind the bar. On the left side, a thick black bracket is positioned vertically. On the right side, a thick gold bracket is positioned vertically.

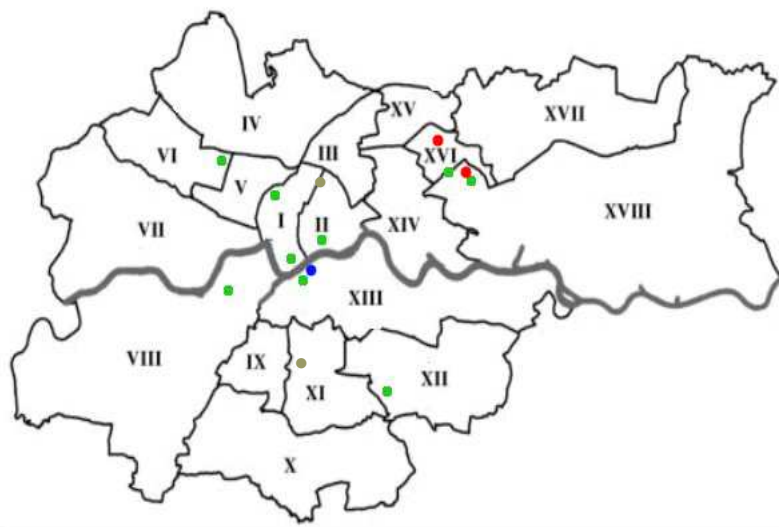
**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2010**

**Rozdział:
Pomoc środowiskowa**

2. Pomoc środowiskowa

Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim poprzez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów w formach innych świadczeń - niepieniężnych oraz pieniężnych. Działania pracowników pomocy społecznej służą przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz stwarzaniu warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Podejmowane działania są bardzo zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Najważniejsze elementy wsparcia osób i rodzin w środowisku

- Klub Integracji Społecznej w strukturze MOPS
- Klub Integracji Społecznej niepubliczny
- Filie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie
- Centrum Integracji Społecznej

2.1. Praca socjalna, kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej

Praca socjalna to działania podejmowane przez pracowników socjalnych, skierowane na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Polega przede wszystkim na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osób oraz na pomocy w uzyskaniu dla tych osób poradnictwa i wsparcia w rozwiązywaniu problemów w powołanych do tego instytucjach i organizacjach pozarządowych oraz wspieraniu w uzyskiwaniu pomocy. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód.

W 2010 roku pracą socjalną objętych zostało 17 228 rodzin, w stosunku do których pracownicy socjalni podjęli 63 145 działań.

Pracownicy socjalni podejmują działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotyka trudności, których nie jest w stanie samodzielnie pokonać i wymaga wsparcia np. w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, podtrzymaniu zdrowia, zdobyciu pracy, kontaktach z otoczeniem.

Wsparcie w formie pracy socjalnej realizowane jest poprzez różnorodne działania np.:

- wspieranie – wzmacnianie osób/rodzin, motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zmiany trudnej sytuacji, rozwiązania problemu,
- wyjaśnianie – uświadamianie osobie różnych aspektów trudnej sytuacji i przyczyn występowania trudności,
- rzecznictwo – reprezentowanie interesów osób/rodzin/grup,
- towarzyszenie – wspólne załatwianie spraw,
- rozszerzanie sieci kontaktów - ułatwianie osobom/rodzinom nawiązania kontaktów z innymi osobami, grupami, instytucjami,
- organizowanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (prawnego, rodzinnego, psychologicznego).

Najwięcej działań zostało podjętych w obszarze funkcjonowania rodziny tj. relacji w rodzinie, realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, funkcjonowania rodziny w środowisku oraz funkcjonowania osoby tj. relacji osoby z niepozostającymi we wspólnym gospodarstwie domowym członkami rodziny, w tym rodziną mieszkającą oddzielnie, funkcjonowania osoby w środowisku. W ramach powyższych obszarów pracownicy najczęściej podejmowali działania polegające na wspieraniu oraz wyjaśnianiu (odpowiednio 14 648 i 5 718 działań).

W ramach pracy socjalnej realizowanej w obszarze związanym z problemem bezrobocia pracownicy socjalni obok wspierania (4 894) i wyjaśniania (1 413) podejmowali działania związane z organizacją usług w formie doradztwa zawodowego oraz uczestnictwa w klubie integracji społecznej, centrum integracji społecznej (571).

Kolejnym ważnym obszarem, w ramach którego podjętych zostało 12 878 działań w ramach pracy socjalnej, były kwestie związane ze stanem zdrowia, w tym zdrowia psychicznego. W powyższym obszarze pracownicy często podejmowali działania związane z reprezentowaniem interesów osób i rodzin (771).

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Filii MOPS realizowali również zadania polegające na:

- współpracy z pedagogami szkolnymi – łącznie 2 780 razy kontaktowali się z pedagogami w sprawach dzieci i młodzieży,
- współpracy z kuratorami sądowymi – łącznie 2 294 razy kontaktowali się z kuratorami,
- kierowaniu wniosków do sądów w sprawie wydania zarządzeń w sprawie nieletnich (skierowano 70 wniosków),
- interwencjach dotyczących przemocy w rodzinie - 467 interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty”,
- uzyskiwaniu zgody na podjęcie leczenia odwykowego – 389 osób uzależnionych od alkoholu, objętych działaniami pracowników, podjęło leczenie odwykowe, a 37 osób współuzależnionych podjęło terapię,
- kierowaniu do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody oraz wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej, bez jej zgody. W przypadku osób, których funkcjonowanie wskazuje na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie stanu zdrowia, bądź osób niezdolnych do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę stanu zdrowia - MOPS wniósł do sądów rejonowych 20 wniosków dotyczących takich osób. W przypadku gdy osoba wymagająca

skierowania do domu pomocy społecznej, ze względu na swój stan zdrowia, nie jest zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do dps, a brak opieki zagraża jej życiu – MOPS występuje do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do dps bez zgody strony - w roku 2010 wniesiono 69 takich wniosków.

Od 2003 roku w strukturze MOPS funkcjonuje punkt obsługi osób niesłyszących. Jego siedziba mieści się na terenie Filii nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rzeźniczej 2. Podstawowym celem działalności punktu jest likwidacja barier w komunikowaniu się, kompleksowa i fachowa obsługa osób głuchych i niedosłyszących oraz współpraca z Polskim Związkiem Głuchych. Pracownik socjalny posiadający umiejętność porozumiewania się w języku migowym przeprowadza wraz z pracownikiem z rejonu wywiady środowiskowe u osób z uszkodzonym słuchem oraz kompletuje dokumenty niezbędne do udzielenia pomocy finansowej.

Metodą pracy socjalnej jest praca z grupą. Przykładem takich działań jest prowadzenie dwóch grup dla osób bezdomnych. Grupa jest wsparciem dla osób szukających rozwiązania konkretnych problemów życiowych związanych z bezdomnością. Zadaniem liderów jest motywowanie członków grupy do podejmowania kroków w kierunku wychodzenia z bezdomności oraz podtrzymywanie i ukierunkowywanie takich inicjatyw.

W 2010 roku w spotkaniach grup uczestniczyło łącznie 68 osób, z tego 9 osób podjęło pracę zarobkową, 5 osób usamodzielniało się poprzez wynajem pokoju, 4 osoby zamieszkały w mieszkaniach chronionych.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o zawarty z rodziną/osobą kontrakt socjalny, czyli pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy. Kontrakt socjalny zawierany jest w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Treść i sposób zawieranej w formie kontraktu socjalnego umowy są efektem indywidualnego podejścia do rodziny/osoby w oparciu o dobrze przygotowaną diagnozę.

W trakcie opracowania diagnozy rodzina/osoba definiuje przyczyny trudnej sytuacji, w której się znalazła oraz źródła tych przyczyn. Określa zasoby i możliwości własne oraz środowiska. Omawia ograniczenia powodujące trudności w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Kontrakt socjalny służy jasnemu i precyzyjnemu formułowaniu celów dotyczących zmian, jakie zamierza się osiągnąć oraz wyznaczeniu dla nich ram czasowych. Pozwala rodzinom lub osobom zainteresowanym rozwiązaniem swoich problemów na wybór odpowiednich środków i metod działania prowadzących do realizacji długofalowego planu pomocy. W kolejnych etapach realizacji umożliwia dokonywanie oceny osiągniętych celów, zarówno krótko jak i długoterminowych, poprzez porównanie stanu wyjściowego osoby/rodziny ze stanem aktualnym. Ocena umożliwia stwierdzenie, czy w sytuacji osoby/rodziny zachodzą zmiany i czy zmierzają one w wyznaczonym przez strony kontraktu kierunku. Pisemna forma kontraktu daje możliwość zarówno rodzinom/osobom jak i pracownikowi socjalnemu konfrontowania podejmowanych ustaleń z dalszą ich realizacją.

W trakcie 2010 roku narzędzie kontraktu socjalnego wykorzystywano w pracy z 1 350 osobami wymienionymi w 1 191 realizowanych kontraktach. W samym roku 2010 zawarto 753 kontrakty, w tym 254 z osobami (w których stroną były 244 różne osoby) oraz 499 kontraktów z rodzinami (w których 478 rodzin było stroną kontraktu). Wykonano 2 715 ocen realizacji działań ustalonych w kontrakcie.

2.2. Projekty socjalne realizowane na rzecz klientów przez filie MOPS i Dział Pomocy Bezdomnym MOPS

Pracownicy socjalni MOPS, na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną, opracowują i wdrażają działania skierowane na reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty mają również na celu przełamywanie stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka Pomocy Społecznej. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców, projekty socjalne realizowane są dla dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych, rodzin (w tym niepełnych i wielodzietnych), rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Projekty realizowane są m.in. w formie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców, cyklicznych dyżurów specjalistów oraz pracowników socjalnych. W ramach projektów socjalnych tworzone są również grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Projekty dotyczą także integracji społecznej – organizowane są imprezy o charakterze otwartym dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby nie korzystające ze wsparcia. Służą zaktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym, wyrażania się na forum publicznym i większego zaangażowania w działania na rzecz własnego środowiska lokalnego. Projekty socjalne realizowane w celu reintegracji społecznej dotyczą w szczególności kształtowania i wzmacniania kompetencji społecznych, osobistych i komunikacyjnych osób korzystających z pomocy. Realizacja niektórych projektów odbywa się w formie spotkań okolicznościowych, wycieczek oraz udziału w wydarzeniach o charakterze kulturalnym lub społecznym. W ramach projektów budowane są sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów w znakomitej większości są pozyskiwane przez Ośrodek ze źródeł zewnętrznych. W roku 2010 na ten cel pozyskano od sponsorów ponad 300 000 zł.

W 2010 roku realizowano łącznie 75 projektów socjalnych, w tym:

- 6 projektów związanych z tworzeniem i prowadzeniem grup wsparcia oraz grup samopomocowych, w których uczestniczyły 103 osoby,
- 43 projekty, które miały na celu reintegrację społeczną klientów MOPS i ich rodzin, w których uczestniczyło 1 841 osób,
- 19 projektów dotyczących tworzenia sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym, specjalistami innych instytucji, w których uczestniczyły 444 osoby,
- 7 projektów odnoszących się do integracji ze środowiskiem, w których uczestniczyło 131 osób

Łącznie, spośród osób objętych wsparciem ośrodka, w projektach socjalnych uczestniczyło 2059 osób. Ponadto zrealizowane zostały 23 przedsięwzięcia, które dotyczyły przede wszystkim obszaru reintegracji społecznej klientów MOPS i ich rodzin.

Opisy przykładowych projektów socjalnych:

„Klub Seniora” Filia Nr 1

Projekt jest realizowany od 2008 r., skierowany do osób niepełnoprawnych, starszych i samotnych. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zwiększenie uczestnictwa w życiu zbiorowym i umożliwienie korzystania

z różnorodnych form aktywności społecznej. Dla osób uczęszczających do klubu organizowane są spotkania okolicznościowe, zajęcia usprawniające ruchowo, zajęcia plastyczne oraz spotkania informacyjno-edukacyjne ze specjalistami różnych dziedzin, przedstawicielami instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych. W ramach realizacji projektu odbywają się również wyjścia do kina, muzeum oraz wycieczki krajoznawcze.

„Poznaj siebie” Filia Nr 2

Uczestnikami projektu były osoby starsze, samotne i niepełnosprawne, które są zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt zrealizowany został w formie zajęć warsztatowych dla kilkunastoosobowych grup prowadzonych przez psychologa z Działu Poradnictwa MOPS. Celem realizacji projektu było wypracowanie w uczestnikach umiejętności wymiany doświadczeń, nawiązywania kontaktów społecznych oraz aktywnego i klarownego formułowania własnych celów i potrzeb. Udział w zajęciach warsztatowych pomógł beneficjentom odkryć własny potencjał oraz zdobyć i/lub udoskonalić umiejętności współzycia z innymi, współpracy i współdziałania.

„Mama, tata, ja -MY” Filia Nr 3

Projekt skierowany do rodzin z dziećmi, którego celem było zacieśnianie relacji rodzinnych poprzez wspólne i aktywne spędzanie czasu oraz połączenie dobrej zabawy z nauką o świecie. W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość zwiedzania Parku Edukacji Rozwojowej w Krakowie i wzięcia udziału w warsztatach i zabawach z zakresu edukacji międzykulturowej i globalnej. Zorganizowano wycieczki oraz okolicznościowe zabawy integracyjne. Najmłodszy uczestnicy projektu otrzymali również bezpłatne wejściówki do kina Cinema City oraz do Teatru Groteska. Zdobyta wiedza, doświadczenia oraz nowe przeżycia stały się okazją do wspólnych rozmów w rodzinnym gronie, dzielenia się wrażeniami, a w dalszej perspektywie były przyczynkiem do zmian w myśleniu o sposobach spędzania czasu i wdrażaniu takich form aktywności, które bardziej sprzyjają wzmocnieniu relacji rodzinnych.

„Czas oczekiwania” Filia Nr 4

Projekt, adresowany do kobiet w ciąży, miał na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz kompetencji rodzicielskich przyszłych mam. Udało się to, dzięki zwiększeniu świadomości dotyczącej potrzeb noworodków, wiedzy oraz umiejętności związanych z pielęgnacją i opieką nad dzieckiem. Realizacja projektu polegała na zorganizowaniu cyklu 3 spotkań o tematyce dotyczącej opieki, pielęgnacji i rozwoju małego dziecka. Zajęcia warsztatowe prowadzone były przez dyplomowaną położną, psychologa, prawnika oraz pedagoga. W trakcie spotkań uczestniczki mogły poszerzyć swoją wiedzę oraz zdobyć nowe umiejętności niezbędne dla prawidłowej opieki nad dzieckiem. Dodatkowo przyszłe mamy mogły uzyskać informacje o przysługujących im uprawnieniach i świadczeniach socjalnych.

„Dzień Seniora” Filia Nr 5

Projekt adresowany był do osób powyżej 60 roku życia, zamieszkałych na terenie Dzielnicy VIII. Miał na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa tej grupy osób, poprzez ukazanie konsekwencji ryzykownych zachowań i wskazanie na postawy, które pozwalają unikać zagrożeń. Realizacja projektu obejmowała prelekcje przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej i Straży Pożarnej, dotyczące potencjalnych zagrożeń związanych z codziennym funkcjonowaniem i sposobów przeciwdziałania im. Przygotowano również występ artystyczny oraz poczęstunek i paczki dla beneficjentów projektu.

„Razem różnie” Filia Nr 6

Celem projektu była aktywizacja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych, poprzez udział w spotkaniach integracyjno – kulturalnych i stworzenie okoliczności sprzyjających nawiązywaniu relacji z innymi osobami. W realizacji projektu istotnym elementem było aktywne włączenie beneficjentów do prac przygotowawczych związanych z realizacją poszczególnych działań, a poprzez to, zwiększenie aktywności i umożliwienie zaprezentowania własnych umiejętności i pomysłów. W ramach działań projektowych odbyły się 3 spotkania integracyjno-kulturalne.

„Przyjemne z pożytecznym” Filia Nr 7

Projekt miał na celu zaktywizowanie beneficjentów, uruchomienie potencjału twórczego i pobudzenie do podjęcia działań zmierzających do poprawy jakości życia. Realizacja projektu polegała na zorganizowaniu spotkań grupy edukacyjno–wspierającej oraz zapewnieniu możliwości uczestnictwa w atrakcyjnych przedsięwzięciach. Beneficjenci mogli swobodnie wymieniać się swoimi doświadczeniami i posiadaną wiedzą, utrzymywać powstałe więzi i zawiązywać nowe znajomości, prezentować własną twórczość i swoje osiągnięcia. Uczestnicy mieli również okazję zasięgnąć opinii ekspertów i uzyskać pożyteczne informacje potrzebne do rozwiązywania własnych problemów życiowych.

„Twoje bezpieczeństwo w Twoich rękach” Filia Nr 8

Celem projektu była edukacja osób starszych i niepełnosprawnych, w szczególności samotnych, w zakresie zasad zachowania bezpieczeństwa w codziennym życiu, a także nauka umiejętności umożliwiających adaptację do aktualnych warunków życia. W ramach realizacji projektu odbyły się dwa spotkania ze strażnikiem miejskim oraz spotkanie z pracownikiem banku. Na spotkaniu ze strażnikiem miejskim omówiono najczęściej występujące zagrożenia ze strony obcych osób i sposoby przeciwdziałania im oraz zasady postępowania w przypadku stania się ofiarą przestępstwa. Uczestnicy mieli możliwość poznania i nabycia technik szybkiej

samoobrony. Pracownik banku przybliżył tematykę zakładania i korzystania z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, korzyści wynikające z posiadania własnego ROR, procedurę zakładania konta w banku. Uczestnicy projektu zdobyli również wiedzę praktyczną związaną z nauką umiejętności obsługi bankomatów.

„Radość życia” Filia nr 9

Projekt „*Radość życia*” był skoncentrowany na środowiskowej integracji najuboższych osób starszych i niepełnosprawnych, zrzeszonych w Kole Emerytów i Rencistów oraz korzystających z pomocy MOPS. Projekt zakładał uruchamianie mechanizmów służących poprawie sytuacji tych osób i zapewnienie im równych szans na uczestniczenie w życiu społecznym. W ramach projektu odbył się wyjazd do Centrum Aktywnego Wypoczynku, a także spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Było ono okazją do dyskusji na temat aktualnej sytuacji seniorów, zwłaszcza wszelkich przejawów ich dyskryminacji.

„Akcja zima” Dział Pomocy Bezdomnym

Celem głównym projektu było przeciwdziałanie zagrożeniu utraty zdrowia lub życia wskutek nadmiernego wychłodzenia organizmu osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej oraz miejscach niemieszkalnych na terenie Miasta Krakowa oraz przeciwdziałanie zagrożeniu pożarami i zaccadzeniami wynikającymi z niewłaściwego korzystania z urządzeń grzewczych. Projekt socjalny realizowany był od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia, przy współpracy ze Strażą Miejską, Policją i Strażą Ochrony Kolei. W ramach projektu podejmowane były interwencje w środowisku osób bezdomnych w godzinach nocnych w asyście funkcjonariuszy, przekazywano bezdomnym informacje na temat możliwości skorzystania z pomocy. Uaktualniono także mapę miejsc pobytu osób bezdomnych na terenie Krakowa. W sytuacjach niecierpiących zwłoki bezdomnych przewożono do placówek noclegowych. W 2010 roku zorganizowano: 15 wejść w środowisko osób bezdomnych, nawiązano 95 kontaktów w 52 miejscach na terenie całego Krakowa

„Bezpieczne ciepło” Dział Pomocy Bezdomnym

Projekt socjalny „Bezpieczne Ciepło” realizowany był przy współpracy ze Strażą Miejską oraz Strażą Pożarną, w okresie od stycznia do marca 2010 roku. Celem projektu było ograniczenie sytuacji niebezpiecznych, z udziałem bezdomnych związanych z nieostrożną obsługą urządzeń grzewczych i przechowywaniem opału. W trakcie wizytowania miejsc pobytu bezdomnych (altanki, pustostany itp.) informowano napotkane osoby o zasadach bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz wytypowano miejsca pobytu osób bezdomnych

wymagających monitorowania sytuacji. W 2010 roku zorganizowano: 4 wejścia w środowisko osób bezdomnych, nawiązano 47 kontaktów w 41 miejscach na terenie całego Krakowa oraz skontrolowano 20 urzędów grzewczych.

2.3. Zadania priorytetowe Dzielnic, Dzielnicowe Konkursy Grantowe

Zadania priorytetowe dzielnic realizowane są bezpośrednio przez Ośrodek lub zlecane organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert, organizowanych w oparciu o „Roczny program współpracy samorządu miasta Krakowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.

W 2010 r. MOPS realizował bezpośrednio 31 zadań priorytetowych, na które została przeznaczona kwota 312 300 zł (wydatkowano kwotę 307 789,95 zł).

Zadania te polegały w szczególności na:

- realizacji projektów socjalnych - np. obchodów Dnia Dziecka, Dnia Ojca, Dnia Seniora, organizacji spotkań wielkanocnych i wigilijnych dla osób objętych pomocą MOPS,
- doposażeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego „Iskierka” ul. Strzelców 9a/1, Młodzieżowego Ośrodka Rozwoju Społecznego, ul. Ptaszyckiego 6 oraz Dziennego Ośrodka Socjoterapii na os. Górali 19,
- dofinansowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z najuboższych rodzin,
- dofinansowaniu do zakupu przyborów i podręczników szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin,
- zakupie paczek żywnościowych i żywnościowo – towarowych dla najuboższych rodzin,
- udzieleniu pomocy na zakup opału.

W ramach konkursu ofert (tzw. granty Dzielnic), wyłoniono 7 zadań z zakresu działalności charytatywnej i pomocy społecznej. Zawarto 7 umów, na łączną kwotę 34 000 zł, z następującymi podmiotami:

- Małopolski Związek Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych Oddział Kraków Śródmieście ul. Rzeźnicza 1; paczki żywnościowe – dla członków związku z terenu Dzielnicy III”- kwota 4000 zł,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego Kraków – Podgórze (4 zadania: paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących członków Związku z terenu Dzielnic: IX – kwota 8000 zł, paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących członków Związku z terenu Dzielnic: X – kwota 9000 zł, integracja emerytów i rencistów zamieszkałych na terenie Dzielnicy X – kwota 4000 zł oraz paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących członków Związku z terenu Dzielnic: XII – kwota 4000 zł),
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego Kraków – Nowa Huta (2 zadania: organizacja spotkania integracyjnego bożonarodzeniowego dla mieszkańców dzielnicy XIV – 1000 zł, paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących członków Związku z terenu Dzielnic: XV – kwota 4000 zł).

Wszystkie umowy zostały rozliczone terminowo i zgodnie z zawartymi w nich warunkami.

2.4. Zadania powierzone Dzielnicom w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych

W 2010 r. MOPS realizował 13 zadań powierzonych Dzielnicom w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych, na które została przeznaczona kwota 65 800 zł (wydatkowano kwotę 65 416,80 zł). Zadania te realizowano w formie projektów socjalnych adresowanych do niepełnosprawnych mieszkańców Dzielnic V, VI, VII, XI, XII, XVI i XVII.

2.5. Pomoc finansowa dla osób i rodzin w środowisku lokalnym

W celu realizacji świadczeń (zasiłków stałych, celowych, okresowych, usług opiekuńczych i posiłków) pracownicy socjalni Filii MOPS przeprowadzili 47 042 wywiady środowiskowe. Wydano 129 834 decyzje administracyjne. Świadczeniami finansowymi w środowisku lokalnym objęto łącznie 24 771 osób z 13 300 rodzin (*dane nie zawierają pomocy udzielonej osobom bezdomnym*).

Wniosek o przyznanie świadczenia należy złożyć w odpowiedniej dla miejsca zamieszkania filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Decyzję o przyznaniu świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc.

Pomoc finansową mogą uzyskać osoby, których dochód nie przekracza kryterium, określonego w ustawie o pomocy społecznej: dla osoby samotnie gospodarującej 477 zł, dla pozostającej w rodzinie 351 zł na osobę.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób i rodzin MOPS wspierał rodziny finansowo poprzez następujące świadczenia:

- zasiłek stały - może być przyznany pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy. Wysokość zasiłku stałego wynosi od 30 do 444 zł. Zasiłek w całości jest finansowany z budżetu państwa. W 2010 r. wypłacono zasiłki stałe dla 3 644 osób, na łączną kwotę 12 903 546,35 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 3 541,04 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 2 861 osób,
- zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie. Wysokość zasiłku okresowego nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie. Zasiłek w wysokości do 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem jest finansowany z budżetu państwa (część obligatoryjna). Pozostała część jest finansowana ze środków własnych gminy (część dodatkowa). W 2010 r. wypłacono zasiłki okresowe dla 6 264 gospodarstw domowych, w których funkcjonowały 12 673 osoby, na łączną kwotę 6 437 017,69 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 027,62 zł. Średnio w miesiącu pomocą objęto 3 220 gospodarstw domowych,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne - ośrodek jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za następujące grupy osób:
 - osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

- osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby bezdomne, wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

W 2010 r. opłacono składki dla 3 340 osób, na łączną kwotę 1 124 530,24 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 336,69 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 2 403 osoby.

- zasiłki celowe - mogą być przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu osobie lub rodzinie. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego. W 2010 r. zasiłki celowe wypłacano:

- z przeznaczeniem na zakup odzieży dla 1 295 osób na łączną kwotę 185 356,19 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 143,13 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 128 osób,
- z przeznaczeniem na zakup węgla dla 1 041 osób na łączną kwotę 534 436,51 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 513,39 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 115 osób,
- z przeznaczeniem na zakup leków dla 1 444 osoby, na łączną kwotę 228 446,10 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 158,20 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 264 osoby,
- z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe - za media dla 2 366 osób na łączną kwotę 718 436,35 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 303,65 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 474 osoby,
- z przeznaczeniem na opłaty czynszowe dla 613 osób na łączną kwotę 195 977,40 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 319,70 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 111 osób,

W uzasadnionych sytuacjach można uzyskać świadczenie pieniężne, gdy kryterium jest przekroczone.

- zasiłki celowe specjalne - mogą być przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe uprawniające do pomocy społecznej. W 2010 r. wypłacono zasiłki celowe specjalne:

- z przeznaczeniem na zakup węgla dla 768 osób na łączną kwotę 328 376,03 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 427,57 zł,
- z przeznaczeniem na zakup leków dla 1 227 osób na łączną kwotę 225 696,97 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 183,94 zł,
- z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe - za media dla 2 240 osób na łączną kwotę 649 605,96 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 290 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 419 osób,
- z przeznaczeniem na opłaty czynszowe dla 723 osób na łączną kwotę 214 383,19 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 296,52 zł, średnio w miesiącu pomocą objęto 134 osoby.

Wykaz nie obejmuje świadczeń na rzecz bezdomnych. Pełny, ustawowy katalog świadczeń z pomocy społecznej zrealizowanych w 2010 roku w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),

znajduje się w „Załączniku nr 1 do sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie za rok 2010”.

2.6. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym elementem wsparcia finansowego osób i rodzin w środowisku lokalnym w 2010 roku był, z uwagi na skalę jego realizacji, Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2010 roku w ramach programu udzielono pomocy w łącznej kwocie 13 137 093,80 zł.

2.6.1. Realizacja programu

Program realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku. Pomoc w ramach programu może być przyznana, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza kwoty 715,50 zł, a w przypadku rodzin, dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 526,50 zł (tj. 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Miasto Kraków zwiększyło dostępność do świadczeń w ramach programu poprzez podniesienie górnej granicy kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia. Zgodnie z uchwałą Nr CVI/1073/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w postaci posiłków, osoby i rodziny, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 150 %, a jednocześnie nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, tj. odpowiednio kwoty 954 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 702 zł dla osoby w rodzinie, pomoc w formie posiłku mogą otrzymać za odpłatnością w wysokości 25% kosztu posiłku. Zasady udzielania pomocy w ramach programu regulowały polecenia służbowe Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w sprawie wprowadzenia zasad przyznawania pomocy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz pomocy na żywność poza programem” z uwzględnieniem wytycznych wojewody oraz zaleceń NIK.

W 2010 roku, na podstawie decyzji, w ramach programu objęto pomocą 19 837 osób, które otrzymały pomoc w łącznej kwocie 12 939 724,20 zł, w tym w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych 16 329 osób na kwotę 7 496 425,89 zł i w formie posiłków 8 943 osoby na kwotę 5 443 298,31 zł.

2.6.2. Realizacja posiłków przyznawanych dzieciom na podstawie decyzji dyrektora szkoły

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o udzieleniu pomocy. Przyznanie pomocy, o której mowa powyżej, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu

środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Środki na zakup posiłku, są przekazywane przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie sporządzonej listy uczniów lub dzieci oraz liczby spożytych posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

W 2010 roku z posiłków przyznawanych dzieciom na podstawie decyzji dyrektora szkoły skorzystało 822 dzieci, za które opłacono posiłki na łączną kwotę 197 369, 60 zł.

2.7. Pomoc udzielana osobom i rodzinom z tytułu strat poniesionych w wyniku zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych oraz klęsk żywiołowych lub ekologicznych.

Pomoc związana z wystąpieniem zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej udzielana jest osobom poszkodowanym na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2010 r. Ośrodek udzielił pomocy w przypadku 39 zdarzeń losowych i 8 sytuacji kryzysowych. Najczęstszą przyczyną udzielenia pomocy był pożar lub zalanie mieszkania oraz kradzież, a w przypadku sytuacji kryzysowych śmierć bliskiej osoby.

Osoby doświadczone w wyniku zdarzenia losowego lub sytuacji kryzysowej, poza pomocą finansową, objęte zostały również szeregiem innych działań mających na celu wsparcie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji. W szczególności było to zapewnienie schronienia, zapewnienie opieki nad osobami zależnymi, udzielenie wsparcia specjalistycznego (pomoc psychologiczna i prawna), pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, a także kierowanie do organizacji i instytucji udzielających pomocy rzeczowej. Ponadto prowadzone były działania, w wyniku których w udzielanie pomocy na rzecz osób poszkodowanych włączone zostały osoby i podmioty działające w środowisku lokalnym.

2.7.1. Pomoc udzielona osobom poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej – powódź

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie udzielał pomocy osobom dotkniętym powodzią w formie: dyżurów pracowników socjalnych, zasiłku celowego, pomocy rzeczowej i wsparcia psychologicznego.

W okresie zagrożenia powodziowego pracownicy socjalni MOPS monitorowali sytuację osób mieszkających w rejonach zalewowych. Pomoc udzielana przez pracowników MOPS bezpośrednio przy ewakuacji polegała na wskazywaniu, gdzie mogą znajdować się osoby starsze lub niepełnosprawne, które mogłyby wymagać specjalistycznego transportu medycznego w razie ewakuacji. Zorganizowano transport medyczny dla sześciu niepełnosprawnych osób mieszkających na zagrożonych terenach. Osoby te przewieziono do domów pomocy społecznej.

2.7.1.1. Pomoc finansowa

Z wnioskiem do MOPS o udzielenie pomocy finansowej zwróciło się 1059 osób poszkodowanych w wyniku wystąpienia w okresie od maja do sierpnia 2010 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. W pracach komisji ds. oszacowania szkód powstałych w gospodarstwach domowych wskutek niekorzystnych warunków atmosferycznych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, powołanych Zarządzeniem Nr 1196/2010 Prezydenta Miasta

Krakowa z 26 maja 2010 r. oraz Zarządzeniem Nr 1315/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z 8 czerwca 2010 r., brało udział 103 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Umożliwiło to jednoczesne szacowanie strat przez ok. 30 zespołów.

Realizacja pomocy na rzecz osób poszkodowanych przez powódź w 2010 r. odbywała się w oparciu o wytyczne przekazywane przez Małopolski Urząd Wojewódzki.

Pomoc finansowa, w formie zasiłku celowego, udzielana była osobom poszkodowanym niezależnie od uzyskiwanego dochodu.

W ramach zasiłku do 6 000 zł, przeznaczonego na pierwszą pomoc, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży i niezbędnych przedmiotów użytku domowego, MOPS wypłacił 601 zasiłków celowych 592 osobom/rodzinom na łączną kwotę 837 650 zł, w tym:

- z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wypłacono 501 zasiłków celowych na łączną kwotę 771 130 zł,
- ze środków własnych Gminy, w przypadku całkowicie lub częściowo negatywnej weryfikacji wniosku przez MUW lub w przypadku osób, które nie spełniały kryteriów do ubiegania się o pomoc finansowaną z budżetu państwa, wypłacono 100 zasiłków celowych na łączną kwotę 66 520 zł.

W ramach zasiłku do 20 000 zł, przeznaczonego na pokrycie kosztów remontów, zakup materiałów i koszty robocizny, MOPS wypłacił 114 zasiłków celowych 114 osobom/rodzinom na łączną kwotę 1 109 989,69 zł, w tym:

- z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wypłacono 110 zasiłków celowych na łączną kwotę 1 081 790,46 zł
- ze środków własnych Gminy, w przypadku całkowicie lub częściowo negatywnej weryfikacji wniosku przez MUW lub w przypadku osób, które nie spełniały kryteriów do ubiegania się o pomoc finansowaną z budżetu państwa, wypłacono 4 zasiłki celowe na łączną kwotę 28 199,23 zł.

W ramach zasiłku do 100 000 zł, przeznaczonego na remont lub odbudowę budynku lub lokalu, MOPS wypłacił 14 zasiłków celowych 14 osobom/rodzinom na łączną kwotę 521 317,72 zł. Pomoc w ramach tej dotacji została w całości wypłacona z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Zgodnie z wytycznymi MUW pomoc w ramach zasiłku do 100 000 zł, wypłacana jest w ratach – wypłata kolejnej raty uzależniona jest od rozliczenia przez klienta dotychczas wypłaconego zasiłku. Na wypłatę zasiłków celowych w 2011 r. zgłoszono do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego potrzeby w wysokości 276 267 zł, przy czym w 5 przypadkach dotyczą one wypłaty drugiej raty pomocy, a w 2 przypadkach wypłaty całości pomocy.

Łącznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił 729 zasiłków celowych na łączną kwotę 2 468 957,41 zł, w tym z rezerwy celowej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych wypłacono 625 zasiłków celowych na łączną kwotę 2 374 238,18 zł. Pomoc jest kontynuowana zgodnie z wytycznymi Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

2.7.1.2. Pomoc udzielana osobom i rodzinom rolniczym poszkodowanym w wyniku powodzi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował pomoc dla rolników poszkodowanych w wyniku powodzi w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010 roku, w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.

Pomoc została przyznana 119 osobom na łączną kwotę 147 018,54 zł. Wysokość udzielonej pomocy uzależniona była od powierzchni gospodarstwa rolnego.

2.7.1.3. Zasiłki powodziowe na cele edukacyjne

W związku z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielenia pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne (Dz. U. nr 95 poz. 612) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta imienne listy dzieci z rodzin zakwalifikowanych do otrzymania jednorazowego świadczenia pieniężnego ze środków pomocy w wysokości do 6 000 zł. Zasiłek powodziowy na cele edukacyjne w wysokości 1000 zł otrzymało 199 dzieci.

2.7.1.4. Darowizny na rzecz osób poszkodowanych na skutek powodzi

- Firma Emalia Olkusz S.A przekazała darowiznę w postaci 8 palet nowych artykułów gospodarstwa domowego w tym: metalowe wiaderka, kubki, garnki i rondle,
- z zasobów Sił Zbrojnych RP oraz Agencji Mienia Wojskowego przekazano środki materiałowe i artykuły spożywcze,
- Klub Sportowy Podgórze-Kraków zorganizował zbiórkę i przekazał artykuły spożywcze i środki czystości,
- Fundacja „Wawel z Rodziną” przekazała darowiznę w postaci słodyczy,
- Tesco Polska SP. z o.o. przekazała artykuły spożywcze.

Ponadto wolontariusze MOPS zorganizowali paczki świąteczne na rzecz rodzin potrzebujących. W ciągu roku w ramach darowizn, osoby fizyczne przekazywały zabawki oraz gry dla dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka.

2.8. Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Usługi są świadczone przez 7 dni w tygodniu. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi, jest określona indywidualnie, zależnie od sytuacji i potrzeb danej osoby (rodziny).

Zakres przyznawanych usług jest uzależniony od: stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej oraz potrzeb zgłaszanych przez osobę (rodzinę) objętą usługami.

W 2010 roku w Gminie Miejskiej Kraków usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowały podmioty wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert.

2.8.1. Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Wsparcie w formie usług opiekuńczych przeznaczone jest dla tych mieszkańców Krakowa, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni (samotność, niemożność zapewnienia właściwej opieki przez rodzinę). Usługi opiekuńcze obejmują czynności o charakterze gospodarczym i pielęgnacyjnym.

Kwestie dotyczące szczegółowych zasad przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XXI/272/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2007 roku (z późn. zm.).

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (tj. 477 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 351 zł na osobę w rodzinie), usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabele odpłatności zamieszczone w uchwale. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) wynosiła w 2010 r. 10,59 zł lub 11,00 zł za godzinę (w zależności od realizatora).

Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych świadczone były przez trzy podmioty:

- Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy w Krakowie ul. Dunajewskiego 5 (na terenie Dzielnic I – III Gminy Miejskiej Kraków).
- Małopolski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Krakowie ul. Lenartowicza 14 (na terenie Dzielnic IV - VII Gminy Miejskiej Kraków),
- Małopolski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie ul. Studencka 19 (na terenie Dzielnic VIII – XVIII Gminy Miejskiej Kraków).

W 2010 roku wykonano 746 129,50 godziny usług opiekuńczych. Na ten cel przekazano dotację w wysokości 8 023 077,80 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatorów w styczniu 2011 r.). Obowiązujące w 2010 roku ceny 1 godziny usług wynosiły: 10,59 zł (Fundacja i PCK) oraz 11,00 zł (PKPS). Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto łącznie 2 426 osób, średnio w miesiącu ok. 1 655 osób.

Zgodnie z umowami, realizatorzy zobowiązani byli zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 7 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 7,81 zł (Fundacja i PCK) oraz 7,82 zł (PKPS). Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych usług opiekuńczych.

2.8.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te obejmują czynności polegające na: uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji jako wspieraniu procesu leczenia.

Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.).

W przypadku gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, (tj. 351 zł) specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) wynosiła w 2010 r. 16 zł za godzinę.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy. W 2010 r. wykonano 158 615,50 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w cenie 16 zł za godzinę. Na ten cel przekazano realizatorowi dotację w wysokości 2 560 000 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2011 r.). Pomocą objęto łącznie 423 osoby, średnio miesięcznie 286 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności odbiorcy. Zgodnie z umową, realizator zobowiązany był zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 10,50 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 12,01 zł. Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych.

2.8.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi przeznaczona jest dla rodzin zamieszkałych w Krakowie, w których wychowywane jest przynajmniej jedno dziecko niepełnosprawne i które, w związku z niepełnosprawnością dziecka, wymagają specjalistycznego wsparcia. Celem przyznania tej formy pomocy jest wsparcie rodziny w sposób umożliwiający zniwelowanie negatywnego wpływu niepełnosprawności dziecka na kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy członkami rodziny oraz na funkcjonowanie rodziny w otoczeniu społecznym. Czynności realizowane w ramach tego rodzaju usług polegają na: wspieraniu w uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, interwencjach i pomocy w życiu w środowisku i rodzinie oraz wspieraniu i treningu w zakresie wspomagania procesu leczenia.

Szczegółowe zasady przyznawania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz trybu ich pobierania, a także zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat określa Uchwała Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r.

W przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (tj. 351 zł), usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabelę odpłatności zamieszczoną w uchwale. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) wynosiła w 2010 r. 20,95 zł za godzinę.

W 2010 r. zadanie to realizował Małopolski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Zrealizowano 8 114,17 godz. usług w cenie 20,95 zł za godz. Na ten cel przekazano realizatorowi 197 893,70 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2011 r.). Pomocą objęto 43 rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi.

W związku z faktem, że umowa na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych obowiązywała do 31.12.2010 r. w listopadzie 2010 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania w latach 2011 – 2013. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu realizację zadania ponownie powierzono MZO PCK.

2.9. Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie kontynuuje realizację projektu systemowego w ramach Poddziałania 7.1.1 POKL - Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekty systemowe w priorytecie 7 polegają na dofinansowaniu zadań publicznych realizowanych na rzecz osób wykluczonych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dyskryminowanych na rynku pracy w celu przywrócenia ich do zatrudnienia lub uzyskania zdolności do zatrudnienia oraz jednoczesnej integracji ze społeczeństwem.

Głównym celem projektu jest usamodzielnienie klientów MOPS poprzez podwyższenie ich umiejętności życiowych w zakresie, np. dbałości o zdrowie, gospodarowania środkami finansowymi, kompetencji społecznych, załatwiania spraw urzędowych, kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, kompetencji zawodowych.

W 2010 r. działania w projekcie zaplanowano dla następujących grup uczestników: samotni rodzice – 66 os.; osoby nadużywające alkoholu – 87 os.; młodzi 15-24 lat zagrożeni wykluczeniem społecznym – 97 os.; osoby z problemem bezrobocia – 280 os.; rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – 72 os.; pracujący, zagrożeni wykluczeniem społecznym – 48 os.; nieaktywni zawodowo z problemami psychosomatycznymi – 47 os.; niepełnosprawni – 559 os.; usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek – 100 os.; rodziny doświadczającej przemocy – 30 os.

Zadania określone przez projekty systemowe realizowane są poprzez stosowanie instrumentów aktywnej integracji obejmujących działania w sferze aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej.

Realizowano 4 podstawowe formy działań, z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji:

- kontrakty socjalne – pisemna umowa zawarta między uczestnikiem, a pracownikiem socjalnym, określająca cele współpracy, zaplanowane formy pomocy oraz zobowiązanie uczestnika do ich realizacji w określonym czasie. W 2010 r. zawarto 375 nowych kontraktów; 90 beneficjentów kontynuowano realizację kontraktów z 2008 i 2009 roku;
- indywidualne programy usamodzielnienia – adresowane do młodych, usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych i z rodzin zastępczych; w 2010 roku indywidualne programy usamodzielniania realizowało 99 wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, 1 osoba kontynuowała z 2009 r.;
- program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych - to zespół działań adresowanych do osób niepełnosprawnych mający na celu wsparcie ich w dążeniu do samodzielności, w 2010 r. realizowało 587 osób;
- programy aktywności lokalnej – programy pracy socjalnej prowadzone w konkretnym środowisku lokalnym w celu jego aktywizacji. Nakierowane są one na włączenie się mieszkańców w rozwiązywanie problemów dotyczących całej społeczności we współpracy z lokalnymi władzami i instytucjami; w 2010 r. w 5 programach uczestniczyło 237 osób.

W ramach realizacji projektu:

- Odbyło się 12 form warsztatów, w których wzięło udział łącznie 577 osób (np. warsztaty dla osób z problemem alkoholowym dla 167 beneficjentów i ich otoczenia). Efektem spotkań było zawiązanie się grupy 50 osób, które regularnie spotykają się i wspierają w zachowaniu trzeźwości,
- 170 osób ukończyło kursy zawodowe,
- 97 osób znalazło zatrudnienie,

- Udzielono 1 130 godz. indywidualnego i grupowego doradztwa specjalistycznego dla 275 osób, np. psychologicznego, prawnego, doradcy zawodowego.
- Z zajęć i doradztwa Klubu Integracji Społecznej prowadzonego przez MOPS w Krakowie skorzystało 271 beneficjentów (zajęcia indywidualne 3463 godz., grupowe 16084 godz., konsultacje i porady doradcy zawodowego 457 godz.).
- Z usługi asystenta osoby niepełnosprawnej skorzystało 85 osób w łącznym wymiarze 3 562 godz. Asystenci wspierali beneficjentów m. in. w załatwianiu spraw urzędowych i motywowali do aktywności zawodowej i społecznej. 48 osób dzięki pracy i motywacji asystenta poprawiło swoje funkcjonowanie w życiu społecznym, 33 klientów stało się bardziej samodzielnych, potrafi lepiej dopilnować swoich spraw,
- 44 rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze skorzystały z usługi asystenta rodzinnego (łącznie 3670 godz.). W przypadku rodzin objętych pomocą asystenta rodzinnego został nawiązany kontakt rodziców ze szkołą, rodzice zaczęli aktywnie spędzać czas z dziećmi, 18 rodzin nauczyło się rozwiązywać problemy wychowawcze, a ich dzieci nabyły umiejętność systematycznego odrabiania lekcji,

W 2010 r. uruchomiono 5 Programów Aktywności Lokalnej (PAL):

- „Siła Rodziny”, cel: przełamanie u młodych ludzi w wieku 15 – 24 lat, z dzielnic V i VII braku aktywności społecznej i zawodowej poprzez ich osobiste wsparcie oraz wsparcie ich rodzin, a także aktywizację podmiotów lokalnych działających na rzecz rodzin i młodzieży.
- „Stworzyć miejsce do życia”, cel: poprawa funkcjonowania społecznego i warunków życia lokatorów bloku przy ul. Józefińskiej 24a,
- „Aktywni razem”, cel: pobudzenie aktywności mieszkańców dzielnicy Grzegórzki i osób związanych z tą dzielnicą zawodowo, społecznie, edukacyjnie, ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez inicjowanie i wspieranie inicjatyw obywatelskich,
- „Aktywność twoją szansą na lepsze jutro”, cel: podniesienie poziomu aktywności mieszkańców Prądnik Czerwony oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych problemów społecznych, w szczególności problemów dotyczących osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym;
- „Klub Sikorki”, cel: zmniejszenie stopnia wykluczenia społecznego oraz poprawa jakości życia i funkcjonowania społecznego mieszkańców bloku przy ulicy Sikorki 15 w Krakowie. W ramach działań PAL funkcjonują 2 punkty informacji obywatelskiej, 1 punkt poradnictwa obywatelskiego oraz 2 kluby wolontariusza. Odbývają się zajęcia sportowe dla młodzieży, działają grupy wsparcia dla rodzin z dziećmi i dla osób z niskorosłością.

W roku 2010 projekt stał się projektem partnerskim, w ramach którego 11 partnerów, w 12 Warsztatach Terapii Zajęciowej, prowadziło zajęcia doskonalące podstawowe czynności zawodowe dla 272 osób niepełnosprawnych w pracowniach: rękodzieła artystycznego, stolarskiej, prac biurowych i tłumaczeń, krawiectwa i prac ręcznych, intrologatorskiej, komputerowej, gospodarczo-ogrodniczej, technicznej, fryzjerskiej, rewalidacji i socjoterapii.

2.10. Realizacja projektu „Małopolska strefa aktywizacji i zatrudnienia”

Projekt „Małopolska strefa aktywizacji i zatrudnienia” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W lutym 2010 r. podpisana została umowa partnerska pomiędzy liderem projektu - Firmą Reed in Partnership sp. z o.o. oraz

Partnerami: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie, Małopolskim Związkiem Pracodawców oraz Firmą Eurokreator.

Zgodnie z podziałem zadań w projekcie, Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krakowie została powierzona:

- rekrutacja uczestników projektu z Krakowa Podgórze,
- organizacja i realizacja wsparcia indywidualnego doradców osobistych skierowanego do uczestników z Krakowa Podgórze,
- organizacja i realizacja wsparcia specjalistycznego (psycholog, prawnik) skierowanego do uczestników z Krakowa Podgórze.

W 2010 r. w projekcie uczestniczyło 210 osób, w tym: Kraków Podgórze - 137, powiat miechowski - 25 osób, powiat proszowski - 48 osób. Uczestnicy otrzymali wsparcie indywidualne doradców osobistych oraz realizowali poszczególne etapy zaplanowanej ścieżki beneficjenta. W ramach projektu zrealizowano:

- szkolenia motywacyjne składające się z 13 dniowego bloku zajęć prowadzonych przez psychologów i doradców zawodowych dla 183 beneficjentów ostatecznych,
- treningi orientacji na rynku pracy dla 90 beneficjentów,
- kursy zawodowe, w których 45 uczestników uzyskało certyfikat poświadczający zdobycie kwalifikacji zawodowych, a kolejnych 42 beneficjentów projektu rozpoczęło kursy,
- z grupy osób, które ukończyły kursy zawodowe, 22 beneficjentów ostatecznych rozpoczęło trzymiesięczne staże będące praktyczną nauką zawodu i dodatkowym elementem ułatwiającymi podjęcie zatrudnienia na wolnym rynku pracy.

2.11. Realizacja Programu pracy z rodziną z problemami opiekuńczo -wychowawczymi oraz projektu finansowanego ze środków MPiPS „Program pracy z rodzinami wieloproblemowymi”

W ramach uzupełnienia oferty pomocowej dla rodzin z dziećmi mających problemy w realizowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a także w celu wsparcia pracowników socjalnych w pracy z rodziną dysfunkcyjną, realizowany był pilotażowy projekt w sprawie systemowego określenia zadań specjalistów pracy z rodziną. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji projektu stanowiły podstawę opracowania aktualnie realizowanego „Programu pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi”. Program realizowany jest od kwietnia 2010 roku.

Celem programu było:

- wzmocnienie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a przez to zapobieganie sytuacjom objęcia dziecka opieką i wychowaniem poza rodziną,
- stwarzanie warunków umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej, poprzez przygotowanie rodziców do prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich.

Program realizowany jest przez pracowników socjalnych oraz specjalistów pracy socjalnej z rodziną. Do grudnia 2010 roku pomocą w ramach programu objętych zostało 198 rodzin, w tym 44 rodziny, których dzieci zostały objęte opieką i wychowaniem poza rodziną. W trzech przypadkach dziecko powróciło do rodziny biologicznej.

W ramach pozyskiwania dodatkowych środków na realizację programu, Ośrodek przystąpił do ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej otwartego konkursu ofert na wspieranie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną w 2010 roku i otrzymał 35 000 zł na realizację projektu. W projekcie udział wzięło 36 rodzin, w których

występuje zagrożenie objęcia dziecka/dzieci opieką i wychowaniem poza rodziną lub dziecko/dzieci zostały umieszczone w placówce całodobowej.

W ramach realizacji projektu zorganizowano następujące działania:

- warsztaty edukacyjne dla rodziców dla 36 osób
- zorganizowanie i prowadzenie dwóch grupy wsparcia, których celem była wymiana doświadczeń oraz wspólne poszukiwanie rozwiązań w obszarze wypełniania funkcji rodzicielskich i rozwiązywania trudności opiekuńczo – wychowawczych. W spotkaniach grup wsparcia brało udział 16 osób
- zorganizowanie spotkania integracyjnego dla uczestników grupy samopomocowej. W ramach usługi zorganizowany został wyjazd o charakterze integracyjno – edukacyjnym. Spotkania zainicjowały grupę samopomocową.
- zorganizowanie i przeprowadzenie treningów prowadzenia gospodarstwa domowego oraz gospodarowania budżetem domowym - usługą objęte zostały 22 rodziny.

W ramach projektu zapewniona została opieka nad dziećmi dla dwóch rodzin. Usługa realizowana była w miejscu zamieszkania rodzin od września do grudnia 2010 roku.

2.12. Praca socjalna „na ulicy” w środowisku osób małoletnich zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i demoralizacją

Praca socjalna prowadzona „na ulicy” – „streetwork” kierowana jest do osób, które funkcjonują w przestrzeni publicznej, traktując ją jako swoiste centrum życiowe. Pracę socjalną metodą „streetwork” w środowisku osób małoletnich realizowano w 2010 roku w ramach projektów „Streetwork – skuteczny kontakt” oraz zlecając zadanie prowadzenia pracy socjalnej Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL.

2.12.1. Projekt „Streetwork – skuteczny kontakt”

Projekt pn. „Streetwork – skuteczny kontakt” skierowany jest do młodzieży w wieku 15 – 25 lat, zagrożonej wykluczeniem społecznym i zawodowym. Stanowi kontynuację działań podejmowanych przez MOPS w Krakowie od 2006 roku w obszarze młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Realizowany jest na terenie Dzielnic IV (Prądnik Biały), XI (Wola Duchacka) oraz XII (Prokocim – Bieżanów) Gminy Miejskiej Kraków. Jest to projekt konkursowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, którego budżet wynosi 1 709 330 zł. Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu integracji społecznej 150 osób z grupy młodzieży – „dzieci ulicy” – poprzez poprawę ich funkcjonowania w szkole, w środowisku rodzinnym, w grupach rówieśniczych, ograniczenie ryzykownych zachowań dotyczących uzależnień, nabycie konstruktywnych umiejętności radzenia sobie z emocjami, agresją i stresem oraz nabycie wiedzy o instytucjonalnych formach pomocy i wykorzystanie jej w praktyce.

W ramach świadczonej pracy socjalnej przeprowadzono 2 167 dyżurów w terenie, rekrutacją objęto 322 osoby w wieku 15 – 25 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym, z których projektem objęto 164 osoby.

Od początku trwania projektu 1 281 uczestników poszczególnych przedsięwzięć, w ramach organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego, skorzystało z wyjść grupowych.

Przeprowadzono warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego stylu życia oraz warsztaty z zakresu umiejętności funkcjonowania w grupie, szkole i rodzinie, w których uczestniczyło łącznie 67 osób. W kursach zawodowych wzięło udział 18 beneficjentów. Umożliwiono udział w zajęciach indywidualnych rozwijających zainteresowania 30 osobom. Zajęcia te obejmowały m.in.: szkołę tańca, siłownię, lekcje śpiewu, zajęcia sportowe i na basenie.

2.12.2. Zlecenie zadania prowadzenia pracy socjalnej Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL

W 2010 roku kontynuowano współpracę z Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL, które na zlecenie gminy Miejskiej Kraków, realizowało zadanie polegające na świadczeniu na terenie Dzielnicy I i II, pracy socjalnej „na ulicy” w środowisku osób małoletnich zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i demoralizacją.

Realizacja zadania obejmowała świadczenie pracy socjalnej i prowadzenie w lokalu przy ul. Rakowickiej 10a w Krakowie, usług mających na celu wspieranie działań terenowych. Na realizację zadania w 2010 r. przekazano dotację w wysokości 120 000 zł.

Działaniami krótkoterminowymi objętych zostało w I kwartale 90 osób, w II kwartale 148 osób, w III kwartale 318 osób, w IV kwartale 313 osób. Natomiast oddziaływaniami długoterminowymi w I kwartale objęto 55 osób, w II kwartale 55 osób, w III kwartale 55 osób oraz w IV kwartale 58 osób.

2.13. Program Edukacyjny na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce

W 2010 roku MOPS kontynuował realizację zadania - Program na rzecz społeczności romskiej pn. „Blżej – Razem”. Głównym celem programu było zorganizowanie i sfinansowanie zajęć edukacji przedszkolnej dla dzieci romskich zamieszkujących na terenie Krakowa. Wczesna edukacja dzieci romskich pozwala na wyrównanie szans edukacyjnych, przygotowuje do podjęcia obowiązków szkolnych, uczy poprawnego posługiwania się językiem polskim. Programem objęto 29 dzieci romskich. Zostały pokryte wydatki związane z pobytem dzieci w przedszkolach (media, zajęcia dodatkowe, opłaty jednorazowe, posiłki).

Na realizację programu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 61 999,97 zł, w tym 45 000 zł pochodziło z dotacji przyznanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast 16 999,97 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

2.14. Program Zdrowotny – badania dzieci romskich. Pielęgniarka romska

MOPS w 2010 roku współrealizował program pn. „Program Zdrowotny – badania dzieci romskich. Pielęgniarka romska”. Głównym celem programu było podniesienie poziomu zdrowotnego oraz higienicznego osób pochodzenia romskiego. W ramach Programu Zdrowotnego przyznawano zasiłki celowe oraz zasiłki celowe specjalne na częściowe lub całkowite dofinansowanie do zakupu leków, środków czystości oraz, w indywidualnych przypadkach, zakupu rzeczy niezbędnych dla chorego. Udzielono wsparcia finansowego 48 osobom i ich rodzinom.

Na realizację programu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 16 000,00 zł, w tym 12 000 zł pochodziło z dotacji przyznanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast 4 000 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

2.15. Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS

W 2010 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach organizacji wolontariatu współpracował z 273 osobami. Realizowano następujące programy:

- Program pomocy dzieciom z rodzin korzystających ze wsparcia MOPS - praca wolontariuszy wspierających dzieci polegała głównie na pomocy w nauce oraz organizowaniu i aktywnym spędzaniu czasu wolnego (spacery, rozmowy, wyjścia do kina, gry i zabawy). W programie wzięło udział 131 wolontariuszy (głównie licealiści i studenci), którzy świadczyli pomoc wolontaryjną na rzecz 147 dzieci.
- Program pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym, korzystającym ze wsparcia MOPS - w realizację programu, skierowanego do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych zaangażowało się 78 wolontariuszy. Zadania wolontariuszy obejmowały m.in. wsparcie, towarzyszenie przy załatwianiu spraw urzędowych, wspólnym wychodzeniu na spacer. W ramach w/w programu pomocą wolontaryjną objęto 64 osoby. W ten rodzaj wolontariatu zaangażowały się osoby w wieku emerytalnym oraz studenci.
- Program pomocy streetworkerom w pracy z osobami bezdomnymi - w pomoc zaangażowało się 7 studentów.

Pozostała działalność wolontaryjna:

- 12 wolontariuszy pomagało przy realizacji projektów na rzecz osób bezrobotnych w Klubie Integracji Społecznej,
- 4 wolontariuszy pomagało streetworkerom w pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym w ramach projektu „Streetwork – skuteczny kontakt”,
- 11 wolontariuszy zaangażowało się w pomoc animatorom lokalnym w prowadzeniu Programów Aktywności Lokalnej w ramach projektu „Pora na aktywność” poprzez udzielanie korepetycji dzieciom na świetlicach, współprowadzenie grup wsparcia, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych,
- 17 wolontariuszy podjęło się dystrybucji paczek żywnościowych na rzecz osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w ramach program żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD).

2.16. Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej

Dla osób, które nie są objęte powszechnym - obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wymagały pomocy medycznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie przeprowadził w 2010 roku 1 129 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej. Uprawnienie do powyższego świadczenia mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 447 zł, w przypadku rodzin

351 zł na osobę w rodzinie. Decyzje w tych sprawach na podstawie materiału zgromadzonego przez MOPS podejmowane były przez Wydział Świadczeń Socjalnych UMK.

2.17. Powództwa o roszczenia alimentacyjne

Zgodnie z art. 110 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne. Działania w tym zakresie podejmowane są w stosunku do rodzin oraz osób, które samodzielnie nie wykorzystują przysługujących im uprawnień i wymagają złożenia w ich imieniu pozwów o alimenty od osób do tego zobowiązanych. W 2010 roku złożono w sądzie 5 pozwów o alimenty.

2.18. Pogrzeby

Jednym ze świadczeń niepieniężnych pomocy społecznej jest sprawienie pogrzebu. Zgodnie z zapisami, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego, jeśli tylko jest ono wiadome.

W ramach realizacji zadania w 2010 roku zlecono 92 pochówki, w tym do grobu zwykłego - 14, pogłębionego - 33, dochowanie - 33, rodzinnego - 12. Z tego tytułu wydano 200 104,70 zł, w tym zobowiązania z roku 2009 w wysokości 4 825,00 zł.

Wystąpiono do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o refundację kosztów sprawienia 25 pochówków na kwotę ogółem 55 760,80 zł, z czego uzyskano zwrot kosztów sprawienia 23 pochówków na kwotę ogółem: 52 600,80 zł.

2.19. Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w ramach którego osoby doświadczające przemocy mają możliwość uzyskania szybkiej i wszechstronnej pomocy. Program został zatwierdzony uchwałą w dniu 12 maja 2010 r. przez Radę Miasta Krakowa, uchwałą nr C/1334/10 w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miejskiej Kraków. Wszystkie osoby, które dotyka przemoc, mogą skorzystać z pomocy, zgłaszając się do pracownika socjalnego w filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Program realizowany jest w szczególności poprzez:

- wdrażanie procedury Niebieskiej Karty w pomocy społecznej
- zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą
- udzielanie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- działania korekcyjno – edukacyjne skierowane do sprawców przemocy
- działania informacyjno – edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej i grup ryzyka

- pracę z rodzinami dotkniętymi przemocą metodą zespołów interdyscyplinarnych
- organizację szkoleń dla specjalistów pracujących z rodziną metodą zespołów interdyscyplinarnych.

W 2010 r. działaniami w ramach Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie objęto 1 554 osoby z 512 rodzin dotkniętych przemocą bądź zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie. W ramach realizacji programu w 2010 roku:

- interweniowano 467 razy w rodzinach dotkniętych przemocą, pracownicy socjalni założyli 179 Niebieskich Kart oraz zrealizowano 2 249 wizyt w rodzinach dotkniętych przemocą w ramach comiesięcznego monitoringu
- w przypadku 58 rodzin powołane zostały grupy specjalistów, w ramach których odbyły się 93 spotkania specjalistów pracujących metodą zespołu interdyscyplinarnego
- powstało 6 grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie prowadzonych przez pracowników MOPS w Krakowie. W spotkaniach grup wsparcia uczestniczyły łącznie 52 osoby dotknięte przemocą. Celem spotkań grup wsparcia jest nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach przemocy, zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów przemocy oraz podniesienie motywacji do korzystania z dostępnych form wsparcia i pomocy na terenie miasta Krakowa
- osobom z rodzin dotkniętych przemocą udzielano porad: 3 399 porad udzielili pracownicy socjalni, 1 880 psychologowie i 1 532 prawnicy
- kontynuowano realizację programu korekcyjno – edukacyjnego „Praca ze sprawcą przemocy”, który jest elementem Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie - celem działań jest nabycie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, nabycie wiedzy na temat przemocy, jej rodzajów, konsekwencji i umiejętności rozpoznawania zachowań przemocowych, a także wypracowanie alternatywnych sposobów radzenia sobie ze złością i innymi negatywnymi emocjami, nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania złości oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych. W programie uczestniczyło 17 sprawców przemocy.
- uruchomiono 9 Punktów Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, które oferują poradnictwo, możliwość uzyskania wsparcia oraz informacji na temat instytucji i osób pomagających osobom uwikłanym w przemoc. Punkty mieszczą się w siedzibach każdej Filii MOPS, w Dziale Poradnictwa funkcjonują dwa razy w tygodniu po dwie godziny, w tym również po godzinach pracy ośrodka. Dyżury w punktach pełnią wymiennie: prawnik, psycholog oraz pracownik socjalny.

23 lutego 2010 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy MOPS w Krakowie a ROPS w Krakowie w sprawie wspólnej realizacji projektu „Przeciw przemocy. Budowanie lokalnych koalicji – interwencje w przemocę domową”. W ramach realizacji powyższego projektu w kwietniu 2010 r. zostały zorganizowane w Urzędzie Miasta Krakowa spotkania dla instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej z terenu czterech dzielnic Krakowa (Nowa Huta, Śródmieście, Podgórze, Krowodrza). Instytucje uczestniczące w spotkaniach zadeklarowały gotowość pracy metodą zespołów interdyscyplinarnych oraz odbyły w okresie październik – grudzień 2010 r. wspólne szkolenia dotyczące zagadnienia przemocy w rodzinie.

Szczegółowe zasady realizacji Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w ramach zadań pomocy społecznej, zostały określone w zarządzeniu Prezydenta Miasta Krakowa nr 1681/2010 z dnia 9 lipca 2010.

Na realizację programu pozyskano środki z budżetu państwa w wysokości 224 821 zł.

2.20. Współpraca dla rozszerzania oferty wsparcia dla klientów

Pracownicy Ośrodka dostrzegają potrzeby podopiecznych, które nie mogą być zaspokojone wykorzystując katalog świadczeń ujęty w ustawie o pomocy społecznej. Jednocześnie widzą potrzebę podejmowania działań w zakresie profilaktyki lub zapobiegania wykluczeniu, które mogą mieć wpływ na zmniejszenie lub nie pogłębianie się dysproporcji w różnych dziedzinach życia społecznego osób korzystających z pomocy społecznej. Dlatego MOPS realizuje na rzecz potrzebujących różnorodne i wykraczające poza standardowe działania pomocy społecznej pomysły oraz prowadzi w ciągu roku szereg akcji, które mają na celu pozyskanie od darczyńców dodatkowych środków na te cele. Każda prowadzona akcja potwierdza, że MOPS jest postrzegany jako instytucja wiarygodna, której z zaufaniem przekazywane są środki finansowe oraz dary na rzecz podopiecznych.

Darczyńcy (osoby prywatne oraz firmy) w 2010 roku, na rzecz klientów MOPS w Krakowie, przekazywali: meble, ubrania, sprzęt AGD i RTV, artykuły dla dzieci oraz pieniądze. Rzeczy te, za pośrednictwem pracowników socjalnych MOPS, zostały rozdysponowane wśród osób potrzebujących. Tę dodatkową pomoc otrzymały 152 rodziny.

2.20.1. Pomoc uzyskana w ramach akcji

- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci - w rodzinach, które wspiera MOPS jest wiele dzieci obdarzonych zdolnościami, które w związku z trudną sytuacją bytową rodziny, nie mają możliwości pielęgnowania swoich predyspozycji. Aby umożliwić im rozwijanie uzdolnień, MOPS organizuje akcję społeczną pn. „Pomagamy talentom”. W roku 2010 MOPS wytypował 52 dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka; przygotowana została informacja o zajęciach, w których chciałyby uczestniczyć dzieci. Przeprowadzona akcja medialna, w której zachęcano darczyńców do opłacania wymarzonych zajęć dzieci zaowocowała zebraniem 43 520 zł, które pozwoliły na opłacenie zajęć dla wszystkich dzieci oraz zakup strojów i obuwia sportowego, potrzebnych do uprawiania pasji przez cały rok szkolny.
- Pracownicy Działu HR Service firmy Electrolux Poland Sp.z o.o. przygotowali paczki świąteczne dla 2 wielodzietnych rodzin korzystających z pomocy Ośrodka.
- Fundacja 3ROPE, którą tworzą przedstawiciele Chrześcijańskiego Kościoła Baptistycznego Betel przekazała w okresie Świąt Bożego Narodzenia, 20 paczek dla dzieci z najbiedniejszych rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Paczki były przeznaczone dla dzieci w wieku szkolnym (od I do III klasy szkoły podstawowej) i znalazły się w nich zabawki, przybory szkolone oraz owoce i słodycze.
- Krakowski Klub Kajakowy zorganizował III Mikołajkowe Zawody Pływackie. W w/w imprezie wzięło udział 36 dzieci z rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci miały możliwość wzięcia udziału w zawodach pływackich lub w zabawach w brodziku. Każdy uczestnik otrzymał paczkę od Mikołaja.
- W 2010 r. po raz kolejny odbył się „Opłatek Maltański”, realizowany wspólnie ze Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich i Maltańską Służbą Medyczną. W opłatku uczestniczyło 120 Klientów MOPS.
- W ramach współpracy z Fundacją Przeciw Bezradności, 100 osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej będących klientami Ośrodka otrzymało pomoc w formie paczki żywnościowej na święta.

- Wolontariat pracowniczy firmy State Street zaproponował przygotowanie paczek świątecznych z upominkami dla dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka. Paczki przeznaczone były dla 40 dzieci. Do udziału w akcji zgłosiły się Filie Nr 6, 7 i 9, które wytypowały dzieci oraz określiły ich potrzeby i marzenia związane z prezentami. Na tej podstawie pracownicy State Street przygotowali indywidualne paczki dla każdego dziecka. 20 grudnia 2010 r., paczki zostały przekazane do MOPS, a następnie, za pośrednictwem pracowników socjalnych, do rodzin.

- Pracownicy firmy IBM BTO Business Consulting services zaproponowali przekazanie na rzecz dzieci z rodzin objętych pomocą MOPS drobnych upominków świątecznych składających się ze słodyczy. Paczki trafiły do 40 rodzin.

2.20.2. Współpraca z partnerami

– Fundacja Amenezume: kontynuowano realizację projektu „Taniec – Pasja Świata – Przenikanie kultur”. W bezpłatnych warsztatach tańca wzięło udział ok. 20 dzieci z rodzin korzystających z pomocy Ośrodka oraz dzieci z placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, w wieku 10-18 lat. Na zakończenie projektu dzieci i młodzież przedstawili spektakl muzyczny.

– Dziennik Polski – „Rodzina w potrzebie”: kontynuowano wspólną akcją MOPS oraz „Dziennika Polskiego” pt. „Rodzina w potrzebie”. Przedsięwzięcie polegało na publikowaniu na łamach Dziennika Polskiego krótkich artykułów opisujących osoby lub rodziny wymagające pomocy. Celem akcji było uzyskanie wsparcia od czytelników w zakresie, w którym mimo pomocy Ośrodka potrzeby bohaterów artykułów nie są zaspokojone. W 2010 r. opisano sytuację 11 rodzin. Łączna pomoc finansowa udzielona przez czytelników „Dziennika Polskiego” dla 18 osób wyniosła 23 108,02 zł. Środki te przekazano rodzinom w formie zasiłku celowego. Ponadto czytelnicy udzielali również pomocy rzeczowej przekazując laptopa, lodówkę, odkurzacz, komputer stacjonarny, odzież, żywność oraz środki czystości.

– Dziennik Fakt: przeprowadzono akcję mającą na celu przekazanie upominków świątecznych dla najuboższych dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka. Dziennik pozyskał 4 darczyńców: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A, Krakowski Holding Komunalny S.A, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A, którzy przygotowali i przekazali na rzecz najmłodszych podopiecznych Ośrodka 70 paczek świątecznych z odzieżą, zabawkami i słodyczami.

– Szkoła Podstawowa „Istota”: zaoferowano nieodpłatną edukację dla 4 dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPS. W roku szkolnym 2010/2011 naukę w szkole podjęło 2 uczniów z rodzin korzystających z pomocy MOPS. Rozpoczętą w ubiegłych latach naukę w szkole kontynuuje 6 innych dzieci.

– Polski Komitet Pomocy Społecznej: na podstawie pisemnych wniosków pracowników socjalnych, nieodpłatna pomoc, świadczona była w szczególności w formie odzieży, jak również w postaci artykułów spożywczych i środków czystości. W roku 2010 objęto pomocą 818 osób. Z uwagi na wprowadzoną przez PKPS zmianę trybu uzyskiwania pomocy przez osoby potrzebujące i pobieranie odpłatności za udzieloną pomoc, z dniem 28.12.2010 r. porozumienie o współpracy zostało rozwiązane.

2.20.3. Wsparcie działalności charytatywnej

2.20.3.1. Wsparcie działalności charytatywnej polegającej na prowadzeniu kuchni

Wspierane zadanie stanowi uzupełnienie oferty pomocowej, realizowanej w Gminie Miejskiej Kraków, na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym osób bezdomnych, uzależnionych (*zob. też punkt 1.3.2*). Dotacja na wspieranie działalności charytatywnej polegającej na świadczeniu pomocy w formie gorącego posiłku, została przyznana podmiotom wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Dofinansowanie otrzymały następujące organizacje:

- Caritas Archidiecezji Krakowskiej z siedzibą w Krakowie, ul. Ossowskiego 5, wysokość dotacji 70 200 zł
- Zgromadzenie Braci Albertynów z siedzibą w Krakowie, ul. Krakowska 43, wysokość dotacji 44 000 zł
- Stowarzyszenie Przyjaciół im. Św. Brata Alberta z siedzibą w Krakowie, ul. Reformacka 3, wysokość dotacji 30 000 zł.
- Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim z siedzibą w Krakowie, ul. Woronicza 10, wysokość dotacji 32 000 zł
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Miłosierdzia Bożego z siedzibą w Krakowie, przy ul. ks. Bandurskiego 12, wysokość dotacji 28 300 zł
- Parafia Rzymskokatolicka św. Jadwigi Królowej z siedzibą w Krakowie, przy ul. Łokietka 60, wysokość dotacji 28 000 zł

W ramach realizowanego zadania, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku z pomocy w formie gorącego posiłku skorzystało 7 229 osób, wydano 306 045 posiłków. W przypadku w/w organizacji w 2010 roku przyznane dotacje zostały wykorzystane w całości.

2.20.3.2. Wsparcie działalności charytatywnej polegającej na dystrybucji żywności pozyskanej w ramach programu żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD)

W 2010 r. Gmina Miejska Kraków przeznaczyła na wspieranie organizowania infrastruktury socjalnej, poprzez wspieranie organizacji realizujących program żywnościowy dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD), środki finansowe w wysokości 100 000 zł.

Dotacja na wsparcie zadania została przyznana podmiotom wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.):

- Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej, Małopolski Zarząd Wojewódzki z siedzibą w Krakowie, ul. Lenartowicza 14, wysokość dotacji 33 000 zł
- Bankowi Żywności w Krakowie, ul. Zabłocie 20/22, wysokość dotacji 67 000 zł.

W ramach realizowanego zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku pomocą objętych zostało 22 206 osób, rozdysponowano 1 110 786,35 kg żywności. Dotacja została wykorzystana w całości w 2010 r.

2.20.3.3. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na świadczeniu pomocy medycznej oraz bezpłatnym zaopatrzenia w leki i materiały medyczne

Dotacja na wspieranie działalności charytatywnej polegającej na świadczeniu wielozakresowej i wielospecjalistycznej pomocy medycznej oraz bezpłatnym zaopatrzeniu w leki i materiały medyczne została przyznana Stowarzyszeniu Lekarzy Nadziei z siedzibą przy Al. Pokoju 7 w Krakowie. Podmiot wyłoniony został w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

W ramach realizowanego zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku udzielono 2 676 porad i świadczeń lekarskich, wykonano 3 472 opatrunki i drobne zabiegi medyczne oraz wydano ponad 2 000 opakowań leków i materiałów medycznych. Stowarzyszenie Lekarze Nadziei objęło pomocą medyczną 753 osoby. Dotacja na wsparcie zadania została przyznana w wysokości 153 300 zł i w całości wykorzystana w 2010 roku.

2.20.3.4. Wspieranie działalności charytatywnej - „Działania z zakresu pomocy społecznej w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin”

W 2010 roku, w trybie tzw. „małych grantów”, zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) przyznano:

- Towarzystwu Pomocy im. Św. Brata Alberta dotację w wysokości 10 000 zł na realizację zadania publicznego – działalność charytatywna „Działania z zakresu pomocy społecznej w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin”. Środki, zgodnie z zawartą umową, zostały przeznaczone na zakup bielizny osobistej.

- „Aktywna Jesień Życia - integracja społeczna osób starszych w ramach Klubów Seniora PKPS” - Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej przyznano dotację w wysokości 10 000 zł na realizację zadania publicznego – działalność na rzecz integracji społecznej „Aktywna Jesień Życia - integracja społeczna osób starszych w ramach Klubów Seniora PKPS”. Zadanie zostało zrealizowane, zgodnie z zawartą umową, w okresie od 5 października 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku.

- „Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez dostęp do usług kulturalnych” - Polski Komitet Pomocy Społecznej otrzymał również dotację w wysokości 10 000 zł na realizację zadania – działalność na rzecz integracji społecznej „Integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez dostęp do usług kulturalnych”. Zadanie zostało zrealizowane, zgodnie z zawartą umową, poprzez zorganizowanie w dniu 13 listopada 2010 roku spektaklu teatralnego w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie dla 500 osób.

2.21. Kluby Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej

Stopa bezrobocia w Krakowie wynosi 4,7%, jednak na wysokim poziomie utrzymuje się liczba osób długotrwale pozostających bez pracy. Na koniec 2010 roku stanowili oni prawie 35% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby te mają małe szanse na znalezienie zatrudnienia – bezskuteczne poszukiwanie pracy budzi frustrację i zniechęcenie, a to z kolei rodzi zagrożenie wykluczeniem społecznym i marginalizacją.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie prowadzi Klub Integracji Społecznej oraz zleca prowadzenie drugiego Klubu Integracji Społecznej i wspiera w realizowanych zdaniach dofinansowując Centrum Integracji Społecznej. Zadania realizowane w oparciu o ustawę z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (*zaznaczone na mapce str. 11*).

2.21.1. Klub Integracji Społecznej MOPS

W 2010 r. w KIS uczestniczyły 632 osoby. Wśród nich 202 osoby zgłosiły się do KIS w 2009 roku i kontynuowały swoje uczestnictwo w 2010 r. Średnio miesięcznie w KIS uczestniczyły 272 osoby. 324 kobiety stanowiły 51% uczestników, a 308 mężczyzn stanowiło 49%. W porównaniu do 2009 r. o 9% zmniejszyła się liczba osób powyżej 50 roku życia i o tyle samo wzrosła liczba osób do 25 roku życia. W 2010 roku zrealizowano następujące formy wsparcia:

– Wsparcie indywidualne:

- Uczestnicy skorzystali z 5 591 godzin wsparcia indywidualnego udzielonego przez pracowników KIS. 623 osoby realizowały w 2010 r. kontrakt socjalny. W sytuacjach wymagających szerszej konsultacji zwołano 12 zespołów interdyscyplinarnych, w ramach zespołu spotykali się uczestnik, pracownicy socjalni MOPS oraz specjaliści.

- Poradnictwo specjalistyczne: poradnictwo świadczyli psycholog, prawnik, doradca zawodowy i inni pracownicy KIS. Łącznie udzielono 2003 porady, z czego psycholog 638, prawnik 557, doradca zawodowy 808. Każdemu uczestnikowi proponowano minimum jedno spotkanie z każdym specjalistą na początku i pod koniec uczestnictwa. Możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów nie była ograniczona limitami.

– Wsparcie grupowe - wsparcie grupowe było organizowane w KIS w formach umożliwiających uczestnikowi dokonanie wyboru aktywności adekwatnej do jego ścieżki rozwoju określonej w kontrakcie socjalnym. W 2010 r. odbyło się 697 spotkań grupowych w ramach warsztatów edukacyjnych, grupy edukacyjno wspierającej, grupy wsparcia integracji społecznej oraz grupy wsparcia integracji zawodowej.

– Działania edukacyjno-integracyjne - celem tych działań było nabycie przez uczestników określonych umiejętności, przy wsparciu uzyskanym dzięki potencjałowi innych uczestników zajęć. W 2010 roku zorganizowano m. in.: grupy edukacyjne: – Angielski - uczestniczyło 25 osób, Komputer - uczestniczyło 140 osób, Warsztat Reintegracji Zawodowej i Społecznej – BIURO - uczestniczyły 32 osoby.

– Reintegracja Zawodowa, zatrudnienie wspierane:

- Warsztat Reintegracji Zawodowej i Społecznej „MOP” - w formie prac społecznie użytecznych i robót publicznych, uczestnicy warsztatu sprząтали lokale MOPS o łącznej powierzchni 1 506 m² oraz realizowali prace na Cmentarzu w Batowicach. Łącznie w 2010 r. w ramach MOP-u roboty publiczne wykonywało 18 osób, a prace społecznie użyteczne 29 osób. Spośród pracujących w ramach robót publicznych 7 osób podjęło prace na otwartym rynku.

- Warsztat Integracji Zawodowej i Społecznej „Warsztat” - wykonywanie prac ślusarskich, stolarskich i prostych usług. W zajęciach warsztatu uczestniczyło 38 osób z czego 8 zakończyło uczestnictwo podjęciem pracy na otwartym rynku.

- Prace społecznie użyteczne - w 2010 roku w ramach prac społecznie użytecznych pracowały łącznie 394 osoby w 44 podmiotach (m.in. UMK, DPS, szkoły, przedszkola, oraz stowarzyszenia: Caritas, MISTiA, PKPS, Bank Żywności, Ognisko, Gaudium et Spes, U Siemachy, KLIKA). Średnio miesięcznie prace wykonywało 170 osób. Pracę na otwartym rynku podjęły 82 osoby, czyli 20% wykonujących psu. W ramach prac społecznie użytecznych funkcjonowała „Grupa Gospodarcza” – jej celem była weryfikacja postaw i sytuacji życiowych osób uchylających się od podjęcia pracy, długotrwale poszukujących pracy oraz osób, u których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia uzależnienia lub wykonywania pracy „na czarno”. W Grupie Gospodarczej, średnio w miesiącu, pracę wykonywało 12 osób. Pracę w ramach psu podjęło 61 osób.

- Roboty Publiczne - ich celem było nabycie kwalifikacji zawodowych i przygotowanie uczestników do samodzielnego funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Łącznie roboty publiczne wykonywało 28 osób. Prace polegały na sprzątanii lokali MOPS – 18 osób, remontach - 8 osób i pracach biurowych – 2 osoby.

W ramach Klubu Integracji Społecznej MOPS realizował projekt pn.: Opiekun Środowiskowy, na który pozyskano dotację celową, ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w wysokości 50 000 zł. W ramach projektu zrealizowano szkolenie w wymiarze 128 godzin zajęć grupowych, przygotowujących do pracy w zawodzie opiekuna środowiskowego. Dla uczestników zorganizowano dwie wizyty studyjne u przyszłych pracodawców. Partnerami MOPS w projekcie byli: Grodzki Urząd Pracy w Krakowie, Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krakowie, Fundacja Na Rzecz Chorych na SM im. Anieli Salawy.

W 2010 roku w KIS prowadzonym przez MOPS realizowano także projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu ze wsparcia skorzystało 271 osób. Łącznie klientom udzielono wsparcia w ilości 23 911 godzin (w tym wsparcie indywidualne – 3 463 godz., grupowe – 16 084 godz., doradcy zawodowego - 436 godz.), na kwotę 272 471,94 zł. *(szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” 2.9 Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).*

2.21.2. Zlecenie realizacji zadania, prowadzenie Klubu Integracji Społecznej

W 2010 r. kontynuowano realizację zadania polegającego na zleceniu Fundacji Wspierania Rozwoju Społecznego LEONARDO prowadzenia Klubu Integracji Społecznej. W ramach realizacji zadania w 2010 roku w zajęciach KIS Leonardo uczestniczyło 170 osób, z uczestnikami KIS podpisano 89 kontraktów socjalnych.

Uczestnicy KIS brali udział w zajęciach grupowych i indywidualnych. W ramach zajęć indywidualnych uczestnikom zapewniono stały dostęp do poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez psychologa, pracownika socjalnego oraz doradcę zawodowego. Specjaliści KIS w 2010 r. objęli uczestników poradami indywidualnymi w liczbie 1 305 (psycholog – 365, doradca zawodowy – 311, pracownik socjalny – 629).

Zajęcia grupowe realizowano poprzez kursy edukacyjne oraz warsztaty. W ramach kursów edukacyjnych zorganizowano m.in. kurs: obsługi komputera, podstawy pracy biurowej, języka angielskiego i niemieckiego, zakładanie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej,

podstawy księgowości, projektowanie stron internetowych, kadry i płace, podstawy fotografii, oraz kółko rękodzielnicze. W ramach warsztatów zorganizowano warsztaty „grupa rozwojowa”, „zarządzanie sobą”, „aktywne poszukiwanie pracy”, „rozmowy kwalifikacyjne” oraz „techniki skutecznego zapamiętywania”.

W 2010 r. jeden uczestnik uczestniczył średnio w 68 godzinach zajęć grupowych. Na działalność KIS Leonardo przekazano w 2010 r. dotację w łącznej wysokości 438 608 zł.

Dzięki wsparciu uzyskanemu w KIS 23 osoby znalazły pracę, natomiast 6 osób rozpoczęło staż zawodowy finansowany przez Grodzki Urząd Pracy.

2.21.3. Wspieranie realizacji zadania, polegającego na dofinansowaniu prowadzenia Centrum Integracji Społecznej

W 2010 r. Gmina Miejska Kraków udzielała dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej prowadzonego przez Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno – Gospodarczej „Małopolskie Forum Pracy”.

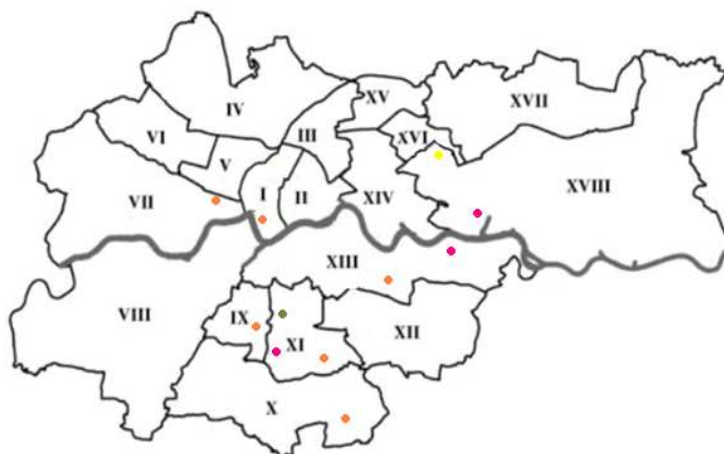
Do CIS osoby kierowane są przez MOPS, po uprzednim zaopiniowaniu wniosku przez pracownika socjalnego. Zaopiniowanie wniosku następuje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. W 2010 r. wpłynęło 36 wniosków o skierowanie do CIS. W zajęciach Centrum Integracji Społecznej uczestniczyły 64 osoby, z czego 36 kontynuowało uczestnictwo z 2009 r. W 2010 r. 23 osoby zakończyły realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, z czego 7 osób z powodu podjęcia zatrudnienia.

Uczestnicy CIS korzystali z usług dwóch pracowników socjalnych (1 113 konsultacji indywidualnych), dwóch psychologów (948 godzin konsultacji indywidualnych oraz 219 godzin zajęć warsztatowych) oraz doradcy zawodowego (680 godzin konsultacji indywidualnych oraz 305,5 godziny zajęć warsztatowych).

Ponadto uczestnicy CIS w ramach zajęć z reintegracji zawodowej brali udział w zajęciach modułów zawodowych: ogrodniczego, rękodzieła artystycznego oraz magazynowo – biurowego. Na dofinansowanie realizacji zadania w 2010 r. Gmina Miejska Kraków przekazała dotację w łącznej wysokości 388 050 zł.

2.22. Pomoc na rzecz osób bezdomnych

W ciągu roku w Krakowie przebywa ok. 2 200 osób bezdomnych. W roku 2010 MOPS objął pomocą 1 540 gospodarstw osób bezdomnych (1670 osób w tych gospodarstwach). Prowadzono przede wszystkim pracę socjalną, nakierowaną na poprawę sytuacji życiowej osób bezdomnych. Na rzecz osób bezdomnych realizowane są również projekty socjalne (*opis przykładowych projektów w punkcie 2.2. Projekty socjalne realizowane na rzecz klientów przez filie MOPS i Dział Pomocy Bezdomnym MOPS, str. 14 i 17*). Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, w celu rozeznania sytuacji osobistej i bytowej bezdomnych klientów przeprowadzili 3 199 wywiadów środowiskowych. Wydano 8 160 decyzji administracyjnych.

- Dział Pomocy Bezdomnym
- Noclegownie i schroniska: 3 placówki dla 314 osób
- Mieszkania chronione dla osób bezdomnych: 11 miejsc
- Wspieranie działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym

2.22.1. Świadczenia na rzecz bezdomnych

Świadczeniami finansowymi objęto łącznie 1 125 osób bezdomnych w 1008 gospodarstwach, zaś pracą socjalną objęto 1 409 gospodarstw prowadzonych przez osoby bezdomne.

Bezdomni korzystają z różnego typu pomocy materialnej i usługowej, analogicznie do wszystkich pozostałych osób korzystających z pomocy społecznej. Podobnie jak w przypadku innych klientów, w 2010 roku głównym instrumentem wsparcia osób bezdomnych był, z uwagi na skalę jego realizacji, program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa”, 2.6 Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). W ramach programu pomoc otrzymało 840 osób bezdomnych, na łączną kwotę 464 608,27 zł, średnia wartość pomocy na osobę (rocznie) wyniosła 553,11 zł, średnio miesięcznie pomocą objęto 369 osób. Jednocześnie w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób bezdomnych starających się o udzielenie pomocy społecznej w 2010 roku MOPS realizował również inne świadczenia:

– zasiłki okresowe (w części obligatoryjnej dotowane z budżetu państwa, a w części dodatkowej finansowane przez gminę) dla 501 gospodarstw domowych na łączną kwotę 377 767,95 zł, średnia wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 754,03 zł rocznie, średnio miesięcznie pomocą objęto 219 gospodarstw domowych,

– zasiłki celowe:

- z przeznaczeniem na zakup odzieży, dla 173 osób, na łączną kwotę 15 595 zł, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 90,14 zł rocznie,
 - z przeznaczeniem na zakup węgla, dla 55 osób, na łączną kwotę 23 700 zł, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 430,91 zł rocznie,
 - z przeznaczeniem na zakup leków, dla 154 osób, na łączną kwotę 18 233,88 zł, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 122,74 zł rocznie, średnio miesięcznie pomocą objęto 22 osoby,
- zasiłki stałe dla 257 osób, na łączną kwotę 948 221,12 zł, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 3 689,58 zł rocznie, średnio miesięcznie pomocą objęto 176 osób,

- składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 253 osób, na łączną kwotę 86 996,45 zł, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 343,86 zł rocznie, średnio miesięcznie pomocą objęto 162 osoby.

2.22.2. Zapewnienie schronienia

Realizacja zadania polegającego na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym i odbywa się poprzez zlecenie podmiotom niepublicznym prowadzenia 3 placówek czasowego zakwaterowania dla osób bezdomnych i 2 mieszkań chronionych dla bezdomnych mężczyzn. Pomocy w formie schronienia udzielono 836 osobom bezdomnym.

2.22.2.1. Schronisko i Przytulisko dla Bezdomnych Kobiet w Krakowie przy ul. Sołtysowskiej 13c

Schronisko prowadzone przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej zapewnia całodobowe schronienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi powyżej 7 roku życia, czasowo pozbawionych miejsca zamieszkania, przebywających na terenie Krakowa i posiadających obecne lub ostatnie zameldowanie na pobyt stały w Krakowie. Schronisko zapewnia wsparcie psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz pomoc pracownika socjalnego i pielęgniarki. Praca koncentruje się na usamodzielnianiu mieszkanek z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i problemów.

Placówka zapewnia 53 miejsca noclegowe. Stworzono również 6 miejsc interwencyjnych przeznaczonych dla osób bez badań i trafiających interwencyjnie do placówki na jedną noc. W 2010 r. w placówce przebywało łącznie 84 osób w tym: 62 kobiet i 22 dzieci.

2.22.2.2. Dom Matki i Dziecka w Krakowie przy ul. Żywieckiej 16 w Krakowie

Dom prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Placówka realizuje pomoc w formie całodobowego schronienia i zapewnienia wsparcia dla matek z dziećmi do 7 roku życia oraz kobiet w ciąży. W ramach prowadzonej działalności oferuje wsparcie psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz pomoc pracownika socjalnego i pielęgniarki. Pomoc skierowana jest zarówno do kobiet bezdomnych jak i posiadających stałe miejsce pobytu, lecz nie mogących przebywać tam z różnych przyczyn losowych. Głównym celem działań placówki jest motywowanie mieszkanek do uregulowania swojej sytuacji prawnej, kontynuowania nauki, zdobycia zawodu, poszukiwania pracy i mieszkania. Organizowano imprezy i uroczystości okolicznościowe na terenie domu, a także poza placówką we współpracy z innymi instytucjami. Na terenie domu zorganizowano grupę wsparcia dla matek prowadzoną przez pracownika socjalnego. Ponadto w odniesieniu do mieszkanek podejmujących pracę lub naukę świadczone pomoc w ramach projektu pn. „Ochronka” – miał on na celu zapewnienie opieki nad dzieckiem na terenie placówki na czas nieobecności matki związanej z nauką lub pracą.

Placówka zapewnia miejsca dla 45 matek z dziećmi. W roku 2010 zapewniono schronienie 70 osobom, w tym 32 matkom i 38 dzieciom. Z pobytu w placówce zrezygnowało 14 osób, w tym 7 matek i 7 dzieci.

2.22.2.3. Noclegownia i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie przy ul. Makuszyńskiego 19a

Noclegownia prowadzona jest przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Małopolski Zarząd Wojewódzki. Placówka zapewnia 200 miejsc noclegowych, w tym w części noclegowej (pobyt od godziny 16 do 8 rano) 138 miejsc oraz części schroniskowej (pobyt całodobowy) 62 miejsca, z czego dla 50 mężczyzn świadczone są usługi opiekuńcze. Noclegownia i schronisko przeznaczone są wyłącznie dla mężczyzn pełnoletnich, bezdomnych lub czasowo pozbawionych schronienia, posiadających zameldowanie na terenie Gminy Miejskiej Kraków i nie mogących zapewnić sobie schronienia we własnym zakresie. W sytuacji niecierpiącej zwłoki zapewnia się schronienie osobom spoza Gminy Miejskiej Kraków. Placówka oferuje pomoc psychologiczną, prawną i pomoc w formie pracy socjalnej. Interwencyjnie udzielano pomocy rzeczowej dla nowoprzyjętych mieszkańców.

W roku 2010 pomocą w formie schronienia objętych było ogółem 682 osoby (w części noclegowej – 496 osób, w części schroniskowej – 36 osób oraz 150 osób objętych usługami opiekuńczymi).

2.22.2.4. Mieszkania Chronione dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie przy ul. Rostworowskiego i na os. Zielonym

Mieszkania Chronione prowadzone przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej, przeznaczone są dla 11 bezdomnych mężczyzn posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie Krakowa. Adresatami tej formy wsparcia są osoby bezdomne, posiadające stałe źródło dochodu, mające możliwość usamodzielnienia się np. dążące do uzyskania samodzielnego mieszkania, podejmujące aktywne działania w kierunku wyjścia z bezdomności i uzależnień. Udzielano pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych. Mieszkańcy uczyli się samodzielnego życia, wywiązywali się ze stawianych przed nimi zadań mających na celu trening odpowiedzialności i zaradności życiowej. W 2010 roku z miejsc w mieszkaniach chronionych skorzystało łącznie 15 bezdomnych mężczyzn, 2 z nich usamodzielniało się i wynajęło pokój.

2.22.3. Wspieranie działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym

Pomoc realizowana jest w formie schronienia, świadczona przez placówki funkcjonujące w ramach wspierania działalności charytatywnej. W 2010 roku udzielono takiego wsparcia 721 bezdomnym.

2.22.3.1. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na umożliwieniu noclegu czynnym narkomanom pozbawionym schronienia oraz prowadzeniu działań na ich rzecz w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Noclegownia dla Osób Uzależnionych FENIKS, ul. Krzemieniecka 63 - prowadzona przez Krakowskie Towarzystwo Pomocy Uzależnionym. W ramach zadania zapewnione są: noclegi, możliwość korzystania z łaźni, pralni, kuchni, świetlicy. Raz w tygodniu podopieczni mają możliwość spotkania się z pracownikiem socjalnym na terenie placówki. Podopiecznym

wydawano żywność w postaci suchego prowiantu, jak również udzielano pomocy w postaci zakupu leków. W 2010 roku z pomocy noclegowni skorzystało 101 osób. Wszystkie osoby objęte były pomocą w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

2.22.3.2. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu schronienia dla bezdomnych mężczyzn

Chrześcijański Ośrodek Pomocy Bezdomnym „Dom Łazarza”, ul. Nowogródzka 8 - placówka prowadzona jest przez Stowarzyszenie Dobroczyne Betlejem. Jest to placówka całodobowego pobytu zapewniająca schronienie bezdomnym mężczyznom. W ramach swojej działalności zapewniła 34 miejsca noclegowe, całodobowe wyżywienie, podstawową pomoc medyczną (lekarz internista) oraz możliwość otrzymania podstawowych leków, środków opatrunkowych, środków higieny osobistej. W 2010 r. w placówce przebywało 58 bezdomnych mężczyzn.

2.22.3.3. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu całodobowego schronienia dla bezdomnych mężczyzn

Dom Św. Brata Alberta, ul. Saska 9 - prowadzony jest przez Zgromadzenie Braci Albertynów. Zapewnia całodobowe schronienie dla 50 bezdomnych mężczyzn wychodzących z bezdomności. Jest formą mieszkania, w którym stworzono warunki do trzeźwego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia przygotowującego osoby bezdomne do pełnej samodzielności. Zapewniono pobyt czterem osobom oczekującym na DPS. W 2010 r. pomocą objęte były łącznie 43 osoby bezdomne.

2.22.3.4. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu schronienia i wyżywienia dla kobiet i kobiet z dziećmi oraz prowadzeniu działań na rzecz mieszkańców w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Przytulisko Św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet oraz pomoc doraźna dla kobiet, ul. Malborska 64 b. - prowadzone jest przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim - Prowincja Krakowska. Zapewnia całodobowe schronienie i wyżywienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi oraz prowadzi działania na rzecz mieszkańców w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Przytulisko zapewniało 60 miejsc noclegowych, całodzienną wyżywienie oraz wsparcie prawne, medyczne, pedagogiczne i psychologiczne. W 2010 r. udzielono pomocy w formie schronienia 210 osobom. 67 kobiet objęto pomocą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

2.22.3.5. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu w okresie zimowym (od 1 listopada do 31 marca) możliwości noclegu dla bezdomnych mężczyzn

Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Skawińskiej 6 - placówka prowadzona jest przez Zgromadzenie Braci Albertynów. Zapewnia w okresie zimowym (od 1 listopada do 31 marca) możliwości noclegu 47 bezdomnym mężczyznom (38 łóżek + 9 miejsc

interwencyjnych na materacach) oraz całodzienne wyżywienie. Kilka osób spośród mieszkańców noclegowni uczestniczyło w spotkaniach grupy AA działającej na terenie placówki. W 2010 r. pomocą w formie schronienia objęto 152 osoby.

2.22.3.6. Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu schronienia i możliwości zapewnienia zabiegów higienicznych dla bezdomnych mężczyzn oraz prowadzenie działań na rzecz mieszkańców w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Przytulisko św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn oraz łaźnia dla osób bezdomnych, ul. Kościuszki 23 - przytulisko prowadzone jest przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej we współpracy ze Zgromadzeniem Braci Albertynów. Przytulisko zapewnia: całodobowe schronienie, 3 posiłki dziennie, łaźnię ogólnodostępną, wymianę odzieży, pomoc medyczną, opiekę duszpasterską. Do placówki przyjmowani są mężczyźni, w szczególności uzależnieni od alkoholu, z terenu całej Polski. W 2010 r. pomocą w formie schronienia objęto 157 osób bezdomnych. W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych pomocą objęto 148 osób.

2.22.4. Organizacja wieczerzy wigilijnej dla osób bezdomnych

W 2010 roku MOPS po raz kolejny był współorganizatorem, wspólnie Caritas Archidiecezji Krakowskiej, wieczerzy wigilijnej dla bezdomnych w krągach Bazyliki Ojców Franciszkanów. Celem przedsięwzięcia była reintegracja społeczna osób bezdomnych i samotnych poprzez uczestnictwo w Wigilii Świąt Bożego Narodzenia w dniu 24 grudnia 2010 r. oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych – pożywienia. Uczestnikami były osoby bezdomne, samotne przebywające i mieszkające na terenie Krakowa. Wigilia została zorganizowana dla 1 100 osób.

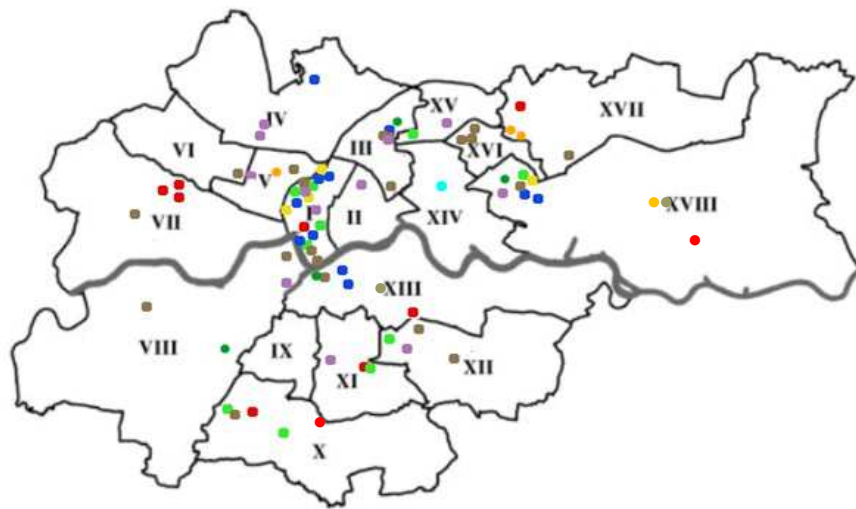

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2010**

**Rozdział:
Pomoc specjalistyczna**

3. Pomoc specjalistyczna

System specjalistycznego wsparcia dziecka i rodziny

- **Rodzinne Domy Dziecka: 11 placówek dla 82 dzieci,**
- **Grupy usamodzielniające: 9 grup dla 102 osób w tym 5 grup funkcjonujących przy placówkach**
- **Całodobowe placówki socjalizacyjne, interwencyjne, wielofunkcyjne: 17 placówek dla 364 dzieci**
- **Ośrodki Adopcyjno - Opiekuńcze: 4 placówki**
- **Placówki wsparcia dziennego opiekuńcze: 22 placówki dla 765 dzieci,**
- **Placówki wsparcia dziennego specjalistyczne: 14 placówek dla 1372 dzieci**
- **Ośrodki poradnictwa: 3 placówki**
- **Interwencja kryzysowa: 2 placówki**
- **Mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków: 3 mieszkania dla 16 osób**

3.1. System specjalistycznego wsparcia dziecka i rodziny

Krakowski system wsparcia dziecka i rodziny stanowią 64 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 4 ośrodki adopcyjno-opiekuńcze oraz rodziny zastępcze. W systemie funkcjonują 34 placówki wsparcia dziennego, prowadzone przez podmioty niepubliczne oraz 2 placówki publiczne, a także 20 placówek całodobowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe i 8 całodobowych placówek publicznych. W Krakowie działa również 1 publiczny ośrodek adopcyjno-opiekuńczy i 3 ośrodki niepubliczne. W systemie opieki nad dzieckiem funkcjonują również rodziny zastępcze – w roku 2010 działało 31 zawodowych rodzin zastępczych oraz 568 rodzin niezawodowych.

Kierunki przekształceń systemu opieki nad dzieckiem oraz plany ich realizacji zostały określone w uchwale Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r., w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie. W kierunkach przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem ujęto m.in.:

- poszerzenie działań w zakresie wspierania rodzin w ich funkcjach wychowawczych, w szczególności poprzez organizowanie poradnictwa i terapii w rodzinie m.in. z wykorzystaniem istniejących ośrodków adopcyjno-opiekuńczych
- tworzenie rodzinnych placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych działających w formie pogotowi rodzinnych

- zmniejszanie liczby socjalizacyjnych placówek opiekuńczo – wychowawczych
- przekształcanie istniejących placówek socjalizacyjnych w placówki specjalizujące się w pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą o określonych problemach, w szczególności z zaburzeniami w zachowaniu, zagrożonych uzależnieniami, chorych somatycznie
- powoływanie w ramach placówek opiekuńczo – wychowawczych grup usamodzielnienia, mających na celu pomoc w integracji ze środowiskiem po opuszczeniu placówki usamodzielniającym się wychowankom.

W ramach realizowanych kierunków zmian w systemie opieki nad dzieckiem, w II półroczu 2010 roku w ramach Domu Dziecka Nr 1, uruchomiono grupę mieszkaniową w lokalu przy ul. Piłsudskiego. Grupa powstała z uwagi na dostosowanie warunków wychowania do potrzeb dzieci i młodzieży przygotowujących się do samodzielnego życia. Grupy mieszkaniowe powstają w mieszkaniach, które na ten cel przeznacza Gmina Miejska Kraków. W tych kameralnych formach mogą przebywać dzieci do osiągnięcia pełnoletniości lub ukończenia nauki. Mają zapewnioną całodobową opiekę oraz pomoc (np. w przygotowywaniu posiłków), jednak grupy mieszkaniowe zapewniają intymność i warunki bliższe środowisku naturalnemu dziecka – dzieci mają swoje obowiązki w domu, funkcjonują w środowisku sąsiedzim. Łatwiej jest im zbudować poczucie przynależności i stabilizacji. W nowym mieszkaniu przebywa 10 dzieci.

Poza grupami mieszkaniowymi w Krakowie funkcjonują inne kameralne placówki dla dzieci – do startu w dorosłe życie dzieci przygotowywane są w grupach usamodzielniających. 4 z nich to placówki samodzielnie funkcjonujące, a 5 działa w ramach placówek socjalizacyjnych. Dzieci pozbawione opieki rodziców znajdują opiekę również w 11 rodzinnych domach dziecka.

W 2010 roku kontynuowano również działania polegające na przystosowaniu placówek do standardów opieki i wychowania przewidzianych przepisami prawa. Zmniejszono liczbę miejsc w placówkach opiekuńczo–wychowawczych: Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Dom Dziecka im. Jana Brzechwy, Al. Pod Kopcem 10a z 42 do 34 (od lipca), ZPOW Nr 1 przy os. Szkolnym 27 z 50 do 40 (od sierpnia), Dom Dziecka Nr 1, ul. Krupnicza 38 z 48 do 46 (od maja), Dom Dziecka im. Św. Ludwika przy ul. Piekarskiej 4/6 z 70 do 62 (od sierpnia).

3.1.1. Działania o charakterze profilaktycznym – placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego

Podstawowym zadaniem placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego jest zapobieganie umieszczeniu dziecka w placówce całodobowej. Placówka zapobiega powielaniu negatywnych wzorców, zaspokajając niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne i religijne, dzieci pozbawionych częściowo opieki rodziców. Proponuje i ukazuje właściwe postawy i wartości, których brakuje w rodzinie biologicznej dziecka. Placówki wsparcia dziennego organizują czas wolny dzieci oraz udzielają pomocy w nauce. Zadaniem placówek jest nie tylko bezpośrednia praca z dzieckiem, ale również praca z rodzinami wychowanków. Placówki realizują to zadanie poprzez organizowanie spotkań oraz grup wsparcia dla rodziców.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego dzielą się na: opiekuńcze, funkcjonujące minimum 4 godziny dziennie i specjalistyczne, które funkcjonują od 5 do 7 godzin dziennie oraz prowadzą dodatkowo zajęcia socjoterapeutyczne, oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne. Placówki funkcjonują przez cały rok, we wszystkie dni robocze. Niektóre placówki prowadziły również zajęcia w soboty czy niedziele oraz organizowały wiele sobotnio – niedzielnych wyjazdów poza Kraków.

W 2010 r. funkcjonowały 34 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego prowadzone przez 16 organizacji pozarządowym na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków. Ponadto funkcjonowały 2 publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Tabela: Charakterystyka placówek wsparcia dziennego

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba osób, które uczęszczały w 2010 do placówki	Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania
1	Niepubliczna opiekuńcza	20	1 444	1 910 741,40 zł
2	Niepubliczna specjalistyczna	14	2 599	5 623 977,12 zł
3	Publiczna opiekuńcza	2	62	238 517,61 zł
SUMA		36	4 105	7 773 236,13 zł

W roku 2010 przeprowadzono 95 kontroli realizacji bieżących zadań. Pracownicy MOPS brali udział w 32 Zespołach do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, dokonujących oceny efektów podejmowanych działań oraz opracowujących kolejne metody pracy.

3.1.2. Zapewnienie opieki całodobowej dzieciom jej pozbawionym

3.1.2.1. Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego

Szczególnym typem rodzin zastępczych są rodziny realizujące zadania pogotowia rodzinnego. Jest to interwencyjna, krótkoterminowa (maksymalnie do 15 miesięcy) forma opieki nad dzieckiem, sprawowana przez odpowiednio przeszkolone zawodowe rodziny zastępcze, w celu zapewnienia dziecku optymalnych warunków rozwoju. W roku 2010 działały łącznie 24 pogotowia rodzinne, dysponujące 52 miejscami. W ciągu roku przebywało w nich 110 dzieci. Umieszczenie dziecka w pogotowiu rodzinnym powodowane było głównie: pozostawieniem przez matkę noworodka w szpitalu, zaistnieniem sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu dziecka, wymagających natychmiastowej interwencji. Wysokość środków wydatkowanych w 2010 roku na pomoc dzieciom umieszczonym w pogotowiu zamknęła się w kwocie 495 823,31 zł.

W związku z realizacją powyższego zadania, pracownicy Ośrodka podejmowali następujące czynności:

- przeprowadzono 153 wywiady środowiskowe w pogotowiu rodzinnym i wśród rodziców biologicznych, w celu przyznania pomocy, oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka, ustalenia odpłatności oraz rozeznania sytuacji materialnej i rodzinnej rodziców biologicznych na potrzeby sądu rodzinnego,
- wydano 166 decyzji dotyczących: pomocy pieniężnej z tytułu częściowego pokrycia kosztów utrzymania dzieci przebywających w pogotowiu rodzinnym (98 decyzji) oraz decyzji o wysokości opłaty i rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pogotowiu rodzinnym (74 decyzje),
- kontakty z instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem spraw dzieci oraz przygotowywanie dokumentacji obrazującej sytuację dziecka, głównie na potrzeby sądu,

- współpracę z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi obejmującą: sprawy związane z pogotowiami rodzinnymi, dziećmi umieszczonymi w pogotowjach rodzinnych i ich rodzicami biologicznymi,
- spotkania zespołów konsultacyjnych złożonych z pracowników MOPS oraz innych instytucji zaangażowanych w proces pomocy dzieciom przebywającym w pogotowjach rodzinnych – 132 spotkania,
 - ocenę pracy i kompetencji 18 pogotowi rodzinnych wraz z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi w celu indywidualnego wsparcia pogotowi rodzinnych i podniesienia ich kompetencji.
 - bieżący kontakt z rodzinami poprzez wizyty w miejscu zamieszkania oraz wsparcie w realizacji zadań w formie pracy socjalnej.

3.1.2.2. Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze

W 2010 roku funkcjonowało w Krakowie 7 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem specjalistycznych rodzin zastępczych. Rodziny te zapewniały opiekę 7 dzieciom z problemami zdrowotnymi, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. Pracownicy socjalni MOPS utrzymywali bieżący kontakt z rodzinami poprzez wizyty w miejscu zamieszkania, udzielali im wsparcia w realizacji zadań opiekunów zastępczych w formie pracy socjalnej. Wysokość środków, wydatkowanych w 2010 roku, na pomoc dzieciom umieszczonym w rodzinach specjalistycznych wyniosła 76 818,60 zł.

3.1.2.3. Niezawodowe rodziny zastępcze

W 2010 roku objęto pomocą 568 niezawodowych rodzin zastępczych w tym 507 spokrewnionych i 61 niespokrewnionych, ustanowionych dla 703 dzieci zamieszkujących na terenie Krakowa. Sąd Rodzinny w 2010 roku ustanowił 54 nowe rodziny zastępcze dla 79 dzieci. Praca z rodziną biologiczną zaowocowała powrotem 15 dzieci pod opiekę rodziców.

W zakresie zapewnienia dzieciom opieki i wychowania w rodzinach zastępczych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z sądem rodzinnym. W 2010 roku, na zlecenie sądu, zostało opracowanych 90 opinii o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto na podstawie wywiadów środowiskowych przygotowano 677 opinii o całokształcie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W ramach wsparcia dla rodzin zastępczych podejmowano następujące działania:

- zorganizowano 4 grupy wsparcia, w spotkaniach których uczestniczyło 112 rodzin zastępczych,
- przygotowano plan pomocy dla 94 rodzin zastępczych, w oparciu o prace zespołów interdyscyplinarnie - konsultacyjnych, w celu rozwiązania występujących w nich trudności opiekuńczo-wychowawczych,
- we współpracy z ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym organizowano comiesięczne spotkania psychoedukacyjne dla 94 rodzin, zapewniono wypoczynek wakacyjny dla 20 dzieci z rodzin zastępczych, dzieci te objęte były także pomocą w nauce realizowaną przez wolontariuszy,
- zorganizowano szkolenia dla rodziców zastępczych, w których uczestniczyły 52 osoby; program szkoleń obejmował cele, zadania i podstawy prawne funkcjonowania rodzin zastępczych, analizę relacji rodziny z osobami i instytucjami we własnym środowisku, zadania opiekuńczo-wychowawcze rodzin zastępczych, indywidualną analizę zasobów

rodziny, główne problemy wychowawcze w kontekście rozwoju dzieci i młodzieży i sposoby ich rozwiązywania,

– uzyskano w ramach konkursu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dofinansowania do realizacji 2 projektów dotyczących opieki nad dzieckiem i rodziną:

- projekt pn. „Mowa, rozmowa, porozumienie. Jak żyć z nastolatkiem”. Celem głównym projektu było wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez poprawę komunikacji interpersonalnej w niezawodowych rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie miasta Krakowa, wychowujących dzieci w wieku od 12 do 17 lat tj. w okresie adolescencji. Na realizację projektu pozyskano dofinansowanie w wysokości 55 000 zł. W projekcie uczestniczyło 20 rodzin zastępczych. W ramach projektu zorganizowano weekendowe warsztaty psychoedukacyjne, w trakcie których odbyły się czterogodzinne zajęcia psychoedukacyjne mające charakter warsztatowy, przeprowadzone w dwóch grupach przez dwóch psychologów. Pierwsza grupa skupiała opiekunów zastępczych, natomiast druga dzieci będące w wieku dojrzewania. Ponadto uczestnicy mieli możliwość skorzystania z rozmów indywidualnych z terapeutami towarzyszącymi im podczas wyjazdu oraz koordynatorem projektu. Kontynuacją warsztatów dla rodzin były 4 spotkania psychoedukacyjne z elementami grupy wsparcia. Ponadto w ramach projektu zapewniono 16 dzieciom wyrównawcze zajęcia edukacyjne - łącznie 282 godziny.

- projekt pn. „Pukam do drzwi dorosłości. Wspieranie rozwoju wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej”. Celem projektu było przygotowanie wychowanków rodzin zastępczych do procesu usamodzielnienia. Na realizację projektu pozyskano dofinansowanie w wysokości 22 000 zł. W projekcie uczestniczyło 15 wychowanków rodzin zastępczych. W trakcie realizacji projektu zorganizowano jednodniowy wyjazd o charakterze integracyjno-edukacyjnym podczas wychowankowie wzięli udział w warsztatach mentalnie przygotowujących do wejścia w dorosłość i podjęcia adekwatnych ról społecznych. Ponadto w ramach projektu młodzież uczestniczyła w prowadzonych przez psychologów, spotkaniach grupy wsparcia o charakterze edukacyjno-wspierającym. Projekt zwińczyło spotkanie z Jaśkiem Melą

- zorganizowano projekt socjalny pn. „Świętuj razem z nami. Dzień Dziecka i Dzień Rodzicielstwa Zastępczego” mający na celu wspieranie rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych (niezawodowych) objętych pomocą MOPS w Krakowie, integrację środowiska rodzin zastępczych, wyzwalanie bądź wzmacnianie działań samopomocowych wśród tych rodzin, budowanie/zacieśnianie więzi pomiędzy dziećmi i opiekunami poprzez stworzenia okazji do wspólnego korzystania z dóbr kultury, wspólnej kreatywnej zabawy, dostarczenie wzorca wspólnego, ciekawego spędzania czasu wolnego. W projekcie uczestniczyło łącznie 158 dzieci umieszczonych w 124 rodzinach zastępczych.

Rodzinom zastępczym udzielano w 2010 r. pomocy pieniężnej, w tym:

- na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w łącznej wysokości 4 886 205,39 zł,
- na częściowe pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej w łącznej wysokości 39 830,00 zł,
- z tytułu zdarzenia losowego w wysokości 3 480,50 zł,
- przeprowadzono 1 614 wywiadów środowiskowych stanowiących podstawę przyznania świadczeń.

3.1.2.4. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze

Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz zaspokajają niezbędne potrzeby rozwojowe i bytowe. Wśród całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych wyróżnia się:

- Placówki typu interwencyjnego - w roku 2010 funkcjonowały 2 placówki typu interwencyjnego – 1 publiczna dla chłopców oraz 1 niepubliczna dla dziewcząt, zapewniające doraźną opiekę na czas trwania sytuacji kryzysowej oraz do chwili wydania przez sąd postanowienia o umieszczeniu dziecka w placówce, rodzinie zastępczej, adopcyjnej lub powrocie do rodziny biologicznej. W 2010 r. z placówek typu interwencyjnego skorzystało łącznie 278 dzieci.
- Placówki typu socjalizacyjnego - w Krakowie funkcjonowało 14 placówek typu socjalizacyjnego, w których przebywało 424 dzieci. Jedną z form placówek socjalizacyjnych są grupy usamodzielniające, które umożliwiają zdobycie dorastającym wychowankom umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu. W roku 2010 na terenie Krakowa funkcjonowały 4 autonomiczne grupy usamodzielnienia, oraz 5 grup funkcjonujących w strukturze placówek
- Placówki typu rodzinnego - na terenie Krakowa funkcjonowało 11 placówek typu rodzinnego – 1 publiczna i 10 niepublicznych, w których przebywało łącznie 86 dzieci. Placówki typu rodzinnego tworzą jedną rodzinę, wychowując dzieci w różnym wieku.
- Placówki typu wielofunkcyjnego - w roku 2010 funkcjonowała 1 niepubliczna placówka typu wielofunkcyjnego, łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego oraz typu interwencyjnego. W roku 2010 z placówki skorzystało 90 dzieci.

W 2010 roku w Krakowie funkcjonowało 28 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewniających 548 miejsc. 20 z nich to placówki niepubliczne (zapewniają 322 miejsca), a 8 to placówki publiczne (zapewniają 226 miejsc).

W Krakowie funkcjonują 3 mieszkania chronione zapewniające łącznie 16 miejsc, w tym jedno niepubliczne, zapewniające 6 miejsc dla mężczyzn oraz dwa publiczne: jedno dla 4 kobiet i jedno koedukacyjne, dysponujące 6 miejscami.

W 2010 roku MOPS wydał 305 skierowań do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla 253 dzieci, w tym 32 skierowań przedłużających pobyt w placówce interwencyjnej. Spośród 253 dzieci skierowanych do placówek ok. 98 % pochodzi z Krakowa. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 878 dzieci.

W roku 2010, spośród wychowanków placówek, 73 dzieci przed ukończeniem 18 roku życia, w związku ze zmianą postanowienia sądu powróciło do domu. Natomiast kolejnych 73 wychowanków zostało usamodzielnionych po osiągnięciu pełnoletności.

Do głównych przyczyn umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych należy zaliczyć: zagrożenie demoralizacją i nie realizowanie obowiązku szkolnego, niewydolność wychowawczą oraz brak opieki ze strony rodziny, alkoholizm rodziców, zaburzenia zachowania i emocji wśród dzieci.

W 2010 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych odbyło się 307 posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, z udziałem pracowników MOPS. Przeprowadzono również 4 kompleksowe kontrole dotyczące realizacji zawartych umów w zakresie prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych przez podmioty niepubliczne.

Wydatki na utrzymanie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2010 roku wyniosły 24 053 799,06 zł, w tym 14 192 722,50 zł to wydatki placówek

publicznych. Wydatki na ubezpieczenie zdrowotne wychowanków wyniosły 193 803,35 zł. Wydatki na inwestycje w placówkach publicznych wyniosły 171 338,82 zł.

Za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzice dziecka, a także opiekunowie prawni, zobowiązani są ponosić opłatę. W 2010 roku wydano 422 decyzje administracyjne w sprawie ustalenia wysokości opłat rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W roku 2010 funkcjonowały ponadto 3 mieszkania chronione dla 16 usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym dwa publiczne. Ze świadczenia w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym w roku 2010 skorzystało 17 wychowanków placówek. Koszt funkcjonowania mieszkań wyniósł 121 583,95 zł, w tym 72 685 zł to koszt mieszkań publicznych.

3.1.3. Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki

Zadania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną obejmują m.in. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomoc w integracji ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze, niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze.

W 2010 r. udzielono pomocy związanej z usamodzielnieniem 451 wychowanków rodzin zastępczych i placówek.

Tabela: Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych i placówek

Lp.	Miejsce pobytu wychowanka przed usamodzielnieniem	Liczba wychowanków objętych pomocą na usamodzielnienie w 2010 roku
1.	Rodziny zastępcze	261
2.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	146
3.	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii	31
4.	Zakłady poprawcze	13

Wychowankowie zostali objęci pomocą, mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, poprzez następujące działania:

- uczestnictwo pracowników socjalnych w przygotowaniu 104 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia,
- pełnienie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcji opiekuna usamodzielnienia dla 39 wychowanków,
- pracę socjalną mającą na celu uzyskanie przez osobę usamodzielnianą odpowiednich warunków mieszkaniowych, uzyskanie wykształcenia i zawodu zgodnego z możliwościami i aspiracjami wychowanka, podjęcie zatrudnienia, poprawę kontaktów z rodziną i środowiskiem,
- podjęcie współpracy z 21 placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, z 12 młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi oraz 7 zakładami poprawczymi, w zakresie przygotowania procesu usamodzielnienia wychowanków tych placówek,

- objęcie 81 usamodzielniających się wychowanków projektem pn. „Pora na aktywność”, współfinansowanym przez Unię Europejską

W ramach projektu beneficjenci korzystali z Instrumentów Aktywnej Integracji w postaci:

- pomocy rzeczowej na zagospodarowanie - 66 osób
- kursów - 35 osób (37 kursów)
- warsztatów autoprezentacji - 37 osób
- porad prawnych lub psychologicznych - 49 osób
- wyjazdowych warsztatów psychoedukacyjnych - 17 osób
- warsztatów psychoedukacyjnych „Przejmij kontrolę nad stresem” - 9 osób
- asystenta rodzinnego - 1 osoba

(szczegóły w rozdziale „Pomoc środowiskowa” 2.9 Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, str. 2).

Całkowity koszt pomocy na rzecz usamodzielniających się wychowanków wyniósł 2 268 263,47 zł, w tym:

- na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości: 1 439 703,12 zł,
- na usamodzielnienie w łącznej wysokości: 340 157,00 zł,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej w łącznej wysokości: 488 403,35 zł.

3.1.4. Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

W związku z art. 86 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej powiaty mają obowiązek ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2010 roku realizowano 153 porozumienia i umowy, z tego 33 zawarte w roku 2010, regulujące kwestie wydatków. Na podstawie powyższych porozumień oraz umów zawartych w latach 2004-2010 powiaty uregulowały należności z tytułu pobytu dzieci w opiece zastępczej w wysokości 2 629 541,91 zł.

Wydano 261 not księgowych obciążających powiaty kosztami za pobyt dzieci w formach opieki zastępczej, z czego 62 to noty obciążające powiaty kosztami za krótkotrwały pobyt dzieci w interwencyjnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

3.1.5. Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze

W roku 2010 na terenie Krakowa funkcjonowały 4 ośrodki adopcyjno – opiekuńcze (zaznaczone na mapce str. 48) – w tym 1 ośrodek publiczny. Ośrodki pracowały z 325 rodzinami naturalnymi, z rodzinami zastępczymi – z opieki skorzystało 270 rodzin oraz z rodzinami adopcyjnymi – współpracowano z 1 362 rodzinami.

Wśród działań podejmowanych przez ośrodki adopcyjno – opiekuńcze można wyróżnić między innymi: szkolenie i kwalifikowanie rodzin, które deklarują gotowość pełnienia funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej, a także niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej oraz szkolenie i wydawanie opinii kandydatom do prowadzenia placówek rodzinnych, prowadzenie działalności propagującej rodzinne formy opieki

zastępczej, organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla osób prowadzących placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego. W 2010 r. ośrodki:

- Przeprowadziły 334 wizyty w zawodowych rodzinach zastępczych;
- Wydały 301 opinii odnośnie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- Zorganizowały 139 zespołów konsultacyjnych w sprawie dzieci;
- Sporządziły 518 wystąpień w sprawie dzieci do Sądów oraz innych instytucji;
- Udzieliły 1729 porad;
- Przeprowadziły 9 szkoleń i kwalifikacji rodzin zastępczych,
- Pracownicy Ośrodków uczestniczyli w 111 rozprawach sądowych.

Wydatki na realizację zadań przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze w 2010 roku wyniosły 1 002 608,23 zł z czego wydatki ośrodków niepublicznych to 472 500 zł oraz 530 108,23 zł to wydatki jednostki publicznej.

3.1.6. Interwencja Kryzysowa

Zadanie interwencji kryzysowej realizowane jest przez Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Ośrodek zapewnia 50 miejsc. Działalność ośrodka obejmuje udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie terapeutyczno-wspomagającym w tym poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, pracy socjalnej, medycznego oraz całodobowe zapewnienie schronienia. W 2010 roku Ośrodek udzielił schronienia 151 osobom, w tym 70 osobom dorosłym i 81 dzieciom. MOPS wydał 47 decyzji administracyjnych kierujących do Ośrodka dla Osób Dotkniętych Przemocą, które obejmowały 47 kobiet doświadczających przemocy z dziećmi.

Analizy prawidłowości realizacji zadania dokonuje się w oparciu o materiały sprawozdawcze przekazywane przez podmioty prowadzące ośrodki. Istotne dla oceny realizacji usług objętych umowami są cykliczne spotkania przedstawicieli MOPS z osobami realizującymi zadania. Spotkania mają na celu wymianę informacji organizacyjnych, przekazanie informacji na temat bieżącej oferty ośrodków w szczególności informacji na temat proponowanych zajęć grupowych które są planowane do realizacji oraz wymianę informacji na temat działań podjętych w indywidualnych sprawach dot. klientów, przy czym wymiana ta informacji odbywa się z poszanowaniem dóbr osobistych klientów korzystających z poradnictwa udzielanego przez zleceniobiorcę.

W 2010 r. przekazano dla Ośrodka dla Osób Dotkniętych Przemocą dotację w wysokości 425 100 zł. Wydatki jednostki publicznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej wyniosły 1 402 468,25 zł. Całkowite koszty realizacji interwencji kryzysowej w 2010 roku wyniosły 1 827 568,25 zł.

3.1.7. Poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne i terapia rodzin

3.1.7.1. Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne realizowane przez MOPS

Poradnictwo jest ogólnodostępne, czyli świadczone bez względu na dochód oraz bez rejonizacji. Poradnictwo realizowane przez MOPS świadczone jest w 9 lokalizacjach obejmujących obszar działania poszczególnych Filii MOPS oraz przez ośrodki terapii

i poradnictwa. Udzielane jest wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawna w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów oraz podstawową pomoc w zakresie prawa karnego świadczoną osobom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Prawnicy pomagają w wyjaśnieniu obowiązujących przepisów, napisaniu pism procesowych, doradzają podczas postępowania procesowego, a przede wszystkim w oparciu o regulacje prawne poszukują takiego rozwiązania, które będzie najkorzystniejsze dla osoby zgłaszającej się po pomoc. Zamierzeniem MOPS jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa u klientów i umożliwienie otrzymania fachowej, długotrwałej pomocy dostosowanej do indywidualnych potrzeb. Stąd pomysł na ogólnodostępne, bez względu na dochód i miejsce zamieszkania w mieście poradnictwo prawne, które pozwoli uniknąć poczucia stygmatyzacji w świadomości naszych klientów. Poradnictwo wzmacnia pracę socjalną. Możliwość uzyskania porady poza rejonem objętym pracą Filii zwiększa poczucie anonimowości.

Poradnictwem objęto 6 107 osób. Udzielono 16 392 porady prawne oraz 5 446 porad psychologicznych. Najwięcej porad prawnych udzielono z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego – 4 823, prawa lokalowego – 2 570, zabezpieczenia społecznego czyli spraw związanych z bezpieczeństwem socjalnym i pomocą społeczną, niezdolnością do pracy z przyczyn zdrowotnych, bezrobociem, orzekaniem o niepełnosprawności, świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, ubezpieczeniem społecznym w tym renty, emerytury oraz zasiłki chorobowe, macierzyńskie a także świadczenia rehabilitacyjne, łącznie udzielono z tego zakresu 1 833 porady. W powyżej wskazanych sprawach prawnicy MOPS często udzielali pomocy w sporządzeniu pism procesowych, łącznie w 2010 r. sporządzono 3 683 pism.

Najwięcej indywidualnych porad psychologicznych udzielono z zakresu rozwiązywania problemów rodzinnych – 1 696 porad. W tematyce dotyczącej rozwiązywania problemów wychowawczych udzielono – 409 porad. Z zakresu zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych dorosłych udzielono – 1 427, ponadto 747 porad z zakresu funkcjonowania społecznego poza rodziną, 305 z zakresu uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych, 422 porady z zakresu psychoedukacji, 82 porady z zakresu zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych dzieci. Sporządzono 79 diagnoz psychologicznych.

Ponadto prowadzono grupowe formy wsparcia psychologicznego: grupy wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz warsztaty kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono łącznie 15 spotkań grupowych w ramach warsztatów dla osób niepełnosprawnych oraz 33 spotkania w ramach grupy wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo –wychowawczymi.

Uczestnicy grupy wsparcia dla rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczymi uzyskali możliwości wymiany doświadczeń, oceny sytuacji z różnych perspektyw, okazję do ćwiczenia umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, przepracowania pomysłów na radzenie sobie z określonymi sytuacjami. Uzyskali również wiedzę z zakresu zagadnień psychospołecznych oraz umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w rolach partnerskich, rodzicielskich, społecznych.

W ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzono warsztaty kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych, których celem było wzmocnienie kompetencji społecznych uczestników uzyskane poprzez poprawę umiejętności komunikacyjnych, takich jak aktywne słuchanie, parafrazowanie, asertywność. Uczestnicy mogli nauczyć się komunikować w sposób nie wywołujący konfliktów, empatyczny i bardziej efektywny. W toku warsztatów uzyskano wzmocnienie pozytywnego obrazu siebie i odkrywania swoich mocnych stron, a także rozwijania umiejętności współdziałania w grupie.

3.1.7.2. Poradnictwo psychologiczne i terapia realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie GMK.

Poradnictwo rodzinne i terapia rodzin prowadzone były w czterech ośrodkach. Działania profilaktyczne ośrodków obejmują rodziny i osoby zamieszkałe na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Działania ośrodków adresowane są głównie do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych społecznie i wychowawczo. Zakres świadczonych usług obejmuje pisemną diagnozę rodziny lub osoby indywidualnej, świadczenie poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego) oraz terapii rodzinnej, indywidualnej i grupowej. Działania prowadzone przez Ośrodki służą przede wszystkim wzmocnieniu samodzielności i kompetencji rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo tak aby były w stanie adekwatnie i skutecznie pełnić swoje role wychowawcze.

W Ośrodkach terapii i poradnictwa łącznie przeprowadzono 9 562 spotkań terapeutycznych, w tym 6 201 terapii indywidualnych, 2 251 terapii rodzinnych, 203 terapie grupowe oraz 907 diagnoz. Ponadto udzielono łącznie 1 464 porad specjalistycznych. Działalność Ośrodków terapii i poradnictwa obejmuje całe spektrum dysfunkcji rodzinnych i objawowych, włącznie z poważnymi, takimi jak: przemoc, wykorzystywanie seksualne, żaloba, choroby psychiczne, alkoholizm w rodzinie, inne poważne traumy i kryzysy życiowe. W ośrodku znajdują wsparcie osoby z zaburzeniami lękowymi, zaburzeniami depresyjnymi, stanami po próbach samobójczych, zaburzeniami zachowania i osobowości, zaburzeniami psychotycznymi. Z pomocy ośrodków skorzystało 1 379 rodzin, ogółem pomocą ośrodków objęto 2 233 osób. W 167 przypadkach terapia zakończyła się trwałą poprawą funkcjonowania rodziny w zakresie relacji rodzinnych, relacji społecznych oraz objawów psychosomatycznych. Na realizację zadania w 2010 r. przekazano dotację w wysokości 1 290 700 zł.

3.1.8. Poradnictwo telefoniczne

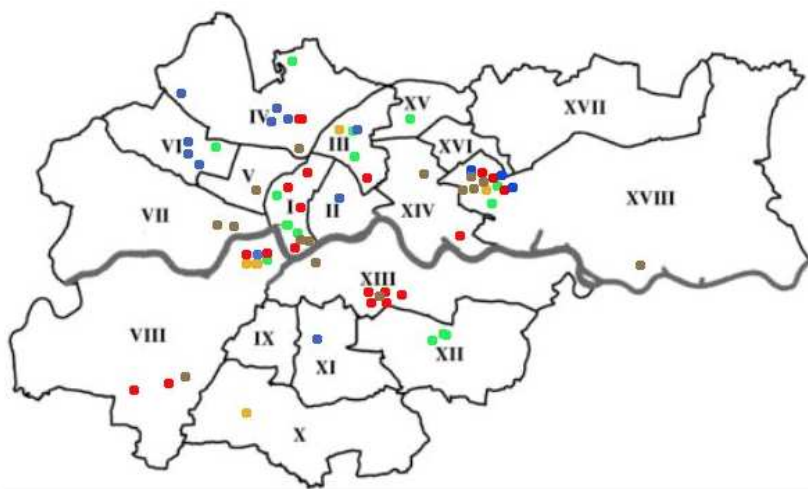
Krakowski Telefon Zaufania działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie. W ramach Krakowskiego Telefonu Zaufania realizowana jest pomoc telefoniczna, pozwalająca na anonimową wymianę myśli osobom przeżywającym różnorodne problemy, stanowiąca oparcie w kryzysach osobistych i pozwalająca na swobodne wypowiedzenie myśli osobom dzwoniącym oraz uzyskanie informacji o istniejących możliwościach poradzenia sobie z trudnościami. Dyżurni są dostępni pod numerem telefonu zaufania przez 7 dni w tygodniu, w godzinach 16.00 – 21.00.

W 2010 r. dyżury pełniło 19 osób, przeprowadzono 1 545 rozmów, głównie z zakresu: problemów egzystencjalnych w szczególności poczucia osamotnienia, problemów rodzinnych w tym głównie konfliktów małżeńskich, rodzinnych i partnerskich, problemów seksualnych, uzależnień, złego stanu zdrowia psychicznego i fizycznego. Dla osób świadczących dyżury w Telefonie Zaufania odbywały się comiesięcznie superwizje mające na celu omówienie trudności pojawiających się w kontakcie z rozmówcami, wypracowanie sposobów radzenia sobie z pojawiającymi się trudnościami oraz zapobieganie sytuacji wypalenia zawodowego.

3.2. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w ramach pomocy specjalistycznej

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych w Krakowie jest umożliwienie jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. W takim ujęciu instytucjonalne, szczególnie całodobowe formy opieki, są ostatnią formą pomocy, która powinna być stosowana tylko w przypadku niemożności rozwiązywania problemów innymi sposobami. Jednocześnie dąży się do tego, aby system wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych był na tyle zróżnicowany, by miał ofertę dostosowaną do stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i bytowej każdej osoby wymagającej wsparcia.

System wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych

- **Domy Pomocy społecznej: 16 placówek, 1 942 miejsca**
- **Rodzinne Domy Pomocy: 2 placówki dla 12 miejsc**
- **Mieszkania chronione: 4 mieszkania, 21 miejsc**
- **Środowiskowe Domy Samopomocy: 16 placówek (13 domów i 3 filie), 396 miejsc**
- **Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych: 15 placówek, 1 280 osób korzystających**
- **Warsztaty Terapii Zajęciowej: 14 placówek, 507 miejsc**

3.2.1. Dzielne Ośrodki Wsparcia

Dzięki tej formie pomocy osoby starsze, niepełnosprawne i osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą zaspokoić bardzo ważną potrzebę kontaktu i integracji społecznej, bez ostatecznego zerwania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. W ośrodkach udziela się pomocy seniorom, którzy nie wymagają opieki całodobowej, ale ze względu na swoje problemy potrzebują asysty w codziennym funkcjonowaniu. Placówki oferują opiekę w ciągu dnia, w tym posiłki, rehabilitację, zajęcia kulturalno-oświatowe, terapię zajęciową grupową i indywidualną dla podtrzymywania kondycji psychofizycznej, psychoterapię i wspólne z innymi osobami starszymi spędzanie wolnego czasu. Wszystkie zajęcia odbywają się pod opieką doświadczonych specjalistów - pracowników socjalnych, terapeutów zajęciowych,

fizykoterapeutów. W Krakowie do tego typu ośrodków zaliczamy: miejski dzienny dom pomocy społecznej i ośrodki wsparcia dla osób starszych.

3.2.1.1. Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych

W roku 2010 na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonował Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej (jednostka budżetowa) składający się z sześciu Domów i sześciu Klubów Seniora zlokalizowanych w różnych dzielnicach Miasta Krakowa.

Tabela: Placówki wchodzące w skład Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej

<i>Adres placówki</i>	<i>Dzielnice Krakowa</i>
Dom Nr 1 - ul. Sas-Zubrzyckiego 10	Dzielnica XI
Klub Seniora – ul. Facimiech 16	Dzielnica XII
Dom Nr 2 - ul. Gurgacza 5	Dzielnica II
Klub Seniora - ul. Krowoderskich Zuchów 6	Dzielnica IV
Klub Seniora - ul. Balicka 289	Dzielnica IV
Dom Nr 3 - ul. Korczaka 4	Dzielnica IV
Klub Seniora- ul. G. Zapolskiej 15	Dzielnica VI
Dom Nr 4 - ul. Sudolska 7	Dzielnica III
Klub Seniora - ul. Bandtkiego 19	Dzielnica VI
Dom Nr 5 - ul. Nad Sudołem 32	Dzielnica IV
Klub Seniora ul. Focha 39	Dzielnica VII
Dom Nr 6 – Centrum Kultury i Rekreacji Seniorów, os. Szkolne 20	Dzielnica XVIII

Ponadto w roku 2010 działały także Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizacje pozarządowe: na os. Górali 23-24 przeznaczony dla 70 osób, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej „Gaudium et Spes”; przy ul. Komandosów 18 - dla 30 osób, którego organizację zlecono Caritas Archidiecezji Krakowskiej oraz przy Pl. Gen. Wł. Sikorskiego 14/2 – dla 30 osób prowadzony przez Zgromadzenie Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego.

Ze świadczeń dziennych ośrodków wsparcia dla osób starszych w roku 2010 średnio miesięcznie korzystało około 1190 osób.

Wydatki na bieżącą działalność dziennych ośrodków wsparcia w roku 2010 wyniosły 5 252 148,29 zł, w tym 4 751 988,29 zł to wydatki Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

3.2.1.2. Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy to ośrodki wsparcia dla osób chorych psychicznie, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, a także chorobą Alzheimera. Pomoc świadczona w tych ośrodkach ma na celu utrzymanie osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji, tj. umieszczaniu osoby z zaburzeniami psychicznymi w placówce całodobowej opieki. Z pobytu w placówkach mogą korzystać osoby posiadające orzeczenie stopnia niepełnosprawności. Środowiskowe domy samopomocy to placówki pobytu dziennego.

Środowiskowe domy samopomocy, które zaliczają się do ośrodków wsparcia zapewniają psychiatryczną opiekę zdrowotną (konsultacje i okresowe oceny stanu psychicznego, psychoterapię, terapię farmakologiczną) oraz rehabilitację społeczną, obejmującą:

- podtrzymanie i rozwijanie u osób z zaburzeniami psychicznymi, umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia
- terapię zajęciową
- działania, mające na celu przygotowanie osób korzystających z zajęć do podjęcia pracy
- pomoc w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia

W 2010 r. w Krakowie funkcjonowało 13 środowiskowych domów samopomocy (*zaznaczone na mapce str. 59*), w tym 1 środowiskowy dom samopomocy zapewniający 57 miejsc, będący miejską jednostką organizacyjną oraz 12 środowiskowych domów samopomocy z 3 filiami dysponujących łącznie 339 miejscami, których prowadzenie zlecono organizacjom pozarządowym.

W 2010 roku z pomocy środowiskowych domów samopomocy skorzystały 484 osoby, w tym 48 nowych osób.

Na działalność środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez podmioty niepubliczne przeznaczono 3 596 850 zł oraz 588 240 zł na działalność środowiskowego domu samopomocy będącego jednostką budżetową.

3.2.2. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Mieszkania chronione są uzupełnieniem form wsparcia skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi, zapobiegają także utrwalaniu zależności podopiecznych od instytucji pomocowych. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi (*zaznaczone na mapce str. 58*) mają na celu udzielanie osobom w nich zamieszkującym wsparcia w zakresie poprawy kontaktów społecznych, przywrócenie możliwości pełnienia satysfakcjonujących ról społecznych, zapewnienie bezpiecznego, całodobowego zakwaterowania. Wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków połączone z treningiem umiejętności społecznych może pozwolić osobom przebywającym w mieszkaniu chronionym na częściowe lub całkowite usamodzielnienie się. W okresie 2010 r. funkcjonowały 4 mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi z 21 miejscami. Z tej formy pomocy skorzystało 25 osób. Koszt realizacji zadania w 2010 roku wyniósł 121 532,70 zł.

W grudniu 2010 r. zostało utworzone nowe mieszkanie chronione w lokalu będącym własnością Gminy. Pierwsze osoby zamieszkają w tym mieszkaniu chronionym w I kwartale 2011 r.

3.2.3. Domy Pomocy Społecznej

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania przez rodzinę lub gminę, osoby wymagające stałej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Przeznaczone są dla osób wymagających opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Forma i zakres pomocy wynika z indywidualnych potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Organizacja

domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez placówkę ma uwzględniać wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie i osób niepełnosprawnych fizycznie.

W roku 2010 na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonowało 17 domów pomocy społecznej, z czego 13 domów to miejskie jednostki organizacyjne, a 4 to jednostki niepubliczne prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków.

W roku 2010 z usług świadczonych w domach pomocy społecznej skorzystało łącznie 2239 osób.

Tabela: Domy pomocy społecznej (wg typów) funkcjonujące w 2010 r. na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Typ placówki	rok 2010 (stan na 31 grudnia)			
	Liczba miejsc w DPS – miejskich jednostkach organizacyjnych		Liczba miejsc w DPS – prowadzonych przez organizacje pozarządowe	
Dla osób w podeszłym wieku	2	166	1	67
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	5	749	1	95
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	3	590	-	-
Dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	128	-	-
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	-	-	1	23
Dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	169	-	-
Ogółem:	13	1802	3	140

W 2010 r. 464 osoby starały się o umieszczenie w domu pomocy społecznej, jednocześnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej złożył 69 wniosków do sądu dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. Łącznie wydano 2773 decyzje i postanowienia w sprawach klientów.

Wydatki na bieżącą działalność domów pomocy społecznej w roku 2010 wyniosły 83 091 827,77 zł, w tym 78 225 825,77 zł to wydatki miejskich jednostek organizacyjnych.

W 2010 roku trwał proces standaryzacji domów pomocy społecznej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej, dom uznaje się za spełniający warunki, jeżeli budynek i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych, budynek wielokondygnacyjny ma zainstalowaną windę. W domu powinny znajdować się pokoje dziennego pobytu, jadalnia, gabinet medycznej pomocy, pomieszczenie do terapii i rehabilitacji, kuchenka, palarnia (jeśli są osoby palące), pokój gościnny, miejsce kultu religijnego itd. Pokój mieszkalny jednoosobowy ma mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², a wieloosobowy nie mniejszą niż 6 m² na osobę. W przypadku osób poruszających się samodzielnie, pokój mogą zamieszkiwać najwyżej 3 osoby, a w przypadku osób leżących nie więcej niż 4 osoby. W zakresie warunków sanitarnych, łazienki przeznaczone mogą być dla maksymalnie 5 osób, a toalety dla najwyżej 4 osób, przy czym i łazienki i toalety muszą być dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dom zapewnia organizacje terapii zajęciowej i możliwość korzystania z biblioteki.

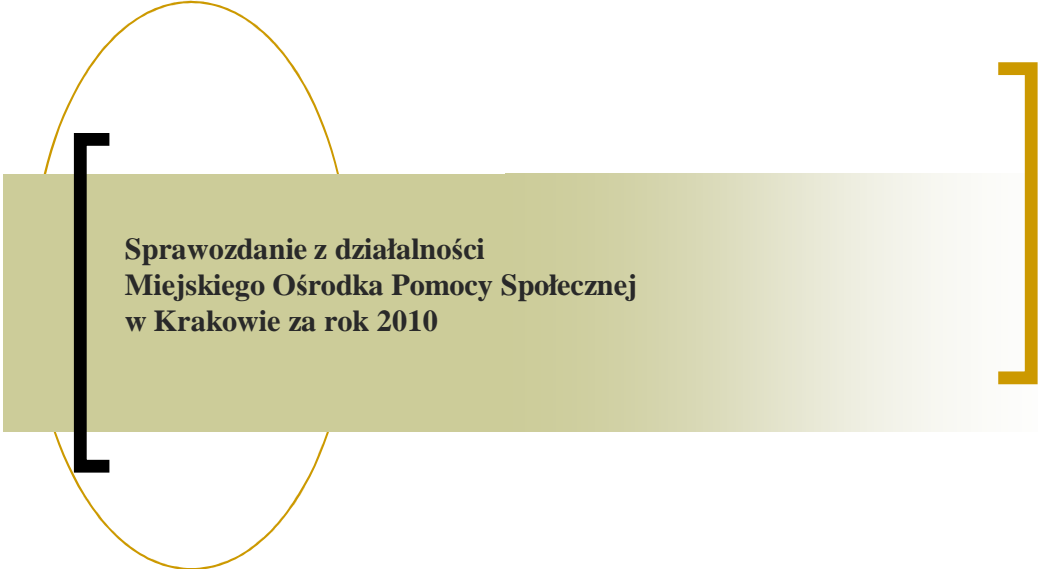
W roku 2010 zakończono standaryzację 7 kolejnych domów pomocy społecznej; DPS Kluzeka 6, DPS Łanowa 41, DPS Helclów 2, DPS Radzwiłłowska 8, DPS Sportowe 9, DPS Krakowa 55 i DPS Łanowa 39 oraz wystąpiono do wojewody o wydanie pozwolenia na prowadzenie tych jednostek. W roku 2010 wojewoda wydał decyzje na prowadzenie następujących Domów Pomocy Społecznej; DPS Kluzeka 6, DPS Łanowa 41, DPS Helclów 2, DPS Radzwiłłowska 8, natomiast pozostałe trzy domy nie uzyskały do końca roku pozwolenia na prowadzenie jednostki. Na dzień 31 grudnia 2010 roku na terenie Gminy Miejskiej Kraków spośród 16 funkcjonujących domów prowadzonych przez GMK i na jej zlecenie – 11 posiadało zezwolenia Wojewody na prowadzenie placówki, 3 domy oczekiwały na wydanie zezwolenia, a 2 domy pomocy społecznej - DPS Łanowa 43 i DPS Praska 25 wymagają w roku 2011 kontynuacji realizacji programu naprawczego.

3.2.4. Rodzinne domy pomocy

Szczególnym typem placówki mogącej zapewnić seniorom całodobową pomoc i opiekę rodzinne domy pomocy. Rodzinne domy pomocy przeznaczone są dla nie więcej niż 8 osób, co pozwala na stworzenie w nich warunków i atmosfery zbliżonej do naturalnej rodziny. Korzystanie z tych placówek możliwe jest dopiero po wyczerpaniu możliwości zapewnienia usług opiekuńczych osobom potrzebującym pomocy ze względu na wiek w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej.

Na terenie Miasta Krakowa funkcjonują 2 rodzinne domy pomocy: Rodzinny Dom Pomocy ul. Dziewiarzy 11 prowadzony na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez Zgromadzenie Sióstr Św. Feliksa oraz Rodzinny Dom Pomocy, ul. Źródłana 15, prowadzony na zlecenie przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Z całodobowych usług opiekuńczych w rodzinnych domach pomocy w roku 2010 r. skorzystało 12 osób. W ramach nadzoru w placówkach w roku 2010 przeprowadzono 6 kontroli.

Na prowadzenie rodzinnych domów pomocy przeznaczono w roku 2010 w sumie 303 680 zł.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2010**

**Rozdział:
Rehabilitacja zawodowa i społeczna
osób niepełnosprawnych**

4. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz. U. z 2010 r., Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.) i finansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które to środki przekazywane są samorządom. Na realizację zadań w roku 2010 Zarząd PFRON przekazał kwotę 13 466 296zł, z czego na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, realizowanych przez Grodzki Urząd Pracy, przeznaczono kwotę 562 022zł. Pozostała kwota - 12 904 274zł została podzielona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej tj:

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Łącznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2010 wypłacił ze środków PFRON na w/w zadania kwotę 12 857 163 zł.

4.1. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Celem rehabilitacji prowadzonej w warsztatach terapii zajęciowej jest ogólny rozwój i poprawa sprawności uczestników, niezbędnej w aktywnym, samodzielnym życiu. Zadaniem warsztatów jest stopniowe usamodzielnianie podopiecznych – od nauki samodzielnego wykonywania codziennych czynności, poprzez samodzielność społeczną, do podjęcia zatrudnienia. Placówki proponują zajęcia manualne, intelektualne i rozrywkowe. Uczestnicy warsztatów objęci są pomocą psychologa i pedagoga. Absolwenci warsztatów zyskują szansę na zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej, zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

Warsztat terapii zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W zajęciach proponowanych przez warsztat mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, które mają wskazanie do uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej, przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej realizowanych w ramach pracowni m.in. gospodarstwa domowego, stolarskich, krawieckich, edukacyjnych, plastycznych, komputerowych, gospodarczo-ogrodniczych.

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków działa 14 warsztatów terapii zajęciowej, przeznaczonych dla osób ze schorzeniami narządu ruchu, schorzeniami psychicznymi oraz umysłowymi, w zajęciach których uczestniczy 507 osób niepełnosprawnych.

W roku 2010, dzięki prowadzonej rehabilitacji, celem podjęcia pracy, warsztat opuściły 22 osoby niepełnosprawne. W roku 2010 uczestnicy 12 warsztatów brali udział w projekcie „Pora na aktywność” finansowanym ze środków POKL.

Na działalność warsztatów wypłacono ze środków PFRON kwotę 7 460 883 zł, ze środków Gminy Miejskiej Kraków kwotę 703 221 zł (w tym ze środków POKL kwotę 214 562,88 zł).

4.2. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji społecznej, połączona z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych.

Turnusy rehabilitacyjne dofinansowane ze środków PFRON organizowane są wyłącznie na terenie kraju. Czas trwania turnusów wynosi co najmniej 14 dni. Osoba niepełnosprawna, której przyznano dofinansowanie dokonuje wyboru turnusu sama, zgodnie z zaleceniami i przeciwwskazaniami lekarza zawartymi we wniosku lekarskim. W pierwszej kolejności rozpatrywano wnioski osób w wieku do 18 lat, w następnej kolejności osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności lub równoważnym (I i II grupa ZUS), które nie korzystały z dofinansowania w roku 2009.

W 2010 roku 5 346 osób niepełnosprawnych i opiekunów tych osób starało się o uzyskanie dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Łącznie wpłynęło 4 290 wniosków. Pozytywnie rozpatrzono 2 394 wniosków i przyznano dofinansowania 3 190 osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom na kwotę 2 227 445 zł. Ostatecznie z turnusów skorzystało 1 995 osób niepełnosprawnych, 220 niepełnosprawnych dzieci oraz 685 opiekunów. Suma wypłaconych dofinansowań wyniosła 2 047 800 zł.

4.3. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Celem dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych jest m.in. wspieranie i promocja twórczości osób niepełnosprawnych, doskonalenie ich sił psychofizycznych poprzez ruch, organizowanie zajęć rekreacyjnych, zwodów i imprez sportowych, a także wyjść do obiektów kultury. Realizacja przez MOPS powyższego zadania dokonuje się poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach współpracy zawarto 49 umów na kwotę 161 058zł na zorganizowanie przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych. Były to m.in. wyjścia do teatru, kilkudniowe wyjazdy rekreacyjne, wycieczki krajoznawcze, zajęcia na basenie oraz spotkania integracyjne. W 54 przedsięwzięciach wzięło udział 5 276 niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa, osoby im towarzyszące i opiekunowie. Koszt udzielonych dofinansowań wyniósł 146 617zł.

4.4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Każda osoba niepełnosprawna, która otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze może starać się również o dofinansowanie do tych przedmiotów z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o ile to dofinansowanie nie pokrywa całkowitego kosztu zakupu. Wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych wynosi do 150% kwoty limitu przyznanej w ramach NFZ oraz udziału własnego osoby niepełnosprawnej, jeżeli taki udział był wymagany. Najczęściej w ramach tego zadania przyznawane jest dofinansowanie do zakupu aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich, protez kończyn, pieluchomajtek, cewników, kul łokciowych, szkieł okularowych.

W ramach dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny najczęściej przyznawane jest dofinansowanie do zakupu rowerków rehabilitacyjnych, łóżek rehabilitacyjnych, materacy rehabilitacyjnych, mat do hydromasażu.

W 2010 roku złożonych zostało 1 804 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Wypłacono dofinansowania dla 1 202 osób, na kwotę 1 160 747zł.

4.5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Barieri architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego elementach zewnętrznych, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub zmniejszają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Likwidacja barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej ma na celu umożliwienie jej, lub w znacznym stopniu ułatwienie, wykonywania podstawowych, codziennych czynności, a przede wszystkim poruszania się w miejscu zamieszkania. W ramach tego zadania najczęściej Ośrodek przyznaje dofinansowanie do przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej w tym przystosowanie łazienki, przystosowanie WC, poszerzenie otworów drzwiowych, montaż podłóg antypoślizgowych, wykonanie podjazdu, a także do zakupu podnośników wannowych, schodołazów oraz montażu wind.

Barieri w komunikowaniu się i techniczne to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej porozumiewanie się lub też uniemożliwiające pokonywanie przez nią pewnych ograniczeń. Likwidacja tych barier ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie wykonywania przez osobę niepełnosprawną podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, powodując sprawniejsze działanie w społeczeństwie. Sprzęt, który może być przedmiotem dofinansowania w ramach zadania likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych powinien cechować się indywidualnym przeznaczeniem oraz być urządzeniem specjalistycznym. W ramach tego zadania można starać się o przyznanie dofinansowania do zakupu oporęczowania do mieszkania, nakładek na sedes, lup, zestawów głośnomówiących, programów Braille'a.

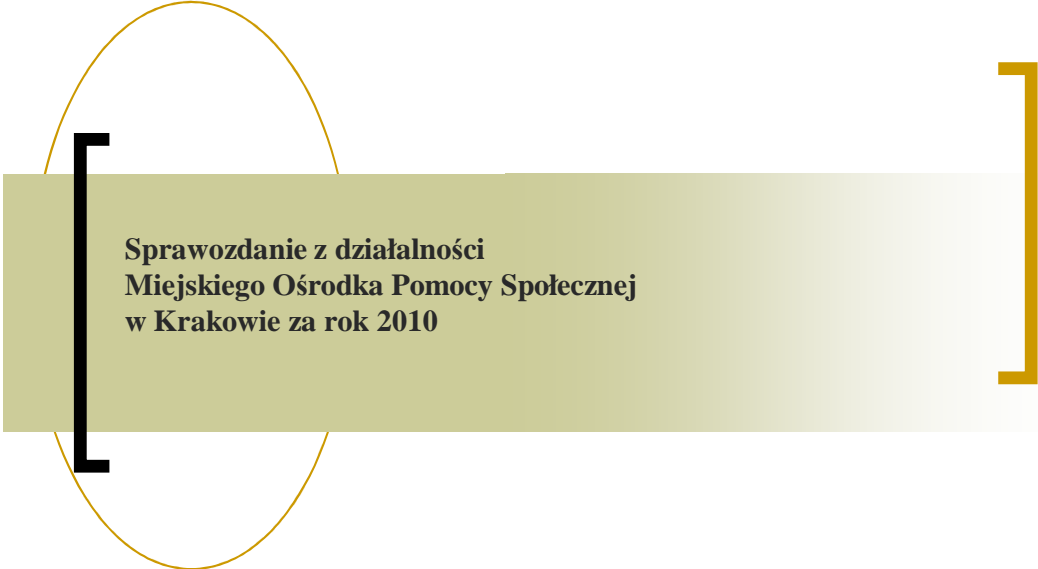
W roku 2010 do Ośrodka wpłynęło łącznie 572 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych. MOPS zawarł z osobami niepełnosprawnymi 297 umów w sprawie dofinansowania w/w zadań. Zrealizowano i wypłacono 289 umów na kwotę 1 591 116zł.

4.6. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.

W wyniku ogłoszonego konkursu z fundacjami i organizacjami pozarządowymi zawarto 5 umów na kwotę 450 000zł, w ramach których zrealizowano następujące projekty:

- „Bronowicki punkt edukacyjno - poradniczy dla niewidomych i słabowidzących”, w ramach którego przeprowadzone zostały warsztaty geograficzne, językowe, komputerowe oraz psychologiczne dla osób niepełnosprawnych,
- „Dyskryminacja? Nie u nas - kampania informacyjna na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji”, w ramach którego opracowano i wydano ośmiostronicową wkładkę do kwietniowego wydania Magazynu Studentów Semestr,
- „Prowadzenie ośrodka wsparcia dla dorosłych osób z głęboką wieloraką niepełnosprawnością”, dla 10 osób niepełnosprawnych, 5 dni w tygodniu przez 8 godzin,
- „Moje miasto - żyję, pracuję i wypoczywam w Krakowie”, w ramach którego opracowane, wydrukowane i przekazane zostały osobom niepełnosprawnym publikacje oraz zorganizowana została IV edycja konkursu „Kraków bez barier”,
- „Wyjście z mroku”, w ramach którego zorganizowane zostały zajęcia z zakresu orientacji przestrzennej, rehabilitacji ruchowej w ramach gimnastyki wodnej oraz korekcyjnej.

Z projektów tych skorzystało 2 246 osób niepełnosprawnych, a także osoby im towarzyszące. Wypłacono na ten cel 450 000zł.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2010**

**Rozdział:
Inne działania podejmowane przez
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**

5. Inne działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

5.1. Aplikowanie o środki, w trybie konkursowym, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w 2010 roku złożył w trybie konkursowym 2 wnioski o dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013:

- priorytet VII. Promocja integracji społecznej, poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt pn.: „W drodze do pracy - reintegracja zawodowa i społeczna klientów MOPS w Krakowie”
- priorytet I. Zatrudnienie i integracja społeczna, poddziałanie 1.3.2. Projekty na rzecz promocji równych szans kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego – projekt pn.: „Niepełnosprawne dziecko i praca? – Dam radę”.

Komisje Oceny Projektów obydwu wnioski rekomendowały do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jednak z uwagi na brak środków finansowych nie otrzymały one dofinansowania. Obie aplikacje uzyskały wysokie oceny Komisji Oceny Projektów.

5.2. Współpraca międzynarodowa w roku 2010

5.2.1. Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem

W ramach współpracy z Miastem Frankfurt nad Menem, realizowanej na podstawie „Porozumienia pomiędzy Stołecznym Królewskim Miastem Kraków i Miastem Frankfurt nad Menem o współpracy w dziedzinie pomocy społecznej” z dnia 19 kwietnia 2001 roku, w 2010 roku podjęto następujące inicjatywy:

- wizyta 12-osobowej delegacji z Krakowa we Frankfurcie nad Menem w ramach tygodnia poświęconego problemom osób starszych. Przedstawiciele wzięli udział w konferencji dotyczącej problematyki związanej ze starością i niepełnosprawnością oraz uczestniczyli w warsztatach na temat systemu wsparcia dla osób starszych,
- delegacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej brała udział w wizycie studyjnej we Frankfurcie nad Menem. W trakcie pobytu przedstawiciele uczestniczyli m. in. w zespołach roboczych, zajmujących się metodyką pracy z rodziną i dzieckiem.

5.2.2. Współpraca z miastem Lipsk

Kontynuowano współpracę z miastem Lipsk, prowadzoną na podstawie „Wspólnej Deklaracji dotyczącej kształtowania stosunków partnerskich pomiędzy Lipskiem i Krakowem” podpisanej w 1995 roku. W ramach tej współpracy odbyła się wizyta pracownika MOPS w Lipsku, której celem było zapoznanie się z wybranymi jednostkami pomocy społecznej w Lipsku oraz zaprezentowanie systemu pomocy społecznej w Krakowie.

Miały miejsce również dwie wizyty w Krakowie pastora Friedricha Magirusa – Honorowego Obywatela Miasta Krakowa. Spotkania dotyczyły działań podjętych przez organizację Internationaler Bund na terenie Krakowa oraz działalność placówek dla młodzieży.

5.2.3. Zakres pozostałej współpracy międzynarodowej

- Udział przedstawiciela MOPS w Międzynarodowej konferencji w Czechach pt. „Conference Outreach programs and low threshold programs 2010”. Podczas konferencji koordynator Zespołu Zadaniowego do realizacji projektu „Streetwork – skuteczny kontakt” przedstawił doświadczenia MOPS w pracy metodą Streetwork w środowisku młodzieży i osób bezdomnych, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pracy, proponowanych form wsparcia oraz realizowanych działań.
- Wizyta czeskiej grupy pracowników socjalnych organizacji pozarządowych, leaderów grup streetworkerskich i klubów z obniżonym progiem psychosocjalnym. Podczas wizyty streetworkerzy przedstawili doświadczenia w zakresie wykorzystania metody streetwork w pracy w środowisku młodzieży i osób bezdomnych.
- Udział przedstawiciela MOPS w XXI Sympozjum Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Zdrowia Psychicznego pt. „Partnerstwo ponad granicami. Spotkanie – Dialog – Wytwanie”, Paderborn.

5.3. Projekt PROGRESS „Zwiększenie dostępu do środowiskowych form opieki dla osób starszych mieszkających w domach”

W ramach współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim – Collegium Medicum MOPS współuczestniczy w realizacji projektu PROGRESS „Zwiększenie dostępu do środowiskowych form opieki dla osób starszych mieszkających w domach” („Improving Access to Community-Based Services for Older People Living at Home”). Projekt jest współfinansowany przez Komisję Europejską i Europejski Fundusz Społeczny w ramach programu PROGRESS na lata 2007-2013.

Projekt jest realizowany od 1 lutego 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku. Celem projektu jest zidentyfikowanie barier i czynników ułatwiających dostęp do usług, opracowanie skutecznych

i dostosowanych do potrzeb osób starszych strategii dostępu, które dodatkowo wzmocnią motywację i umożliwią im świadomy wybór odpowiedniej usługi oraz opracowanie rekomendacji dla osób zajmujących się tworzeniem strategii oraz stworzenie planu zastosowania tych metod w polityce społecznej.

Zasady współpracy pomiędzy UJ CM a MOPS w Krakowie określone zostały w Memorandum o Współpracy zawartym w Krakowie 5 sierpnia 2010 roku.

5.4. Staże i wizyty studyjne

Staże realizowane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie:

- w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Kulturalno Społecznym Romów „Centrum Kultury Romów z Małopolski i Podkarpacia” zatrudniono na staż osobę z głębokim upośledzeniem, beneficjenta projektu „Romska droga do pracy - program aktywizacji zawodowej Romów z Małopolski i Podkarpacia”
- w ramach umów o zorganizowanie stażu dla bezrobotnych, zawieranych z Grodzkim Urzędem Pracy w Krakowie, na staż przyjęto 8 osób
- w ramach porozumienia dotyczącego zatrudnienia wspieranego pomiędzy Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko” a MOPS

w Krakowie, zatrudniono 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Po półrocznym okresie zatrudnienia wspieranego obydwie osoby otrzymały dalsze umowy o pracę.

Wizyty studyjne w MOPS Kraków:

- Wizyta studyjna studentów pracy socjalnej z Fachhochschule St. Pölten z Austrii, podczas której zostali zapoznani z systemem pomocy społecznej w Polsce oraz z funkcjonowaniem MOPS w Krakowie.
- Wizyta studentów z Belgii w Dziale Pomocy Bezdomnym, w trakcie spotkania omówiono działalność i funkcjonowanie Działu oraz pracę Schroniska dla Bezdomnych Kobiet
- Wizyta studentów pracy socjalnej z Reformed University z Holandii, podczas spotkania zostały przedstawione najważniejsze informacje dotyczące potrzeb i problemów społecznych Krakowa, omówiono system pomocy społecznej w Polsce oraz działalność i funkcjonowanie jednostek pomocy społecznej udzielających wsparcia dzieciom, młodzieży i osobom starszym w Krakowie.
- Wizyta studyjna młodzieży licealnej ze Szwecji - w trakcie spotkania przedstawiono funkcjonowaniem Działu Pomocy Bezdomnym. Zostały omówione formy i metody pracy z osobami pozostającymi bez stałego miejsca zamieszkania.
- Wizyta studyjna delegacji z Norwegii - podczas spotkania w Klubie Integracji Społecznej przedstawiono zagadnienia związane z sytuacją bezrobotnych w Polsce i w Krakowie, omówiono cele i założenia pracy KIS.
- wizyta studyjna delegacji rządowej z Gruzji, której celem było zapoznanie się z polskimi modelowymi rozwiązaniami w dziedzinie tworzenia systemu profilaktyki kryzysu w rodzinie, systemu rodzinnej opieki zastępczej oraz przekształceń domów dziecka.

5.5. Praktyki studenckie realizowane w MOPS

W 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie kontynuował współpracę z krakowskimi uczelniami tj. Krakowską Akademią im. A. F. Modrzewskiego oraz Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie. 84 studentów - w ramach zawartych porozumień 68, a za indywidualną zgodą Dyrektora MOPS w Krakowie 16 - zostało skierowanych do poszczególnych komórek organizacyjnych Ośrodka, gdzie odbyli 3 952 godziny praktyk studenckich.

W 2010 roku praktyki studenckie w MOPS w Krakowie zostały zrealizowane następująco:

- Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie – 5 osób zrealizowało praktyki studenckie w łącznym wymiarze 262 h
- Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie – 1 osoba zrealizowała praktykę studencką w łącznym wymiarze 60 godz.
- Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa w Krakowie – 1 osoba zrealizowała praktykę studencką w łącznym wymiarze 100 godz.
- Krakowska Akademia im. A. Frycza-Modrzewskiego w Krakowie – 15 osób zrealizowało praktykę studencką w łącznym wymiarze 900 godz.
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie – 5 osób zrealizowało praktykę studencką w łącznym wymiarze 260 godz.
- Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie – 57 osób zrealizowało praktykę studencką w łącznym wymiarze 2 370 godz.

5.6. Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych

W związku z realizacją zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczącego wypłacania wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki prawnej nad małoletnimi dziećmi, wypłacono wynagrodzenie na kwotę 5 853,93 zł dla dwóch osób wykonujących funkcję opiekuna.

5.7. Konferencje, seminaria, szkolenia

- 26 października 2010 w Sali Obrad Urzędu Miasta w Krakowie odbyła się konferencja „Asystent osoby niepełnosprawnej – zawód z przyszłością” organizowana przez MOPS Kraków. Spotkanie stało się okazją nie tylko do wymiany teoretycznych rozważań na temat asystentury, ale dało możliwość podzielenia się doświadczeniami z kilkuletniego świadczenia usługi, głównie przez ośrodki pomocy społecznej. Był to przyczynek do dyskusji na temat charakteru, zakresu świadczenia i sposobów finansowania asystentów.
- Dla pracowników ośrodka, z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, 8 grudnia 2010 odbyła się konferencja „Praca socjalna – człowiek – środowisko. Inspiracje i perspektywy”. Konferencja była okazją do zaprezentowania osiągnięć, dobrych praktyk i oryginalnych pomysłów wdrażanych przez pracowników w pracy ze środowiskiem lokalnym, rodzinami oraz indywidualnymi osobami. Przedstawiano realizowane projekty socjalne oraz pracę metodą streetwork, poradnictwo prawne, a także wdrażany w Krakowie Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele organizacji pozarządowych, z którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje oraz radni Miasta Krakowa. W konferencji uczestniczyło ponad 120 osób.

W 2010 roku 74 pracowników MOPS wzięło udział w konferencjach merytorycznych odpowiadających realizowanym przez nich zadaniom i ich kompetencjom, między innymi:

- w zakresie budowania zasobów lokalnych w oparciu o inicjatywy obywatelskie „Obywatelskość. Samorządność. Partnerstwo” organizowany przez IRSS,
- „System wsparcia ekonomii społecznej w Małopolsce - założenia, działania, kierunki rozwoju” organizowanej przez Małopolską Szkołę Administracji Publicznej w Krakowie,
- „Nowe wyzwania pomocy społecznej” organizowane przez ROPS w Krakowie,
- Jesienna Konferencja Szkoleniowa PTPT poświęcona rodzinie dysfunkcyjnej,
- „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych drogą do integracji – jak jest i co można zmienić” organizowana przez POPON w ramach kampanii informacyjnej Przełam lody obojętności.,
- „Zespół leczenia środowiskowego – różne aspekty pracy” organizowana przez Szpital Babińskiego w Krakowie.
- „Strategia Aktywnego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”, podczas której pracownik MOPS wygłosił odczyt na temat przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu,
- X Jubileuszowej Ogólnopolskiej Konferencji Pracowników Socjalnych w Częstochowie podczas której przedstawiciele MOPS prowadzili: wykład dotyczący asystentury jako skutecznego instrumentu pracy z rodziną dysfunkcyjną, odczyt na temat programu pracy z rodziną z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz prelekcję dotyczącą „tworzenia testowania i wdrażania standardów usług pomocy społecznej jako szansy na poprawę działań pomocowych na rzecz klientów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”,

- VI Europejskie Forum Resocjalizacji organizowanym przez Fundację Profilaktyki i Resocjalizacji „Druga Szansa” w Toruniu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Łęborku, Sekcja Resocjalizacji SKNP UMK w Toruniu pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
- „Rola Instytucji w Kreowaniu Pozytywnego Wizerunku Osoby z Dysfunkcją” która odbyła się w ramach obchodów 5 lat istnienia Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Skawinie

5.8. Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników MOPS

Wśród zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie jedna osoba posiada tytuł doktorski, 55% pracowników posiada wykształcenie wyższe, a 8% ukończyło studia podyplomowe. Wykształcenie policealne posiada 28,5% pracowników, a średnie 6,9%. Osoby z wykształceniem zasadniczym i podstawowym stanowią odpowiednio: 1% i 0,6 %.

W 2010 r. pracownicy podnosili swoje wykształcenie poprzez kolejne etapy kształcenia: 5 osób licencjat, 19 osób studia magisterskie, 10 osób studia podyplomowe.

Pracownicy MOPS podejmują wiele działań, które podnoszą ich kwalifikacje i pozwalają na wykonywanie zadań na coraz wyższym standardzie. Organizowane szkolenia są odpowiedzią na nowe trendy w pomocy społecznej oraz jak najpełniejsze przygotowanie pracowników do realizowanych zadań.

W 2010 roku w szkoleniach wzięło udział 290 pracowników, w tym w szkoleniach bezpłatnych – 201, w konferencjach – 74, natomiast w szkoleniach płatnych - 16. Koszt, jaki MOPS poniósł na udział w konferencjach i szkoleniach płatnych to 16.358,20 zł.

Przeprowadzono również 604 szkolenia z zakresu BHP (dla pracowników MOPS, podopiecznych wykonujących prace społecznie pożyteczne i roboty publiczne, stażystów, praktykantów i wolontariuszy), w tym 546 szkoleń wstępnych oraz 58 okresowych.

W ramach szkoleń wewnętrznych, pracownicy Ośrodka organizowali szkolenia dla aspirantów pracy socjalnej. W 2010 r. na stanowisku aspirant pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zostało zatrudnionych 18 pracowników, których przeszkolono z zakresu ustawy o pomocy społecznej, Kodeksu Postępowania Administracyjnego, podstawowych zagadnień z ustawy o samorządzie terytorialnym, udostępnianiu informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, regulaminu wynagradzania, regulaminu pracy, komunikacji w pracy socjalnej, wykorzystania kontraktu socjalnego oraz zadań działów centralnych. Szkolenia te prowadzone były przez pracowników Działu koordynacji pracy filii, Działu organizacyjnego, Działu personalnego. Łączny czas szkolenia to 64 godziny dla jednej grupy aspirantów.

Pracownicy MOPS uczestniczyli w Studium przeciwdziałania przemocy „Niebieska Linia”. I stopień studium ma charakter wprowadzający natomiast II stopień, zaawansowany zakończony egzaminem. Łącznie w szkoleniu „Niebieska linia” udział bierze 9 pracowników socjalnych (7 osób I stopień, 2 drugi).

43 pracowników zaangażowanych w realizację projektu POKL zostało przeszkolonych w zakresie Polityki Horyzontalnej UE w odniesieniu do równości płci.

Do udziału w szkoleniach merytorycznych skierowano 216 pracowników MOPS, 15 osób wzięło udział w szkoleniach płatnych oraz 201 w szkoleniach bezpłatnych.

Dla pracowników MOPS, dyżurujących w telefonie zaufania, asystentów rodziny i asystentów osób niepełnosprawnych zorganizowane były superwizje w łącznym wymiarze 524 godzin.

Superwizja osób zaangażowanych w telefon zaufania obejmowała m.in. nawiązanie porozumienia z klientem, realizację kontaktu, rozwiązywanie problemów merytorycznych i emocjonalnych związanych z wykonywaniem dyżurów.

Superwizja dla pracowników socjalnych realizujących projekt systemowy i asystentów obejmowała doskonalenie umiejętności pracy z grupą, planowanie pracy z klientem, negocjacje, asertywność, dokonywanie oceny pracy z klientem, interpretowanie sytuacji w środowisku klienta.

W 2010 roku 35 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie awansowało na wyższe stanowiska, w tym 22 osoby z grupy stanowisk obsługi administracyjnej i 13 osób z grupy pracowników socjalnych.

5.9. Współpraca z mediami

Celem upowszechnienia i uprzyśpieszenia możliwości korzystania z pomocy oferowanej przez MOPS, w 2010 roku przekazano blisko 600 informacji środkom masowego przekazu. Na podstawie przekazanych materiałów w prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Efektem prowadzonej współpracy z mediami było m.in. 150 artykułów i komunikatów dotyczących pomocy społecznej, kilkadziesiąt reportaży telewizyjnych oraz radiowych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie prowadzi stronę internetową, na której w roku 2010 ukazało się blisko 240 komunikatów dotyczących aktualnie realizowanych przedsięwzięć. MOPS realizuje zadania wynikające z zapisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, prowadząc Biuletyn Informacji Publicznej. Prowadzona jest również bieżąca, systematyczna współpraca z Biurem Prasowym Kancelarii Prezydenta Miasta Krakowa oraz portalem www.krakow.pl, do którego przygotowywane są komunikaty dotyczące pomocy społecznej, istotne dla mieszkańców Krakowa.

W ramach projektu systemowego pn. „Pora na aktywność” powstało 11 odcinków filmu pt. „Mosty pomocy”. Są to ok. 8 min. filmy dokumentalne, prezentujące grupy docelowe projektu oraz formy wsparcia, jakie uczestnicy mogą uzyskać. Były one emitowane w telewizji regionalnej. Filmy prezentowały: nowe formy pracy z klientami MOPS - asystent osoby niepełnosprawnej – odcinek pt. „Niepełnosprawni”, asystent rodzinny – odcinek pt. „Grunt to rodzina”, działania wspierające rozwiązywanie problemów życiowych osób z problemem alkoholowym – odcinek pt. „Uzależnienia”, samotnych rodziców – odcinek pt. „Samotne rodzicielstwo”, usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych – odcinek pt. „Start w dorosłość”, zmiany zachodzące w życiu uczestników projektu – odcinek pt. „Bez pracy, ale nie bez szans”, zatrudnienie osób, które podniosły kwalifikacje – odcinek pt. „Zapobiec wykluczeniu”. Elementem każdego odcinka były wypowiedzi beneficjentów, komentarze specjalistów oraz dyrektora MOPS, które opisywały problemy grupy docelowej i stosowane metody pracy nad poprawą sytuacji życiowej uczestników. Prezentowane filmy cieszą się popularnością i są wykorzystywane również w innych okolicznościach, związanych tematycznie z prezentowaną problematyką.

5.9.1. Konferencje prasowe

– 27 maja 2010 odbyła się konferencja prasowa, której tematem był start kampanii „Nie zostawiaj pieniędzy na ulicy”, skierowanej przeciwko zjawisku żebractwa w Krakowie. Jak wynika z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, 70% osób żebrzących na krakowskich ulicach i wymuszających datki to osoby przyjezdne. Podczas

konferencji zachęcano wszystkich, którzy chcą nieść pomoc, by swoje pieniądze przekazali instytucjom, które w sposób profesjonalny i godny zaufania zajmują się niesieniem pomocy organizacjom pozarządowym oraz do MOPS. Ośrodek brał udział w przygotowaniu ulotki dla turystów przyjeżdżających do Krakowa, w której informuje się m.in. o oczekiwanych postawach w stosunku do osób zebrzących.

– 13 września 2010 odbyła się konferencja prasowa dotycząca wdrażanego w Krakowie Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. O Programie z dziennikarzami rozmawiali Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie oraz przedstawiciel Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji. Elementem Programu jest kształtowanie wrażliwości społecznej na temat przemocy domowej – w tym celu przybliżono tematykę Programu dziennikarzom. Adresatami wdrażanego programu są jednak przede wszystkim osoby dotknięte przemocą, a pośrednio również instytucje udzielające wsparcia rodzinie i osoby stosujące przemoc.

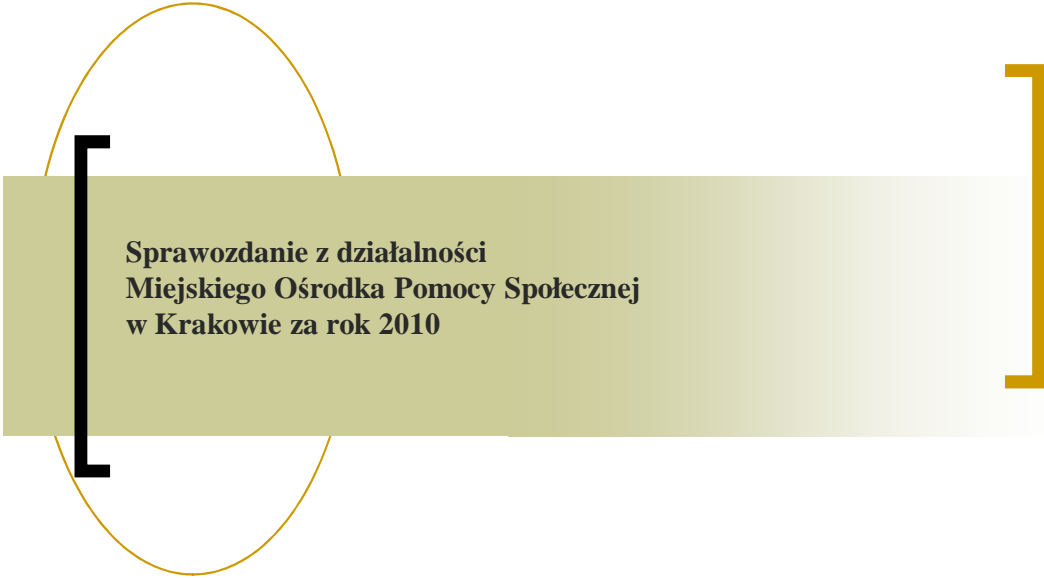
– 24 listopada 2010 odbyła się konferencja prasowa, w związku z organizowaną przez MOPS i Biuro Prasowe Kancelarii Prezydenta akcją społeczną „Pomagaj blisko”. W konferencji wzięła udział Zastępca Prezydenta, Dyrektor MOPS oraz przedstawiciel „Wspólnoty Emaus”. Konferencję zorganizowano w związku z tym, że akcje prowadzone przez MOPS pokazały, jak Krakowianie chętnie pomagają innym, a jednocześnie, wiele osób nie wie, jak i gdzie kierować swoją pomoc. Podczas konferencji informowano mieszkańców Krakowa o możliwościach przekazywania darów potrzebującym oraz o miejscach i zasadach ich przyjmowania.

5.10. Serwis internetowy MOPS Kraków

Z myślą o osobach korzystających z pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych, instytucjach i wszystkich tych, którzy są zainteresowani realizowanymi przez Ośrodek zadaniami i funkcjonowaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, prowadzona jest strona internetowa: www.mops.krakow.pl oraz Biuletyn Informacji Publicznej.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wszystkie istotne informacje zamieszczane są również na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej. Najistotniejsze dla mieszkańców Krakowa informacje dotyczące pomocy społecznej, zamieszczane są na internetowej stronie Magicznego Krakowa.

W 2010 r. serwis internetowy MOPS odnotował 505 559 (+6,7% do roku 2009) odsłon, wygenerowanych przez 194 385 (+18,2% do roku 2009) unikalnych użytkowników. Średnio spędzili na stronie 2 minuty i 9 sekund – co oznacza, że serwis nie pełni jedynie funkcji pomocniczej, ale służy także jako nośnik szerszej informacji o działaniach i wydarzeniach dotyczących Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (dane na podstawie Google Analytics). MOPS prowadzi również serwisy dla projektów: jestemwdomu.krakow.pl, oraz streetwork.mops.krakow.pl.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2010**

Rozdział:

**Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające
ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie
infrastruktury**

6. Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury

6.1. Wdrożenie systemów informatycznych

W celu usprawnienia pracy, w 2010 roku na bieżąco wprowadzano do systemu Pomost uzupełnienia w formie szablonów decyzji administracyjnych, list wypłat, wprowadzono wytyczne do zmienionej procedury ws. realizacji świadczeń i dostosowano do obecnych zasad dotyczących depozytów świadczeń pieniężnych.

Do obsługi projektu systemowego POKL dokonano zakupu i instalacji 40 nowych komputerów przenośnych oraz 20 urządzeń peryferyjnych. W ramach modernizacji sprzętu, zakupiono i wymieniono 25 zestawów komputerowych. Ponadto część sprzętu została rozbudowana o dodatkowe lub nowocześniejsze podzespoły i systemy operacyjne. W celu zapewnienia większej niezawodności sieci komputerowej oraz poprawy bezpieczeństwa wdrożono we wszystkich komórkach organizacyjnych system Phion Nefence.

W ramach rozbudowy i modernizacji sieci logicznej, w 4 lokalizacjach rozbudowano sieć o dodatkowe gniazda oraz panele w szafach sieciowych. Dodatkowo w lokalizacji projektu Streetwork zaprojektowano i wykonano nową sieć logiczną.

Wdrażano system Finansowo-Księgowy oraz moduł „OLAP” do raportowania systemów: Kadrowo-Płacowego, Magazynowego oraz Ewidencji Środków Trwałych.

6.2. Obsługa organizacyjna Ośrodka

W kancelarii zarejestrowano 86 029 pisma w tym: 41 888 pism przychodzących, 27 262 pisma wychodzące, 16 879 pism wewnętrznych.

Zarejestrowano 1 324 umowy oraz 189 aneksów, w tym między innymi:

- umowy dotyczące zamówień publicznych: 256 umów oraz 69 aneksów,
- umowy do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych: 98 umów oraz 14 aneksów,
- umowy porozumienia: 380 umów oraz 55 aneksów,
- umowy dotyczące realizacji zadań finansowanych z PFRON: 468 umów oraz 51 aneksów,
- umowy zlecenia: 92,
- umowy najmu: 22,
- umowy dot. prac społecznie użytecznych: 4,
- umowy dotyczące umarzania wierzytelności: 1.

Sporządzono 55 projektów pełnomocnictw Prezydenta Miasta Krakowa dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz 30 projektów upoważnień Prezydenta Miasta Krakowa. Ponadto przygotowano 20 zarządzeń i 156 poleceń służbowych Dyrektora regulujących funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

6.3. Zamówienia publiczne

W celu realizacji zadań MOPS przeprowadził 1424 postępowania o udzielenie zamówień publicznych, w tym:

- 1) 245 postępowań przeprowadzonych w następujących trybach przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych:

- 146 przetargów nieograniczonych,
 - 94 zamówienia z wolnej ręki,
 - 5 negocjacji bez ogłoszenia.
- 2) 1179 postępowań, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych.

6.4. Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS

W 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie posiadał tytuły prawne do 41 lokali i nieruchomości, w tym 8 lokali przekazanych w zarząd trwały MOPS. Komórki organizacyjne Ośrodka mieściły się w 19 lokalach. Funkcjonowanie 6 lokali było finansowane ze środków pochodzących z bezzwrotnej dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów „Streetwork skuteczny kontakt” oraz „Program na aktywność”. W kolejnych 20 lokalach i nieruchomościach realizowane były zadania zlecone pomocy społecznej. Dwa lokale zostały przystosowane i przekazane jednostkom pomocy społecznej na prowadzenie mieszkań chronionych.

Ośrodek sprawuje również zarząd trwały nad niezabudowaną nieruchomością przy ul. Golikówka przeznaczoną na budowę domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Celem dostosowania obiektów do obecnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności przepisów ochrony pożarowej oraz dla poprawy warunków, w tym bezpieczeństwa, zlecono wykonanie robót budowlanych w 12 obiektach, w tym w 9 obiektach, w których realizowane są zadania zlecone pomocy społecznej oraz w 3 obiektach, w których mieszczą się komórki organizacyjne MOPS (w jednym z obiektów usuwano skutki powodzi). W ramach ww. robót wykonano:

- wydzielenie klatek schodowych ściankami ognioodpornymi o łącznej powierzchni 58,33 m², montaż 19 szt. drzwi wewnętrznych o odporności ogniowej, zabezpieczenie przed ogniem konstrukcji klatki schodowej oraz konstrukcji dachu o powierzchni 156,30 m²,
- wymieniono 2 szt. drzwi zewnętrznych, 16 szt. drzwi wewnętrznych i zamontowano 6 okien oraz wymieniono bramę garażową,
- wymieniono 18mb instalacji kanalizacji wraz z wymianą armatury.
- rozbudowano system telewizji przemysłowej i zainstalowano rejestrator cyfrowy oraz 12 kamer,
- wymieniono płytki z kamienia sztucznego o powierzchni 103,58 m², wykonano warstwy uszczelniające, cyklinowano posadzki parkietowe o powierzchni 247,5 m².
- odbito i wykonano nowe tynki o powierzchni 56,40 m², zerwano wykładziny i zamontowano panele o powierzchni 50,4 m², zerwano posadzkę cementową i wykonano nową o powierzchni 20 m², rozebrano i wykonano nowe ścianki GK – 26,8 m², wykonano odgrzybianie, malowanie, naprawę dachu, wykonano tapetę natryskową na ciągach komunikacyjnych, powierzchnia tapet: 1 339,20 m²,

Ponadto opracowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę sieci i przyłącza kanalizacyjnego do obiektu, w którym mieści się rodzinny dom dziecka oraz nasadzone 23 drzewa oraz 73 m² krzewów.

Siłami własnymi przeprowadzono bieżącą konserwację, naprawy oraz prace w zakresie utrzymania infrastruktury w 19 lokalach użytkowanych przez komórki Ośrodka, 8 obiektach przekazanych w zarząd trwały MOPS, w tym m.in.: naprawa tynków i malowanie, powierzchnia 2716 m², wykonanie okładzin ściennych i podłogowych o łącznej powierzchni

255 m², wykonanie ścianek działowych o powierzchni 20 m², wymiana urządzeń sanitarnych, wymieniono kostkę betonową, powierzchnia 85 m², wykonano fragment ogrodzenia na odcinku 15 mb.

W związku z realizacją projektu „Pora na aktywność” wykonano trzy zadania inwestycyjne obejmujące wykonanie okładzin z kamienia sztucznego o powierzchni 41,1 m² w bloku socjalnym, adaptację pomieszczeń na potrzeby punktu aktywności lokalnej oraz opracowanie dokumentacji na wymianę bramy wejściowej i montaż domofonu, a także adaptację dwóch lokali na potrzeby punktu aktywności lokalnej.

Uzyskano trwałą zarząd nad dwoma nieruchomościami położonymi w Krakowie przy ul. Makuszyńskiego 19 a oraz na os. Willowym 19.

Celem zapewnienia ciągłości pracy Ośrodka, bezpieczeństwa i odpowiednich warunków w budynkach będących w zarządzie trwałym MOPS oraz realizacji projektów socjalnych, ministerialnych oraz dofinansowanych z Funduszy Europejskich rozliczono 2 488 faktur, przyjęto do magazynu centralnego 210 dostaw zewnętrznych oraz wydano materiały na podstawie 1 020 dokumentów rozchodu wewnętrznego. Łączny koszt rzeczowy realizowanych zadań poniesionych ze środków GMK wyniósł: 3 600 537,52 zł.